MEMOIRS

OF THE

ROYAL ASIATIC SOCIETY OF BENGAL

VOL. IV, No. 3.

SANSKRIT-TIBETAN-ENGLISH VOCABULARY

BEING AN EDITION AND TRANSLATION OF THE

MAHĀVYUTPATTI

BY

ALEXANDER CSOMA DE KÖRÖS

EDITED BY

DURGA CHARAN CHATTERJEE

PART III

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS
PUBLISHED BY THE ROYAL ASIATIC SOCIETY OF BENGAL, 1 PARK STREET,
CALCUTTA
1944

Price Rs. 8-8-0

21-8-44

सरित्समुद्रकान्तारमरुशैलानतीत्य यः ।
संप्राप्तो भारतं वर्षं प्रज्ञानपरमव्रतः ॥
भोटभारतयोर्मैत्रीं कल्पयन् हिमवानिव ।
कोरसाभिजनः सोमः सान्दोरो जयताच्चिरम् ॥

PREFACE

Alexander Csoma de Körös and his Mahavyutpatti

The year 1784 which marked the foundation of the Asiatic Society of Bengal, also witnessed the birth of two eminent scholars who made the name of the Society famous by their valuable researches. Dr. Horace Hayman Wilson, born in 1784, joined the services of the East India Company and served the Asiatic Society for nearly a quarter of a century and finished his academic career in England as the first Boden Professor of Sanskrit at Oxford, the University of our Founder-president Sir William Jones. Before leaving Calcutta, Dr. Wilson had the satisfaction of receiving the celebrated Hungarian Orientalist (also born in 1784) Alexander Csoma de Körös and drawing him into close co-operation with the learned members of the Asiatic Society during the second quarter of the nineteenth century.

Alexander Csoma had his early education in the school of his native village Körös. At the age of fifteen (1799) he was sent to the famous college of Nagyenyed. Born of very poor parents he had to accept the position of a servant-pupil in the college, thus paying his educational charges by personal service. In 1807 while Napoleon was at the peak of his glory, Csoma came into contact with Adam Herepei, his beloved Professor whom he interrogated about the Asiatic Cradle of the Hungarians. In 1815 he passed successfully the public examinations permitting him to join foreign universities. The same year he got a fellowship of fifteen pounds from some English foundation and with that money in his pocket he joined the University of Göttingen with a view to preparing himself for an ecclesiastical career. But fate decided otherwise. For he met at Göttingen Prof. Eichhorn, the celebrated Orientalist who nurtured the seeds already sown into the heart of Csoma by Prof. Herepei and gave him much positive information about Asia and her culture, specially while discussing some rare Arabic manuscripts. Csoma now took a definite decision to explore Asia. Towards the end of 1818, he returned to his college at Nagyenyed which offered him a post but refusing that comfortable academic career he decided to welcome the thousand inconveniences and dangers of an Asiatic journey. He spent some time in Croatia mastering the Russian language for he decided to enter Asia *via* Russia. In 1819, at the age of thirty-five, with only two hundred florins in his pocket, he plunged into the unknown, in search of 'the early zones inhabited by the Hungarians, collecting the documents of their history and observing the similarities which exist between Hungarian and the different Oriental languages'.

Abandoning his project of passing through Odessa and Moscow, he came to Bucharest and thence to Sofia (Jan. 1, 1820); in the company of Bulgarian merchants he came to Philippopolis but knowing that epidemic was raging near Constantinople he avoided the Turkish capital, sailed in a Greek boat from Enos and landed in Alexandria where he hoped to study some valuable books by Arab geographers, but the pestilence raged there also. So he left Egypt in haste and passing *via* Cyprus, Tripoli and Latakia, he reached Aleppo and thence the city of Mosul whence he took a boat and reached Baghdad on July 22, 1820. Thus it took nearly seven months

for Csoma to travel from Bucharest to Baghdad. Joining again a caravan he came to Kermanshah and Hamadan finally reaching Teheran where, during his Persian sojourn, he spent four months improving his knowledge of Persian with the help from the British embassy. Leaving his books, certificates and some of his writings in Teheran, he took to the costume of the Armenian and came to Meshed (April 18, 1821). Civil war was raging there and so he could continue his chequered journey towards Bokhara only in October 1821. Rumours of war were everywhere and so he changed his route and came to Kabul (Jan. 6, 1822) *via* Balkh and Bamian.

Coming thence to Peshawar, the first city of India proper that he visited, Csoma met there two French soldiers of fortune, Allard and Ventura. In March 1822, he left Lahore and *via* Amritsar and Jammu entered Kashmir.

On June 9, 1822, Csoma found himself at Leh, the capital of Ladakh in Western Tibet, and began his direct relations with a country which, thanks to his researches, would be made famous in the academic world and, in return, would give him immortality. He tried to enter Central Asia *via* Yarkhand (as his fellow-countryman Sir Aurel Stein did nearly a century after) but the risk was too great, as his advisers told him, and he returned to Lahore. Meanwhile in the Dras Valley, Csoma met the famous British officer Moorcroft to whom for the first time he confided the aims of his journey and that was a turning point in the career of Csoma ; for Moorcroft urged him to take up the study of Tibetan seriously and offered him some help from British authorities. Moorcroft brought to the notice of Csoma a book called *Alphabatum Tibetanum* by the Italian Jesuit missionary Georgi. When Moorcroft left, his companion Mr. Trebeck introduced Csoma to a native scholar who knew Persian and Tibetan and thus through Persian he began acquiring the Tibetan idiom. On Nov. 26, 1822, Csoma returned to Kashmir near Moorcroft and remained there till May 1823. Thence, furnished with letters of introduction and some subsidy, he started (May 2, 1823) for the Monastery of the Lamas where he worked for nearly a decade to complete the *Dictionary* and *Grammar* of the Tibetan language. At Zanskar he worked in a monastery named Zangla (June 26, 1823—Oct. 22, 1824). He shifted to Sabathu (Nov. 20, 1824) where he was arrested as a spy, but thanks to the letters furnished by Moorcroft he overcame his difficulties and continued his studies with official support. He continued working in different Lamasaris till November 1826 and received fresh subsidies from the Government of India and from the Asiatic Society of Bengal. He began exploiting the rich manuscript collections in the district of Bouchahir (Aug. 1826—Oct. 1830). He was throughout helped by the learned Lama of Zanskar, Sangs-rgyas Phun-chogs. Recently we have found the name of another teacher, Kun-dga' Chos-legs, identified by Mr. Shuttleworth in a Tibetan manuscript commented by A. H. Francke. Another name of Csoma's teacher was Chul-khrims Rgya-mcho, who copied a philosophical text at the request of Skender Beg (Alexander Csoma). This manuscript was acquired by the Hungarian Academy of Sciences which remembered very appropriately the 150th anniversary of the birth of the great Hungarian Tibetalogist. (*Nouvelle Revue de Hongrie*, Budapest, May 1935.)

Meanwhile we find that some of his valuable researches drew the attention of the eminent scholars of the Asiatic Society of Bengal which began to take interest in Csoma since the publication of his letter dated May 1825 to Capt. C. P. Kennedy.

(*Vide* Life by Duka.) The Society now sent a formal invitation to Csoma and he came down to Calcutta (1831) and worked indefatigably till 1835 to get his *Grammar* and *Dictionary* of the Tibetan language published under the auspices of the Asiatic Society of Bengal. In 1835 he applied for a passport to enable him to pursue his researches in North Bengal. In 1837 he returned to Calcutta where he continued working till 1842 as Librarian of the Asiatic Society of Bengal and arranging its rich collection of Tibetan MSS. Towards the beginning of 1842 Csoma left Calcutta for Darjeeling hoping to reach Lhasa by that route and thence to the direction of the country of the Yugars (Yugour Turks who were reputed by several scholars to be the progenitors of the Hungarians). Arriving at Darjeeling (March 24, 1842) he contracted Malaria and died April 11, 1842, completing twenty arduous years of his pilgrimage in Asia.

II. The Mahavyutpatti

As early as Jan. 28, 1825, Csoma made the first allusion to this Sanskrit-Tibetan Vocabulary in his Report addressed to Capt. Kennedy, Assistant Political Agent in Sabathu. In that Report we find the following significant words: 'As there are several collections of Sanskrit and Tibetan words among my other Tibetan writings, I brought with me a copy of the largest, taken out of one of the above mentioned volumes, consisting of 154 leaves, every page of six lines.' In his second Report dated May 25, 1825, Csoma again alludes to the above Vocabulary: 'This Vocabulary, arranged after certain matters or subjects under general heads, contains many thousand words of every description: several distinctions and divisions highly interesting in order to understand better the whole system and principles of the Buddhist doctrine.' Arriving in Calcutta in April 1831, Csoma reported himself to Mr. Swinton, Secretary to the Government, and placed all his manuscripts at the disposal of the authorities. He resided in the Asiatic Society's rooms from 1831 to 1835, attending primarily to the publication of his *Tibetan Dictionary* and *Grammar*. He was also employed by the Society to make a *Catalogue Raisonné* of the Tibetan works forwarded from Nepal by B. H. Hodgson. Dr. H. H. Wilson wrote on Dec. 26, 1832, that besides the *Dictionary* and *Grammar*, a translation of a *Tibetan Vocabulary*, containing a summary of the Buddhist system, was ready for publication. But while the Government bore the cost of publishing the *Grammar* and the *Dictionary*, the *Vocabulary* was apparently ignored. Between 1835 and 1837, Csoma was travelling in Maldah, Jalpaiguri, North Bengal and Sikkim, perfecting his knowledge of Sanskrit and learning Bengali. From the end of 1837 to the beginning of 1842, he again resided in the Society's premises, served as a Librarian, arranged the Tibetan works, which he had himself presented to the Society, and contributed many valuable articles to our Journal. But it is very strange that during the second period of his residence he could not find time to publish the *Mahavyutpatti* which had cost him such infinite pains to prepare, as observed by the late Sir E. Denison Ross who took up that work for publication, delivered a lecture on the topic before the Society on Jan. 5, 1910, and announced that the Asiatic Society of Bengal was about to reprint all Csoma's articles in a collective form, 'in honour of the 125th Anniversary of Csoma's birth'. What Sir Denison wrote in 1910, was supplemented by him in his recently published autobiography from which we quote the following passage: 'One day I came across a large

folio volume in the Society's Library which proved to be an unpublished work by Csoma de Körös .... the work was the *Mahavyutpatti*, the Sanskrit Vocabulary of all the technical terms of Buddhism with a Tibetan translation and English rendering added by Csoma. Having learned all I could about the great scholar, my chief source of information being the admirable Life by Duka, I was consumed with shame that so much labour and devotion as the manuscript represented should lie unregarded in the book-devouring climate of Bengal. I determined to move the Society to undertake the publication.'

Sir Denison Ross while presenting the first fascicule of the book wrote in his preface dated Calcutta, Oct. 1910, that about one-third of Csoma's manuscript would be printed in the first fascicule (pp. ix+127). Dr. Satish Chandra Vidyābhūṣaṇa, who had then made a name by reconstructing the history of Indian logic with the comparative study of Tibetan (Buddhistic) and Sanskrit (Brahmanical) Texts, was already associated with Dr. Ross in the editing of *Mahavyutpatti*. Csoma's continental English, as a matter of course, was capable of improvement as we know already from a note written by James Prinsep to the Government in 1833, when he definitely said that he inspected and corrected the English portion of Csoma's *Dictionary*. Dr. Ross likewise remarked in his preface: 'In cases where we have improved on Csoma's English without affecting his meaning we have not thought it necessary to make any remark; but where we have altered or added to what Csoma wrote, the portion for which we are responsible has been placed within crotchets. The editors are responsible for the foot notes.'

Dr. Ross hoped that when the whole work would be printed, there should be alphabetical indexes to all the Sanskrit and all the Tibetan words and phrases contained in the *Vocabulary*.

The second fascicule was prepared by the joint editors and published by the Society (Vol. IV, No. 2, pp. 129–251) and was dated Jan. 24, 1916. Meanwhile Dr. Ross left India and within a few years Dr. Vidyābhūṣaṇa passed away. As we find in Dr. Ross' autobiography: 'I was fortunate enough to enlist the services as co-editor of MM. Satish Chandra Vidyābhūṣaṇa. Only two fasciculi have been published, as shortly after I left India the co-editor died and no Sanskrit scholar has been found to take his place.'

The importance of the *Mahavyutpatti* could be appreciated further if we remember that as early as 1825 M. Abel Remusat, who occupied the first chair of Chinese in Paris, referred in his *Melanges Asiatique* to 'a philosophical Vocabulary printed in five languages in Peking'. The eminent Russian Sanskritist Minayeff also published his version of the text and variant readings therefrom were carefully noted by Dr. Ross and signalized by the letter M.

Searching in the archives of the Society we luckily discovered a file on *Mahavyutpatti* dated 1900 which contains a neat hand-written copy of the title-page of Minayeff's edition published in 1887 at St. Petersburg. The title-page naturally was written in Russian script but it contained a Sanskrit couplet (probably in the hand-writing of Minayeff himself) which I quote below:

Ahamapi kṛtaśaktir naumi sambuddhamāryaṃ
Nabhasi garuḍayantaḥ kiṅ na yānti dvirephāḥ.

In the file I found some pages of notes in the Russian language followed by a crude French translation with the help of which we can understand that our Society was probably trying towards 1900 to bring out an edition of Csoma's *Mahavyutpatti* and knowing as they did that Minayeff had already published a portion of the text, the Society probably engaged some French-knowing Russian to enable the editor of the Society's version to utilize the Russian edition. Sir Herbert Risley was the then President of the Society and the eminent Tibetalogist Rai Bahadur Sarat Chandra Das was publishing his papers in our Journal keeping himself in close contact with MM. Haraprasad Sastri, Dr. Oldham and other members of the Council. Sir Denison Ross would join our Society in 1901 and joined the Council in 1909 as Philological Secretary and would help its cultural activities considerably through his official relations with the Government of India and as Secretary he was making financial contributions to the Society. When actually the work of editing Csoma's manuscript was taken up by Dr. Ross is difficult to ascertain. But from our file we can say that some member of the Council interested in Csoma's manuscript took special care to bring down to Calcutta the first edition of T. P. Minayeff's work *Buddhism: Investigations and Materials* (published in the Hist.-Philolog. fasc. of the Imperial University, St. Petersburg, 1887). Minayeff's preface was translated into French, but it was discovered that a second Russian edition was being prepared under the instruction of Dr. Serge Th. Oldenburg, member of the Academy. The second editor, N. Mironov, was commissioned by Dr. Oldenburg in 1905 to issue a new edition of the text and an index. The progress of the work was slow due to unforeseen difficulties, as admitted by the Russian editor who makes the following significant comment right at the end of his preface:

> 'When the printing of the third issue of our edition was almost completed, there appeared another edition of the same text (Sanskrit-Tibetan-English Dictionary by A. Csoma de Körös edited by E. Denison Ross and S. Ch. Vidyabhusana, Memoirs, Asiatic Society of Bengal, Calcutta, 1910). We are not prepared to express our opinion as to the significance of this edition, prior to the issue of volume two which is to contain the Sanskrit and Tibetan Indices.'

The Society's edition must have been out by October 1910 when Dr. Ross completed his preface, and that first fascicule may have reached St. Petersburg by the end of 1910, when it was noticed by Mironov, who gave a few interesting details about *Mahavyutpatti*: (1) That the text was full of corrupt readings and grammatical errors as it is often found in the northern Buddhist texts. (2) That the manuscript used by Minayeff belonged to the Library of the Imperial University of St. Petersburg and written on thick Chinese paper in four languages: Sanskrit, Tibetan, Chinese and Mongolian. The Sanskrit text is written in two different alphabets: Upper line in Luncha, and the lower line in Tibetan. Below the Sanskrit text follows the Tibetan, then Chinese and finally Mongolian. (3) As to the origin of this manuscript we are referred to the Russian scholar Vassilieff's remarks in *The Notes of the Imperial Academy of Sciences*, Vol. III, p. 30. (4) That according to a Peking Xylograph of the eighteenth century *Mahavyutpatti* was prepared in the ninth century A.D. under the Tibetan king Ti Ralpbachjian (*circa* 866–901) by three scholars or Lotsavas: (*a*) Khava Pbaltseg, (*b*) Chhogro Luigialtsian, and (*c*) Shjan Gialnian niavsan.

Publishing the first and second fasciculi when Sir Denison Ross established himself in London as first Director of the School of Oriental Studies, he noted with regret the passing away of MM. Satish Chandra Vidyābhūṣaṇa, the third in hierarchic succession in developing Tibetan studies in India through the Asiatic Society of Bengal: the first, Csoma de Köiös (1784–1842), the second Rai Bahadur Sarat Chandra Das (1849–1917) and the third MM. Satish Chandra Vidyābhūṣaṇa (1870–1920).

In 1914, the Society was fortunate to have Mr. Johan van Manen as its General Secretary. He was interested in Tibetan studies, and naturally we find the Council deciding in 1926 to bring out a new edition of *Mahavyutpatti*. The Council requested Mr. van Manen to undertake the completion with necessary re-edition and re-arrangement of Csoma de Körös' *Mahavyutpatti*. But as we know from the previous editions of Minayeff and of Ross-Vidyābhūṣaṇa that knowledge of Tibetan alone was not sufficient for an editor of such a work. He must be thoroughly familiar with the terminologies of Buddhistic and Brahmanical philosophies. This difficulty baffled Mr. van Manen and his colleagues of the Bibliotheca Indica for a long time. In 1921, Prof. Sylvain Levi of Paris came at the invitation of Dr. Rabindranath Tagore to inaugurate the comparative study of Sanskrit, Tibetan and Chinese at Santiniketan. MM. Pandit Vidhuśekhara Śāstri was the first to take full advantage of such a course of lectures and a group of young Indian scholars led by Dr. Prabodh Chandra Bagchi of the Calcutta University flocked to the lectures of Prof. Levi. Prof. Durga Charan Chatterjee who secured the Government of Bengal scholarship in 1929 was attached to the Asiatic Society of Bengal and he began to explore the Tibetan manuscripts of the Society. In 1939, Prof. Chatterjee was requested to revise the Sanskrit portion of the *Mahavyutpatti*, and he had the satisfaction of completing the third and the last fascicule which was ready for the press in the year marking the centenary of the death of Csoma de Körös (1842–1942).

All the available information about Csoma's MS. has been given by Sir E. Denison Ross in the Introduction to the First Part of the *Sanskrit-Tibetan-English Vocabulary*. The method for editing Csoma's MS., as laid down in the Introduction (pp. iv-v) to the First Part of the *Vocabulary*, has been adhered to with the following innovation:

(1) Sanskrit words in the first column are always given in their inflected forms instead of their being sometimes inflected and sometimes uninflected as in Parts I and II (e.g. Buddha Vihāreṇa Vihara, LXII. 4). It may be noted that the Sanskrit words are throughout put in their inflected forms in the Xylograph of the text of the *Mahavyutpatti*.

(2) Hyphens have been used in the Sanskrit column to indicate the component parts of the compounded words.

(3) The Sanskrit titles of the chapters, as they are found in the edition of Minayeff and Sakaki have been added. It is curious that the Sanskrit titles are not to be found in the Xylograph of the Narthang edition.

Foot-notes have been inserted by the editor.

As it is not possible just now to bring out any Index of the *Vocabulary*, a comparative table of the sections of the *Mahavyutpatti* as in the edition of Minayeff, Sakaki and Csoma has been appended to facilitate reference to the present volume with the help of the Index of either Minayeff or Sakaki.

In this work Prof. Chatterjee was guided by the valuable criticisms and suggestions of Dr. Prabodh Chandra Bagchi and Dr. Nalinaksha Dutt. Dr. Dutt, a specialist in Buddhist Philosophical Literature, who is also a Tibetan scholar, very kindly helped the Council, as well as Prof. Chatterjee, in completing the book. Owing to war emergencies we could not celebrate adequately the death centenary of the illustrious Hungarian scholar, but we have the satisfaction of at least fulfilling our pledge by presenting to the public the entire *Mahavyutpatti* in three fasciculi and dedicating the same to Alexander Csoma de Körös with a panegyric in Sanskrit śloka composed by Prof. Chatterjee. We thank and congratulate him on the successful termination of an arduous work. *Mahavyutpatti* was reputed to have been composed in the ninth century A.D., used by Tibetan and Chinese Buddhist scholars who were eager to learn Sanskrit during the middle ages and it was first discovered and transcribed in early nineteenth century by Csoma nearly one thousand years after its composition. He completed the transcription but did not live to see the Asiatic Society of Bengal publishing the whole work as custodian of his unique manuscript. He enjoyed the hospitality of the Society for some years but in exchange he gave to the Society his priceless researches and studies which we hope the Society will now get ready to publish, in a collected edition of Csoma's works, with the dawning of better days.

KALIDAS NAG,
General Secretary.

ROYAL ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,
September 1944.

TABLE OF SECTIONS CONTAINED IN PART III.

Sections.			*Pages*
CLXXV	(7)	The names of the thirty-two great mercies of Tathāgata	253–256
CLXXVI	(8)	Names of the three kinds of self-recollection or equality of mind ..	256
CLXXVII	(9)	Names of four things without defence (or that are incontestable) ..	257
CLXXVIII	(10)	Names of four kinds of discrimination or understanding	258
CLXXIX	(11)	Names of the five kinds of evident perception or knowledge	258
CLXXX	(12)	On the names (or terms) originating with the occasions (or circumstances) of the six kinds of evident knowledge	259–261
CLXXXI	(13)	Names of the three kinds of juggle or illusory shows	261-262
CLXXXII	(21)	Names (or the predicates) of the deep meditation of a Bodhisattva ..	262
CLXXXIII	(22)	Names of the twelve faculties or capacities of a Bodhisattva	262–263
CLXXXIV	(24)	Names of those ten things which are in the power of a Bodhisattva (or over which he has power)	263
CLXXXV	(25)	Names of those four things in which a Bodhisattva is bold	264
CLXXXVI	(26)	Names of the eighteen pure (unmixed) laws of a Bodhisattva ..	265–267
CLXXXVII	(31)	Names of four properties (or qualities) to be acquired	267
CLXXXVIII	(32)	Names of the three things (or maxims) to be learned	267
CLXXXIX	(35)	Names of four things to be avoided or observed sincerely	267-268
CXC	(36)	Names of four prodigious feats (wonderful art)	268-269
CXCI	(41)	Names of the self-sainted (Pratyeka-Buddha) Ṛṣis' degree or kind ..	269
CXCII	(46)	Names of the mansions (or degrees of perfection) of a Hearer or Śrāvaka ..	269-270
CXCIII	(48)	Names or terms of the considerations of the disagreeable things (with respect to the body after death)	270
CXCIV	(49)	On the names of the several degrees of letting out or taking in breath or of respiration	271–274
CXCV	(50)	Names of the four excellent truths divided into sixteen sorts	275-276
CXCVI	(51)	Names of the sixteen sudden reflections or thoughts of the mind ..	276-277
CXCVII	(52)	On the names of the ten [kinds of] knowledge (or the knowledge of ten things)	278
CXCVIII	(53)	On the names of the four sorts of roads or ways	278
CXCIX	(54)	Names of the different degrees of the mental organs	279
CC	(55)	Names of the five kinds (of faculties)	279
CCI	(56)	On the names or nomenclature (of the several parts) of the holy religion ..	279–282
CCII	(57)	On the names of the Wheel of the Law (or the doctrine of Buddha) ..	282-283
CCIII	(60)	Names of the four (degrees of) meditation, etc.	283–285
CCIV	(61)	The names (or terms) of being immersed in profound meditation (or ecstasy)	285–287
CCV	(62)	Names of the series of the four immense things	287
CCVI	(63)	Names of the eight kinds of emancipation	288–290
CCVII	(64)	Names of the eight superior conceptions (notions, ideas, sentiments) ..	290–294
CCVIII	(65)	Names of the twelve entire (whole, complete, perfect) senses or ideas ..	294-295
CCIX	(66)	Names of the three doors of emancipation	295
CCX	(67)	Names of those four things that must be followed (or which one may rely on, confide in, etc.)	295-296

Sections.			Pages
CCXI	(70)	Names of the four pure (fine) maxims ..	296
CCXII	(71)	Names of the seven good things, faculties, wealth	296-297
CCXIII	(72)	Names of six excellent (best, supreme) things	297
CCXIV	(73)	On the names of the four benedictions or blessings	297
CCXV	(74)	On the names of those nine things that precede an exceedingly great joy (or pleasure)	298
CCXVI	(75)	On the names of those six mansions (constituent parts of the body) which it is convenient to leave off (go out of)	299
CCXVII	(76)	On the names of the four circles (or classes) of gods and men ..	299
CCXVIII	(77)	On the names of religious austerity and the performance of penance (or rigorous observances, etc.)	300-301
CCXIX	(78)	On the names of abstract meditation and its qualities	302-303
CCXX	(79)	On the names of the four kinds of instructive (and prophetical) narration ..	303
CCXXI	(80)	On the names of the three kinds of criteria or characteristics	303
CCXXII	(81)	On the names of the four kinds of remembering (thinking of, reflecting on)	304
CCXXIII	(82)	On the names of the four emblematical (opposite or figurative) conceptions (or modes of thinking)	304
CCXXIV	(83)	On the names of being at rest and seeing more, etc. (high degrees of dispassionate meditation)	304
CCXXV	(102)	On the names of the several kinds of affection (love, desire, wish, lust, inclination), interest towards any object, etc.	305-307
CCXXVI	(103)	On the names of the three kinds of misery or distress	307
CCXXVII	(104)	On the names of the eight sorts of pain (misery or distress)	307-308
CCXXVIII	(106)	On the names of the six causes	308
CCXXIX	(107)	On the names of the four accessaries or effects	308
CCXXX	(108)	On the names of the five fruits, consequences or effects	309
CCXXXI	(109)	On the names of the four places (or ways) of birth	309
CCXXXII	(110)	On the names of the four kinds of food or nourishment	309-310
CCXXXIII	(111)	On the names of the nine abodes or dwelling places of the animal beings ..	310
CCXXXIV	(112)	On the names of the eight undesirable (disagreeable) abodes (or plans of future births)	311
CCXXXV	(113)	On the names of the ripening (or coming to maturity) of the moral works, etc.	311-312
CCXXXVI	(114)	On the names of the five boundless (most heinous or atrocious) crimes or wicked actions	312-313
CCXXXVII	(115)	On the names of the five nearly boundless (or nearly heinous) crimes ..	313
CCXXXVIII	(116)	On the names of the five dregs (remainders, foul dross, refuse, worse kind of anything)	313-314
CCXXXIX	(117)	On the names of the eight wordly things	314
CCXL	(118)	On the names of all sorts of good qualities (or qualifications of priests or religious persons)	314-320
CCXLI	(119)	On the names of such things that are counted for defects or imperfections ..	320-324
CCXLII	(120)	From among the names (or terms) for the supreme, for the several distinctions of chief or principal persons, and for expressing the pure, the liberated or emancipated, etc.—(first) on the several names of the supreme, chief or principal	325-326
CCXLIII	(121)	On the names of being purified and of final emancipation	326-327
CCXLIV	(122)	On the names or terms of one's having relinquished (abandoned, rejected, desisted from) all sorts of vices or sins	327-331
CCXLV	(122)	On the enumeration of the several names (or terms) expressive of praise, blame, and celebrity or renown	331-333

Sections.		*Pages*
CCXLVI (124)	On the names of several contrary things	333–335
CCXLVII (125)	On the names (or terms) expressive of great and small, high and low, etc. ..	335–337
CCXLVIII (126)	On the names of the several degrees of acquaintance or friendly relation, enmity, etc.	337-338
CCXLIX (127)	On the names of virtue and blessing	338–340
CCL (128)	On the names or terms of preaching and hearing the moral doctrines and on those of words and speech	340–343
CCLI (129)	On the names of illusion and the like illustrated or exemplified by similitudes	343–346
CCLII (130)	On the names of giving (alms or practising charity), offering or sacrificing ..	346–348
CCLIII (131)	On the names of the several kinds of ultility, usefulness, advantage ..	348
CCLIV (132)	On the several names expressive of the mind or understanding and of discrimination or judicious distinction	348-349
CCLV (133)	On the several names (or terms) for a learned man	349-350
CCLVI (134)	On the enumeration of the terms for expressing 'profound things or profundity' (abstruse things or abstruseness)	351-352
CCLVII (135)	On the several names or terms of expressing joy (pleasure, mirth, gladness, delight, etc.)	352-353
CCLVIII (136)	On the names or terms of the several kinds of fierceness or ferosity, cruelty and injury or hurt	353-354
CCLIX (137)	On the names of the four kinds of men	354-355
CCLX (138)	On the names or terms expressive of this life (or world), the life hereafter (in the next world) and of dying and changing (shifting) our abode ..	355
CCLXI (139)	On the enumeration of the several names for a solitary place ..	356
CCLXII (140)	On the names of the four abodes [stages of life]	356
CCLXIII (171)	On the names of the qualifications of a universal monarch and the seven precious things (belonging to him)	356–358
CCLXIV (172)	On the names of those children or sons of which he shall have a whole thousand (or a thousand complete)	358
CCLXV (173)	On the names of the four kinds of troops	359
CCLXVI (187)	On the names of lucky or unlucky (auspicious and inauspicious) signs or tokens and prognostics	359-360
CCLXVII (188)	On the terms originating in the systems of the Logicians or Dialecticians	360-361
CCLXVIII (193)	Terms originating with several dialectical systems..	361
CCLXIX (196)	The rock of the theory of true personality (true body or existence) with twenty eminent tops or points on the names of the twenty theoretical principles respecting annihilation	362-363
CCLXX (197)	On grammatical terms, etc.	363-365
CCLXXI (198)	On the seven cases of the declension of a word or noun	365-366
CCLXXII (232)	From the names of numbers, proportion or gradual increase, time, and the ten corners (of the world); (first) on the names of those numbers or numerals that occur in a chapter of the Bkaḥ-ḥgyur division, styled 'Phal-chen', the great commentary	366–373
CCLXXIII (233)	On the names of some numbers or numerals occurring in the 'Sdoṅ-po bkod-pa', a Sūtra of the Bkaḥ-ḥgyur..	373–380
CCLXXIV (234)	On the names of numerals occurring in the 'Rgya-cher rol-pa' (Sans. Lalita-vistara), 2nd vol. of the Mdo class in the Bkaḥ-ḥgyur ..	380–383
CCLXXV (235)	On the names of some numbers or numerals originating with (or occurring in) the 'Chos mṅon-pa' (Sans. Abhidharma), metaphysical treatises in the Bstan-ḥgyur	383–386

ABBREVIATIONS.

D.	Dharma-saṁgraha (Anecdota Oxoniensia), ed. Max Müller and Wenzel.
M.	Mahāvyutpatti (BB), ed. Minayeff.
MS.	Manuscript of the Sanskrit-Tibetan-English Vocabulary prepared by Csoma de Körös.
M.W.	A Sanskrit-English Dictionary by Monier Williams, 1899.
P.	Pali-English Dictionary (PTS), ed. Rhys Davids and Stede, 1925.
S.	Māhavyutpatti (Sanskrit-Tibetan-Chinese), ed. Sakaki.
X.	Xylograph of the Narthang edition as in the Library of the RASB., containing the Sanskrit-Tibetan Mahāvyutpatti: GO Vol. of the MDO Division of the Tanjur (ff. 223–377).

CLXXV (7). DVĀTRIṀŚAT TATHĀGATASYA MAHĀ-KARUṆĀḤ : དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ལ།

THE NAMES OF THE THIRTY-TWO GREAT MERCIES OF TATHĀGATA.

1 Nirātmānaḥ sarva-dharmāḥ sattvāś ca nairātmyaṁ nâdhimucyante. Atas tathāgatasya sattveṣu mahā-karuṇôtpadyate	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་མེད་པར་མ་མོས་པ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ	all things are without any self-existent substance within them [nirātmānaḥ = without any essence] but the animate existences do not acknowledge it; therefore in Tathāgata arises great commiseration for the animate beings.
2 Niḥsattvāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་མེད་པ	all things are without a self-existing principle [personal identity].
3 Nirjīvāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྲོག་མེད་པ	all things are without any principle of life.
4 Niṣpudgalāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ཟག་མེད་པ	all things are without an individual soul (or inward man).
5 Abhāvāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ	nothing does exist by itself [all things are without any real existence].
6 Aniketāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་མེད་པ	all things are without having a place [without a substratum].
7 Anālayāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཞི་མེད་པ	all things are without a fundamental abode.
8 Amamāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ང་ཡིན་བྱ་བ་མེད་པ	all things are without appropriation [things are not of a nature of being claimed as one's own].
9 Asvāmikāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་པོ་མེད་པ	all things are without a proprietor.
10 Avastukāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ	all things are without a material substance [without any reality].
11 Ajātāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ	nothing has come forth by itself [things are without genesis].
12 Acyutā anutpannāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤི་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་མ་སྐྱེས་པ	things neither die (perish) nor come forth (i.e. everything exists without end and beginning).

13 Asaṅkliṣṭāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ	all things are exempt from distress (or natural corruption) [things are not subject to contamination].
14 Vigata-rāgāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ	all things are exempt from passion (or fondness for anything).
15 Vigata-dveṣāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་བ	all things are exempt from aversion.
16 Vigata-mohāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཏི་སྨུག་དང་བྲལ་བ	all things are exempt from ignorance.
17 Anāgatikāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འོང་བ་མེད་པ	all things are *sui generis.*
18 Agatikāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པ	all things are without termination.
19 Anabhisaṁskārāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ	all things are void of self-consciousness [things are not produced by co-operating causes].
20 Aprapañcāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པ	all things are inert [indescribable].
21 Śūnyāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ	all things are empty [without any independent reality].
22 Animittāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་མེད་པ	all things are without any criterion or characteristic sign.
23 Apraṇihitāḥ sarva-dharmāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྨོན་པ་མེད་པ	all things are without wish, desire or affection.
24 Anyonya-vivāda-saṁgṛhīto batâyaṁ loka-sanniveśo vyāpāda-khila-dveṣa-pratipanna iti saṁpaśyan	ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་ཕན་ཚུན་རྩོད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་གནོད་སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་དང་ཞེ་སྡང་ལ་ཞུགས་པ་གཟིགས	oh! the inhabitants of the world being taken up by mutual disputes and quarrels have become injurious to and envious of each other: thus (Tathāgata reflects) when looking on them.
25 Viparyāsa-saṁprayukto batâyaṁ loka-sanniveśo viṣama-mārga-prayāta utpatha-mārga-sthāyī	ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་ཞིང་ལམ་ཉམས་ང་བར་ཞུགས་པ་ལམ་གོལ་བ་ལ་གནས་པ	oh! the inhabitants of the world being false (or depraved) have taken a wrong way and continue to be [going] astray.

26 Lubdho lobhâbhibhūto batâyaṁ loka-sanniveśo' tṛptaḥ para-vittâpahārī

ཀྱེ་མ་འཛིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་
བཀྲེས་ཞིང་འདོད་པས་ཟིལ་
གྱིས་ནོན་པ་སྡེ་ཚོག་མི་ཤེས་
ཤིང་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་འཕྲོག་པ

oh! the inhabitants of this world being overtaken or subdued by every desire and covetousness are unsatisfied and are wishing to seize other's property.

27 Dhana-dhānya-gṛha-putra-bhāryā-tṛṣṇā-dāsā batême sattvā asāre sāra-saṁjñinaḥ

ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་ནོར་
དང་འབྲུ་དང་ཁྱིམ་དང་བུ་དང་
ཆུང་མ་ལ་སྲེད་པས་འཁོལ་བ་
སྡེ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལ་སྙིང་པོར་
འདུ་ཤེས་པ

[alas! slaves to the craving for riches, grains, houses, sons and wives, these beings perceive substance in things unsubstantial.]

28 Viṣamâjīvā batême sattvā anyonya-parivañcanôpa-sthitāḥ

ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་མི་
རིགས་པས་འཚོ་བ་སྡེ་གཅིག་
ལ་གཅིག་འབྲིད་པས་གནས་པ

oh! these animate beings behave themselves (or live) very improperly (or unbecomingly) by deceiving each other.

29 Atṛptā batême sattvā lābha-sat-kāra-ślokôpa-caritās tṛptāḥ sma iti pratijānate

ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཚོག་མི་
ཤེས་པ་སྡེ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་
སྟི་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
སྒྲོད་ཀྱང་བདག་ནི་ཚོག་ཤེས་
པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ

unsatisfied (or not contented) are these animate beings, (though) they say when they have obtained their profit, reverence, and praise in verse, they are satisfied.

30 Nityâbhiratā batême sattvā ekânta-kliṣṭa-duḥkha-bhājane gṛhâvāse

ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཁྱིམ་གྱི་
གནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་རྟག་
ཏུ་དགའ་བ

oh! these animate beings are always fond of their houses, the vessel [abode] of all sorts of distresses.

31 Kāraṇôpagāḥ punaḥ sarva-dharmāḥ viṭhapana-pratyupasthāna-lakṣaṇāḥ

ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུས་ཉེ་བར་འགྲོ་
བ་སྡེ་སྒྲུབ་པས་ཉེ་བར་གནས་
པའི་མཚན་ཉིད

again everything is produced by efficient causes and when thus formed, it acquires the criterion of existence.

32 Idaṁ punar agram asaṅga-jñānam utsṛjya viśiṣṭa-parinirvāṇârthaṁ sattvā hīna-yānaṁ prâthayante yad idaṁ śrāvaka-pratyeka-buddha-yānaṁ tebhya udāra-matiṁ rocayiṣyāmîti yad idaṁ buddha-jñānâdhyālambanatāyai tathāgatasya sattveṣu mahākaruṇôtpadyate	སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་བཏང་ཞིང་གང་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དམན་པ་འཚོལ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་ལ་གང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བློ་མོས་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ	the animate beings having renounced this impartial, holy, excellent and emancipated wisdom, follow the low-principled doctrines of the Śrāvakas and of the self-sainted Ṛṣis. Therefore to make them know the wisdom of Buddha and to produce reverence in their mind for the great extent of his perfections, Tathāgata mercifully assists the animated beings [again, the beings, relinquishing the superior absolute knowledge, long for the narrow vehicle (hīna-yāna), such as the method of the disciples and Pratyeka-buddhas (Śrāvaka-pratyeka-buddha-yāna) for the attainment of a restricted form of Nirvāṇa; to them I will suggest the wide outlook for their adherence to (the path leading to) the knowledge of a Buddha: thus arises Tathāgata's compassion for the beings].

CLXXVI (8). Triṇy āveṇikāni smṛty-upasthāna-nāmāni: མ་འདྲེས་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་གྱི་མིང་ལ།

Names of the three kinds of self-recollection or equality of mind [absolute meditations].

1 Śuśrūṣamāṇeṣu sama-cittatā	གུས་པར་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པ	equality of mind towards those that do hearken to him with reverence (or are anxious to hear him).
2 Aśuśrūṣamāṇeṣu sama-cittatā	གུས་པར་མི་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པ	equality of mind towards those that do not hearken to him with due reverence.
3 Suśruṣamāṇâśuśruṣamāṇeṣu sama-cittatā	གུས་པར་ཉན་པ་དང་གུས་པར་མི་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྙོམས་པ	equality of mind both towards those that hearken to him with reverence and [those] that do not.

CLXXVII (9). Catvary araksyāni[1]: བསྲུང་མེད་པ་བཞིའི་མིང་ལ།

Names of four things without defence (or that are incontestable) [those that are not to be guarded against or warded off].

1 Pariśuddha-kāya-samudācāras tathāgataḥ; nâsti tathāgatasyâpariśuddha-kāya-samudācāratā	དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐུའི་ཕྲིན་ལས་[སྤྱོད་པ་]ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མེད་པ	all the bodily doings (or practices) of Tathāgata are pure; there is none among his performances (or works) that is not entirely pure.
2 Pariśuddha-vāk-samudācāras tathāgataḥ; nâsti tathāgatasyâpariśuddha-vāk-samudācāratā	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསུང་གི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསུང་གི་ཕྲིན་ལས་[ཀྱི་སྤྱོད་པ་]ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མེད་པ	all the commandments of Tathāgata are very pure; there is none among the commands of Tathāgata that is not entirely pure.
3 Pariśuddha-manaḥ-samudācāras tathāgataḥ; nâsti tathāgatasyâpariśuddha-manaḥ-samudācāratā	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐུགས་[ཕྲིན་ལས་]ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མེད་པ	all the thoughts (or mental operations) of Tathāgata are pure; there is none among his thoughts that is not entirely pure.
Pariśuddha-jīvas tathāgataḥ; nâsti tathāgatasyâpariśuddha-jīvatā	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མེད་པ	the life (or manner of living) of Tathāgata is very pure; there is nothing in his life that is not entirely pure.

---

[1] M. catvāry ārakṣāṇi. Cf. Pali arakkheyya or ārakk°.

CLXXVIII (10). Catvāri [catasraḥ?] pratisaṁvidaḥ: སོ་སོ་ཡང་དག་པ་བཞིའི་མིང་ལ།

Names of four kinds of discrimination or understanding.

1 Dharma-pratisaṁvit	ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ	clear perception of the different doctrines (or religious articles).
2 Artha-pratisaṁvit	དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ	clear understanding of the different meanings.
3 Nirukti-pratisaṁvit	ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ	clear understanding of the truly different words [nirukta = etymological analysis; interpretation of the original language of the holy scriptures].
4 Pratibhāna-pratisaṁvit	སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ	clear understanding of the (different) import or force.

CLXXIX (11). Pañcâbhijñā-nāmāni[1]: མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་མིང་ལ།

Names of the five [?] kinds of evident perception or knowledge [supernatural powers or intuitional knowledge].

1 Divyaṁ cakṣuḥ	ལྷའི་སྤྱན	divine eye [vision].
2 Divyaṁ śrotram	ལྷའི་སྙན	divine ear [hearing].
3 Para-citta-jñānam	ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ	knowledge of other's mind [thoughts].
4 Cetaḥ-paryāya-jñānam	སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ	knowledge of the synonymous terms for heart or mind.
5 Pūrva-nivāsânusmṛti-jñānam	སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཤེས་པ	knowledge of recollecting the places of former abodes (in the several transmigrations).
6 Ṛddhi-vidhi-jñānam	རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བ་ཤེས་པ	knowledge of miraculous transformation.
7 Asrava-kṣaya-jñānam	ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ	knowledge of the absence of all imperfections; [D. 'knowledge how to destroy human passions'].

[1] See D. XX, M. and S. XIV.

CLXXX (12). ABHIJÑĀ-KARMĀṆI : མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་སྐབས་ནས་བྱུང་བའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES (OR TERMS) ORIGINATING WITH THE OCCASIONS (OR CIRCUMSTANCES) OF THE SIX [?] [KINDS OF] EVIDENT KNOWLEDGE.

1 Yathā samāhite citte svīya āsane'ntarhitaḥ	ཇི་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་བདག་གི་སྟན་གྱི་སྟེང་དུ་མི་སྣང་བར་འགྱུར	he disappears from his seat as soon as he thinks in his mind.
2 Vihāyasâbhyudgamya catur-vidham īryā-pathaṁ kalpayati	ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་འཕགས་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་བྱེད	having lifted himself up in the air, exhibits four kinds of actions (or practices).
3 Uparimaḥ kāyaḥ prajvalati	ལུས་ཀྱི་སྟོད་ནས་མེ་འབར	from the upper part of his body issues fire.
4 Adhaḥ-kāyāc chītalā vāri-dhārāḥ syandante	ལུས་ཀྱི་སྨད་ནས་ཆུ་[1]གྲང་མོའི་རྒྱུན་འབབ་པ	from the lower part of his body oozes a stream of cold water.
5 Aneka-vidham-ṛdhi-viṣayaṁ pratyanubhavati	རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན	he enjoys several sorts of plans of miraculous exhibitions.
6 Eko bhūtvā bahudhā bhavati	གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར	after becoming single he becomes many (or after having changed himself into one he changes again into many).
7 Bahudhā bhūtvā eko bhavati	མང་པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་དུ་འགྱུར	being manifold he becomes single.
8 Āvirbhavati tirobhāvam-api pratyanubhavati	སྣང་བར་འགྱུར་ཞིང་མི་སྣང་བར་འགྱུར	from being evidently present he disappears.
9 Tiraḥ-kudyaṁ tiraḥ-prākāram	རྩིག་པ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ་ར་བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ	he walks in an oblique posture on the side of a wall; ditto of an enclosure.
10 Parvatam apy asajjamāno gacchati	རི་ལ་ཡང་མི་ཐོགས་པར་འགྲོ	he goes also unhindered through a hill or a mountain.
11 Ākāśe vikramate tad yathā pakṣī śakuniḥ	ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་འགྲོ་སྟེ་དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་བྱ་བཞིན་ནོ	he walks (moves, goes, proceeds) in the void space above (or the air) as a winged bird.

[1] S. ཆུ་རྒྱུན་གྲང་མོ.

12 Pṛthivyām unmajjana-nimajjanaṁ karoti tad yathâpi nāmôdake	ས་ལ་ཡང་སྟིང་དུ་འབྱུང་བ་དང་བྱིའུ་ རྒྱལ་བྱེད་དེ་དཔེར་ན་ཆུ་ལ་བྱ་བ་ བཞིན་ནོ།	he sinks under the ground and heaves himself again as one does in water.
13 Udake'py abhidyamāno gacchati tad yathâpi nāma mahā-pṛthivyām	ཆུ་ལ་ཡང་མི་ནུབ་པར་འགྲོ་སྟེ་དཔེར་ ན་ས་ཆེན་པོ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ།	he walks on water without sinking into it, as one walks on the [vast] continent or dry land.
14 Dhūmayaty api prajvalaty api tad yathâpi nāma mahān agni-skandhaḥ	དུ་བ་འཐུལ་བ་ཡང་བྱེད་འབར་ཡང་ བྱེད་དེ་དཔེར་ན་མེའི་ཕུང་པོ་ ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ།	he also causes to arise smoke and flame as a great heap of fire.
15 Sva-kāyād api mahā-vāri-dhārā utsṛjati tad yathâpi nāma mahā-meghaḥ	བདག་གི་ལུས་ལས་ཀྱང་ཆུའི་རྒྱུན་ ཆེན་པོ་འབྱིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྲིན་ ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ།	from (or out of) his body also he makes flow a large stream of water as a great cloud.
16 Yābhir vāri-dhārābhir ayaṁ tri-sāhasra-mahā-sāhasro loka-dhātur ādīptaḥ pradīptaḥ saṁprajvalito'gninā eka-jvalībhūto nirvāpyate	ཆུའི་རྒྱུན་དེ་དག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་ སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ ཁམས་འདི་བསྲེགས་ཤིང་ཏོག་ སྟེ་མེས་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་ འབར་བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞི་ བར་བྱེད་དོ།	by those streams of water he quenches the fire that has broiled, burnt and involved into one common or universal flame all the three thousand and great thousands of regions (or mansions) of the world.
17 Imāv api candra-sūryā evaṁ-mahardhikā evaṁ-mahânubhāvā evaṁ-mahâujaskau pāṇinā parāmṛṣati parimārjayati	ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་འདི་གཉིས་འདི་ལྟར་ རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་འདི་ལྟར་མཐུ་ ཆེ་བ་འདི་ལྟར་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་ ལ་ཡང་ལག་པས་འཛིན་ཅིང་ ཀུན་དུ་ཉུག་པར་བྱེད་དེ	the moon and the sun also these so wonderful, so powerful (or efficacious) and so beautifully shining bodies, he touches with his hand and handles (or feels) them all over.
18 Yāvad brahma-lokād api sattvaṁ [1] kāyena vaśe vartayati	ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་ དབང་བསྒྱུར་རོ།	and rules (or has power) over the body of all animate existences as far as the world of Brahma.

[1] M. sattvām. S. sattvān in agreement with Tib.

19 Sâkāraṁ sôddeśaṁ sanidānaṁ pūrva-nivāsam anusmarati sma	རྣམ་པ་དང་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་གཞི་ཅི་ལས་གྱུར་བ་དང་བཅས་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ	together with the species (or kind of animate existences), together with the quarter (of the world where he lived), together with the causes thereof he recollects his former abodes (or residing places).
20 (i) Jāti-smaraḥ	ཚེ་རབས་དྲན་པ	he recollects his several generations.
(ii) Amutrâham āsam evaṁ-nāmā	ཚེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་གི་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར	at such a place I had such a name.
(iii) Evaṁ-jātiḥ	རིགས་འདི་ཞེས་བྱ	such a caste (or I was of such and such a nation, tribe or caste).
(iv) Evaṁ-gotraḥ	རུས་འདི་ཞེས་བྱ	such a family (or family extract) [extraction].
(v) Evam-āhāraḥ	ཟས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཟ	I had such and such food.
(vi) Evaṁ-sukha-duḥkha-pratisaṁvedī	བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མྱོང་	I have enjoyed such and such happiness or pleasure, and suffered such and such distress or pain.
(vii) Evaṁ-cira-sthitikaḥ	ཡུན་འདི་སྲིད་ཅིག་གནས	I resided (remained) there for such and such a period of time.
(viii) Evam-āyuṣ-paryantaḥ	ཚེ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཐུབ	I obtained such and such a length of life (or my life extended thus far).
(ix) Tataś cyuto'mutrôpapannaḥ	དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཚེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས	thence dying away I was born again at such and such a place.
(x) Tataś cyuta ihâpy upapannaḥ	དེ་ནས་ཚེ་འཕོས་ནས་ཡང་འདིར་སྐྱེས	thence changing (or shifting) my life by death I was born again here.

CLXXXI (13). TRIṆI PRĀTIHĀRYĀṆI: ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱི་མིང་ལ།

NAMES OF THE THREE KINDS OF JUGGLE OR ILLUSORY SHOWS [MIRACLES OR MIRACULOUS EXHIBITIONS].

1 Ṛddhi-prātihāryam	རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ	the trick of miraculous transformation [P. a wonder of psychic power].
2 Adeśanā-prātihāryam	ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ	an illusory exhibition [P. trick or marvellous ability of mind-reading or guessing other people's character].

3 Anuśāsanī-prātihāryam	རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ	the display of prodigies [P. the miracle of teaching, the wonder worked by the commandments (of the Buddha)].

CLXXXII (21). Bodhisattva-samādhayaḥ: བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་ལ།

Names (or the predicates) of the deep meditation of a Bodhisattva.

1 Ratna-samudgataḥ	རིན་ཆེན་ཀུན་དུ་འཕགས	the all-surpassing precious (thing).
2 Supratiṣṭhitaḥ	ཤིན་དུ་གནས་པ	the most firm or steady.
3 Akampyaḥ [1]	མི་བསྐྱལ་བ	not to be moved or immovable.
4 Avinivartanīyaḥ	ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ	not ceasing, not desisting from.
5 Ratnâkaraḥ	དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས	the mine (or source) of precious things (or jewels).
6 Sūrya-prabha-tejaḥ	ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་གཟི་བརྗིད	the brightness of the sunshine.
7 Sarvârtha-siddhaḥ	དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ	the accomplishment of every desire.
8 Jñānôlkaḥ	ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ	the light (or lamp) of wisdom.
9 Pratyutpanna-buddha-saṁmukhâvasthitaḥ	ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས	the visible (or personal) presence of the Buddha of the present age.

CLXXXIII (22). Bodhisattva-dhāraṇyaḥ: བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ལ།

Names of the twelve faculties or capacities (dhāraṇī) [mystic charms] of a Bodhisattva.

1 Abhiṣecavatī [2]	དབང་བསྐྱུར་[3]ལྡན	having a ruling power.
2 Jñānavatī	ཡེ་ཤེས་ལྡན	possessing wisdom.
3 Viśuddha-svara-nirghoṣā	སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པ	having a very clear voice or melody.
4 Akṣaya-karaṇḍā	མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཏོག	an inexhaustible vessel.
5 Anantâvartā	འཁྱིལ་བ་མཐའ་ཡས་པ	infinite conglomeration (or gathering together of).
6 Sāgara-mudrā	རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་རྒྱ	having for his sign (or symbol) the sea or ocean.

[1] M. and S. Ākampyaḥ.
[2] M. and S. Abhiṣecanī.
[3] S. བསྐུར.

7 Padma-vyūhā	པདྨ་བཀོད་[1]པ	having the delineation of a Padma flower.
8 Asaṅga-mukha-praveśā	ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོར་འཇུག་པ	entering by the door where there is no passion (or exempt from passion).
9 Pratisaṁvin-niścayâva-tārā	སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ	walking in true discrimination or understanding of things.
10 Buddhâlaṅkārâdhiṣṭhitā	སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ	benediction, the ornament of a Buddha (or blessed by the benediction).
11 Ananta-varṇā	ཁ་དོག་མཐའ་ཡས་པ	of infinite colours.
12 Buddha-kāya-varṇa-pari-niṣpatty-abhinirhārā	སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པ	he that has obtained evidently the perfect colour of the body of Buddha.

CLXXXIV (24). BODHISATTVA-VAŚITĀḤ: བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་བཅུའི་མིང་ལ།

NAMES OF THOSE TEN THINGS WHICH ARE IN THE POWER OF A BODHISATTVA (OR OVER WHICH HE HAS POWER) [NAMES OF THE TEN POWERS OF A BODHISATTVA].

1 Āyur-vaśitā	ཚེ་ལ་དབང་བ	he has faculty or power for (or over) life.
2 Citta-vaśitā	སེམས་ལ་དབང་བ	he has faculty or power for (or over) the heart or mind.
3 Pariṣkāra-vaśitā	ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ	he has faculty or power over utensils.
4 Karma-vaśitā	ལས་ལ་དབང་བ	he has faculty or power for (or over) works.
5 Upapatti-vaśitā	སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ	he has faculty or power over birth.
6 Adhimukti-vaśitā	མོས་པ་ལ་དབང་བ	he has faculty or power over liberation (or faith).
7 Dharma-vaśitā	ཆོས་ལ་དབང་བ	he has faculty or power for religious instruction.
8 Praṇidhāna-vaśitā	སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ	he has faculty or power for prayer.
9 Ṛddhi-vaśitā	རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ	he has faculty or power for transformation.
10 Jñāna-vaśitā	ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ	he has faculty or power for knowledge or wisdom.

---

[1] MS. དཀོད.

CLXXXV (25). Bodhisattvānāṁ catvāri vaiśāradyāni : བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་མིང་ལ།

Names of those four things in which a Bodhisattva is bold.

1 Dhāraṇī-śrutôdgrahaṇârtha-nirdeśa-vaiśāradyam	གཟུངས་ཀྱི་ཐོས་པ་འཛིན་ཅིང་དོན་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ	having perceived the doctrine of wonderful comprehension he is bold in explaining (or teaching) the meaning thereof.
2 Nairātmyâdhigamāt paravihethanā-nimitta-samudācāra-sahajânadhigatêryā-patha-tri-karma-pariśuddha-mahā-rakṣa-saṁpanna-vaiśāradyam	བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་གཞན་གྱིས་བཙེ་བའི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་ལས་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསྲུང་ཆེན་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མི་འཇིགས་པ	having learned not to be egotist, leaving off the injurious characters of others, he is bold in keeping to the natural practice of those three wonderful works that are the most pure and the most perfect preservations.
3 Sadôdgṛhīta-dharmâvismaraṇa-prajñôpāya-niṣṭhāgata-sattva-nistāraṇa-prasāda-saṁdarśana-śubhânantarāyika-vaiśāradyam	ཆོས་བཟུང་བ་ཡུན་དུ་མི་བརྗེད་པ་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་ཞིང་དང་བ་སྟོན་པ་དང་དགེ་བའི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་མི་འཇིགས་པ	by not forgetting for a long time the perceived religious instruction by wise means and by an accomplished understanding, he is bold in liberating, illuminating and instructing the animate existences not to let their good works be interrupted.
4 Sarva-jnātā-cittâsaṁpramoṣanya-yānâniryāṇa-saṁpūrṇa-vaśitā-sarva-prakāra-sattvârtha-saṁprāpaṇa-vaiśāradyam	ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མ་ཉམས་ཤིང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ	being not relaxed in the spirit of all-wisdom, neither seduced by other principles, he is bold in accomplishing his organs (or powers) and in making the animate existences find completely in every respect their several concerns.

CLXXXVI (26). AṢṬĀDAŚÂVEṆIKA-BODHISATTVA-DHARMĀḤ : བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་ལ།

NAMES OF THE EIGHTEEN PURE (UNMIXED) LAWS OF A BODHISATTVA.

1 Anupadiṣṭa-dānāḥ	མ་བསྟན་པའི་སྦྱིན་པ་ཅན་རྣམས	they that are liberal without being taught to be so (not hypocrites in bestowing their alms).
2 Anupadiṣṭa-śīlāḥ	མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་རྣམས	they that are of strict moral conduct without being taught.
3 Anupadiṣṭa-kṣāntayaḥ	མ་བསྟན་པའི་བཟོད་པ་ཅན་རྣམས	the uninstructed sufferers of hardships.
4 Anupadiṣṭa-vīryāḥ	མ་བསྟན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་རྣམས	they that are of diligent application without being instructed to be so (or they that are not hypocritical in their diligent application).
5 Anupadiṣṭa-dhyānāḥ	མ་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་ཅན་རྣམས	they that are contemplators without being instructed.
6 Anupadiṣṭa-prajñāḥ	མ་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས	they that are ingenious (or witty) without being taught.
7 Saṁgraha-vastu-sarva-sattva-saṁgrāhakāḥ	བསྡུ་བའི་དངོས་པོས་སེམས་ཅན་སྡུད་པ་རྣམས	they that comprehend all animate existences under comprehensible (or material) properties.
8 Pariṇāmana[1]-vidhijñāḥ	ཡོངས་སུ་བསྔོ་བས་ཆོག་ཤེས་པ་རྣམས	they that are satisfied with receiving a benediction.
9 Upāya-kauśalya-sarva-sattva-carita-vaśitā[2]-parama-yāna-niryāṇa-saṁdarśakāḥ	ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པའི་མཆོག་གིས་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་རྣམས	they that show (or teach) on [in] a wise manner the origin of the highest principles (in philosophy) to be derived from the practices of the animate beings.
10 Mahā-yānâcyutāḥ	ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མ་ཉམས་པ་རྣམས	they that are [have] not swerved from the high principles [mahāyāna].

[1] MS. °nāmaja°.
[2] M. and S. caritâdhipatya°. Cf. M., p. 13, footnote 3.

11 Saṁsāra - nirvāṇa - mukha - saṁdarśakāḥ | འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་རྣམས | they that show (teach) the door of worldly existence and of final beatitude.

12 Yamaka-vyatyastâhāra-kuśalāḥ | ཟུང་དང་སྤེལ་ཞིའི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་རྣམས | they that are skilful in mystical precepts delivered in chime or plain language.

13 Jñāna - pūrvaṁgamânabhi-saṁskāra - niravadya-sarva - janmâbhimukha-pravṛttāḥ | ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་ཅིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྔོན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས | they that are not elated with their proficiency in wisdom and without being defiled by sinful actions in all generations, make further progress.

14 Daśa-kuśalôpeta - kāya-vāg-manas-karmântāḥ | ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དགེ་བ་བཅུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས | possessing the ten virtues, the limits of bodily, verbal and mental actions or works.

15 Sarva-duḥkha-skandha-sahanâtmôpādāna-sarva-sattva - dhātv-aparityāginaḥ[1] | སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་ལུས་ལེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་བཏང་བ་རྣམས | they that have (received) a body capable of suffering all sorts of distress or pain and that will not give up the abode of animal existences.

16 Sarva - jagad - abhirucita[2] - saṁdarśakāḥ | འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་དགའ་བར་སྟོན་པ་རྣམས | they that teach all walking existences [jagat] to rejoice exceedingly.

17 Kiyat-kṛcchra-bāla-śrāvaka-madhya-śubha-vyūha-ratna-kalpa-vṛkṣa-dṛḍha-sarvajñātā-cittâsaṁpramuṣitāḥ | བྱིས་པ་དང་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་པ་ཟི་སྐྱིད་གཅིག་གི་ནང་ན་ཡང་དག་པ་མང་པོའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་དཔག་བསམ་ལྟར་བརྟན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སེམས་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པ་རྣམས | they that are firm (or steady) in the midst of children (fools) and hearers, like the *kalpavṛkṣa* among other precious trees and whose minds have not swerved from the All-knowing.

[1] M. °dhātu-parityāginaḥ. Tib. ཡོངས་སུ་མི་བཏང་བ་རྣམས supports aparityāginaḥ.
[2] S. °ruci. Cf. M., p. 13, footnote 5.

18 Sarva-dharma-paṭṭavâbaddhâbhiṣeka-prâpti-buddha-dharma[1]-paryeṣṭi-saṁdarśanânivṛttāḥ	ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐབས་སྦྱིན་པས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཙལ་བ་བསྟན་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས	they that never desist to instruct [from instructing] those that seek for the doctrine of Buddha to make find them [to make them find] an entire command over all things by a wise method and charity (or liberality in bestowing alms).

CLXXXVII (31). Catvāri saṁgraha-vastūni: བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་མིང་ལ།

Names of four properties (or qualities) to be acquired.

1 Dānam	སྦྱིན་པ	alms-giving, charity.
2 Priya-vāditā	སྙན་པར་སྨྲ་བ	affability in speaking.
3 Artha-caryā	དོན་སྤྱོད་པ	explication of meaning.
4 Samānârthaḥ[2]	དོན་མཐུན་པ	similarity of meaning.

CLXXXVIII (32). Trīṇi śikṣāṇi: བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་མིང་ལ།

Names of three things (or maxims) to be learned.

1 Adhiśīlam	ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས	increase in good morals [D. training in the higher morality].
2 Adhicittam	ལྷག་པའི་སེམས	increase in meditation [D. training in the higher thought].
3 Adhiprajñā	ལྷག་པའི་ཤེས་རབ	increase in understanding [D. training in the higher learning].

CLXXXIX (35). Catvāri prahāṇāni: ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞིའི་མིང་ལ།

Names of four things to be avoided or observed sincerely.

1 Anutpannānāṁ pāpakānām akuśalānāṁ dharmāṇām anutpādāyac chandaṁ janayati	སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ	to wish earnestly that the sins and immoral actions that have not yet come forth may not arise hereafter.

---

[1] M. and S. add saṁgha here, the equivalent of which cannot be traced in Tib.

[2] M. and S. °rthatā.

2 Utpannānāṁ pāpakānām akuśalānāṁ dharmāṇām prahāṇāyac chandaṁ janayati	སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ	to wish earnestly to leave off the sins and immoral actions that have arisen.
3 Anutpannānāṁ kuśalānāṁ dharmāṇām utpādāyac chandaṁ janayati	དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ	to wish earnestly that the virtues that have not yet come forth may be produced hereafter.
4 Utpannānāṁ kuśalānāṁ dharmāṇāṁ sthitāya bhūyobhāvāya asaṁpramoṣāyaparipūraṇāyac chandaṁ janayati. vyāyacchate vīryam ārabhate cittaṁ pragṛhṇāti samyak pradadhāti	དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་དོ། འབད་དོ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇོག་གོ	to wish earnestly that the virtues or good morals that have taken their rise may continue, increase, [and may not deteriorate] and [may] come at [reach] the greatest perfection: (this wish) he renews frequently, makes every endeavour [for], takes into his mind, and well retains it.

CXC (36). Catvāra ṛddhi-pādāḥ[1]: རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞིའི་མིང་ལ།

Names of four prodigious feats (wonderful art) [D. the four constituents of magic power].

1 Chanda-samādhi-prahāṇa-saṁskāra-samanvāgato[2] ṛddhi-pādaḥ	འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ	the wonderful art of relinquishing from his representation or consciousness the covetous deep meditation.
2 Citta-samādhi-prahāṇa-saṁskāra-samanvāgato[2] ṛddhi-pādaḥ	སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ	ditto the mental deep meditation.

[1] Cf. D. XLVI.
[2] S. °gata ṛddhi° in agreement with the rules of Sandhi.

3 Virya-samādhi-prahāṇa-saṁskāra-samanvāgato[1] ṛddhi-pādaḥ	བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ	ditto the earnest application.
4 Mīmāṁsā-samādhi-prahāṇa-saṁskāra-samanvāgato[1] ṛddhi-pādaḥ	སྤྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་(དཔྱོད་)དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ	ditto the investigation.
5 Anupalambha-yogena bhavati[2]	མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ	he meditates on with [in] an inconceivable manner.
6 Viveka-niśritam	དབེན་པ་ལ་གནས་པ	he remains solitary (or in solitude).
7 Virāga-niśritam	འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ	he is without passion.
8 Nirodha-niśritam	འགོག་པ་ལ་གནས་པ	he is at cessation.
9 Vyavasarga-pariṇatam	རྣམ་པར་སྤོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ	by leaving off he rules them all.

CXCI (41). PRATYEKA-BUDDHA-PUDGALĀḤ: རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིམ་པའི་[3]མིང་ལ།

NAMES OF THE SELF-SAINTED (PRATYEKA-BUDDHA) ṚṢIS' DEGREE OR KIND.

1 Khaḍga-viṣāṇa-kalpaḥ	བསེ་རུ་ལྟ་བུ	he that lives like a rhinoceros (in solitude).
2 Varga-cārī	ཚོགས་དང་སྤྱོད་པ	he that lives in society.

CXCII (46). ŚRĀVAKA-BHŪMAYAḤ: ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའི་མིང་ལ།

NAMES OF THE MANSIONS (OR DEGREES OF PERFECTION) OF A HEARER OR ŚRĀVAKA.

1 Śukla-vidarśanā-bhūmiḥ	དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས	the degree or ground of perceiving the white (or knowing what virtue is).

---

[1] S. °gata ṛddhi° in agreement with the rules of Sandhi

[2] S. bhāvayati in agreement with Tib. བསྒོམ་མོ.

[3] For རིམ་པའི S. has an alternative reading གང་ཟག (pudgala).

2 Gotra-bhūmiḥ	རིགས་ཀྱི་ས	the noble degree.
3 Aṣṭamaka-bhūmiḥ	བརྒྱད་པའི་ས	the eighth degree.
4 Darśana-bhūmiḥ	མཐོང་བའི་ས	the degree of seeing (clearly) or the degree of speculation.
5 Tanū-bhūmiḥ	བསྲབས་པའི་ས	the degree of subtilities (or of subtile speculation).
6 Vigata[1]-rāga-bhūmiḥ	འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས	the degree on which one is without passion.
7 Kṛtāvi[2]-bhūmiḥ	བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས	the degree on which a judicious examination is made on one's committed actions.

CXCIII (48). Aśubha-bhāvanāḥ: མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་མིང་ལ།

Names or terms of the considerations of the disagreeable things (with respect to the body after death).

1 Vinīlaka-saṁjñā	རྣམ་པར་བསྔོས་པའི་འདུ་ཤེས	considering its becoming blue (dark blue).
2 Vipūtika[3]-saṁjñā	རྣམ་པར་རྣག་པའི་འདུ་ཤེས	ditto its becoming purulent.
3 Vipadumaka[4]-saṁjñā	རྣམ་པར་འབུས་བཞིགས་པའི་འདུ་ཤེས	ditto its being eaten or destroyed by worms.
4 Vyādhmātaka-saṁjñā	རྣམ་པར་འབར་བའི་[5]འདུ་ཤེས	ditto its being burnt by fire.
5 Vilohitaka-saṁjñā	རྣམ་པར་དམར་བའི་འདུ་ཤེས	ditto its becoming red.
6 Vikhāditaka-saṁjñā	རྣམ་པར་ཟོས་པའི་འདུ་ཤེས	ditto its being eaten up (by worms).
7 Vikṣiptaka-saṁjñā	རྣམ་པར་འཐོར་བའི་འདུ་ཤེས	ditto its being scattered or cast away.
8 Asthi-saṁjñā[6]	རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས	consideration or reflection on its bones.

---

1 M. Vīta°. Cf. S.

2 M. Kṛtāvī°.

3 MS. Vivutika°. M. Vipūyaka°. S. Vidhūtika° (vipūyaka).

4 M. and S. Vipaḍumaka. Cf. M., p. 19, footnote 1.

5 S. རྣམ་པར་བམ་པའི་ (འབེར་བའི).

6 Before this both M. and S. add Vidagdhaka-saṁjñā (རྣམ་པར་ཚིག་པའི་འདུ་ཤེས) which is, however, wanting in X.

CXCIV (49). ANĀPĀNA-BHĀVANĀ-VIDHIḤ[1]: དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བའི་རིམ་པའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF THE SEVERAL DEGREES OF LETTING OUT AND TAKING IN BREATH OR OF RESPIRATION.

1 Anāpāna-smṛtiḥ	དབུགས་རྔུབ་པ་དང་འབྱུང་བ་དྲན་པ	remembering that breath enters and comes out.
Gaṇanā	བགྲང་བ	counting or numbering.
Anugamaḥ	ནང་དུ་ཞུགས་པ	following or entering.
Sthānam	གནས་པ	remaining.
Upalakṣaṇā	ཉེ་བར་མཚོན་པ	marking or observing.
Vivartanā	བསྒྱུར་བ[2]	changing or transforming.
Pariśuddhiḥ	ཡོངས་སུ་དག་པ	very clear.
2 Hrasvam āśvasan hrasvam āśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti	དབུགས་ ཐུང་ བརྔུབས་ན་ཡང་ ཐུང་ངུ་ བརྔུབ་པོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ[3]	he knows very well the measure [of] how a short breathing must be followed by another short breathing.
[2A Hrasvam praśvasan hrsvaṁ praśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti	དབུགས་ ཐུང་ ངུ་ ཕྱུང་ ན་དབུགས་ ཐུང་ ངུ་ ཕྱུང་ངོ་ སྙམ་ དུ་ ཡང་ དག་ པ་ ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ]	
3 Dīrgham āśvasan dīrgham āśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti	དབུགས་ རིང་ དུ་ བརྔུབས་ ན་ དབུགས་ རིང་ དུ་ བརྔུབས་ སོ་ སྙམ་ དུ་ ཡང་ དག་ པ་ ཇི་ ལྟ་ བ་ བཞིན་ དུ་ ཤེས	he knows very well the measure [of] how it came that a long breathing was followed by another long breathing.
4 Dīrghaṁ praśvasan dīrghaṁ praśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti	དབུགས་རིང་དུ་ ཕྱུང་ ན་ དབུགས་ རིང་ དུ་ ཕྱུང་ངོ་ སྙམ་ དུ་ ཡང་ དག་ པ་ ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས	he knows very well the measure (or interval) [of] how it came that the utterance of a long breathing was succeeded by another long breathing.

[1] Cf. Visuddhimagga (PTS, VIII, 3) and The Path of Purity (PTS, VIII, ix).

[2] S. རྣམ་པར་བསྒྱུར་བ.

[3] Cf. S. which has a slightly different reading.

5 Sarva-kāya-pratisaṁvedy āśvasan sarva-kāya-pratisaṁvedy āśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti

ལུས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མྱོང་ཞིང་དབུགས་བརྔུབས་ན་ལུས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མྱོང་ཞིང་དབུགས་བརྔུབས་སོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས

it being the body that feels (perceives, enjoys) all, he knows well that when he has received a breath (or breathed in) it is the body which enjoys (or feels) everything, that has drawn in breath.

6 Sarva-kāya-pratisaṁvedī praśvasan sarva-kāya-pratisaṁvedī praśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti

ལུས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མྱོང་ཞིང་དབུགས་ཕྱུང་ན་ལུས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མྱོང་ཞིང་དབུགས་ཕྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ

it being the body that enjoys (or perceives) all, when a breath has been uttered he knows very well that the body being the organ of every sensation, it is the body that has breathed (or uttered a breath).

7 Prasrabhya kāya-saṁskārān āśvasan prasrabhya kāya-saṁskārān āśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti

ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ནས་དབུགས་བརྔུབས་ན་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ནས་དབུགས་བརྔུབ་བོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས

the structure (or organisation) of the body being very refined (or perfect), when breath is drawn in he knows very well how it came that by the fine structure of the body breath was drawn in.

8 Prasrabhya kāya-saṁskārān[1] praśvasan prasrabhya kāya-saṁskārān[1] praśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti

ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ནས་དབུགས་ཕྱུང་ན་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ནས་དབུགས་ཕྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས

the structure of the body being very fine, when breath is uttered he knows very well how it happens that breath is uttered on account of the fine structure of the body.

[1] M. °saṁskārāṁ.

9 Prīti-pratisaṁvedy āśvasan prīti-pratisaṁvedy āśvasâmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti	དགའ་བ་ཡང་དག་པར་མྱོང་ཞིང་དབུགས་བརྔུབས་ན་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་མྱོང་ཞིང་དབུགས་བརྔུབས་སོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས	having enjoyed (or felt) pleasure when breath is drawn in, he knows very well how it happens that by pleasure breath is drawn in.
10 Prīti-pratisaṁvedī praśvasan prīti-pratisaṁvedī praśvasāmīti yathā-bhūtaṁ prajānāti	དགའ་བ་ཡང་དག་པར་མྱོང་ཞིང་དབུགས་ཕྱུང་ན་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་མྱོང་ཞིང་དབུགས་ཕྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས	if he utters a breath when enjoying pleasure he knows very well how it happens that by the enjoyment of pleasure breath is uttered.
11 Citta-saṁskāra-pratisaṁvedy āśvasan citta-saṁskāra-pratisaṁvedy āśvasâmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti	སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཡང་དག་པར་མྱོང་ནས་དབུགས་བརྔུབས་ན་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཡང་དག་པར་མྱོང་ནས་དབུགས་བརྔུབས་སོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས	having clearly perceived an emotion of the mind during his drawing in a breath he knows very well how it happened that by the clear perception of the mind's emotion the breath was drawn in.
12 Citta-saṁskāra-pratisaṁvedī praśvasan citta-saṁskāra-pratisaṁvedī praśvasâmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti	སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཡང་དག་པར་མྱོང་ནས་དབུགས་ཕྱུང་ན་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཡང་དག་པར་མྱོང་ནས་དབུགས་ཕྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས	having clearly perceived an emotion of the mind during his protruding a breath, he knows very well how it happened that by the clear perception of the mind's emotion the breath was protruded (or uttered).

13 Prasrabhya citta-saṁskārān āśvasan prasrabhya citta-saṁskārān āśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti	སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ནས་དབུགས་བརྔུབས་ན་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ནས་དབུགས་བརྔུབས་སོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས	the mind's emotion being well exercised (or purified) when he draws in breath he knows very well how it happened that by the mind being well exercised the breath is drawn in.
14 Prasrabhya citta-saṁskārān[1] praśvasan prasrabhya citta-saṁskārān[1] praśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti	སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ནས་དབུགས་ཕྱུང་ན་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ནས་དབུགས་ཕྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས	the mind's emotion being well exercised (or purified) when he protrudes (or utters) a breath he knows very well how it happened that by the mind being well exercised the breath has been uttered.
15 Citta-pratisaṁvedy āśvasan citta-pratisaṁvedy āśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti	སེམས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ནས་དབུགས་བརྔུབས་ན་སེམས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ནས་དབུགས་བརྔུབས་སོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས	the mind being in pure enjoyment when breath was drawn in, he knows very well how it happened that by the mind's enjoyment the breath has been drawn in.
16 Citta-pratisaṁvedī praśvasan citta-pratisaṁvedī praśvasāmîti yathā-bhūtaṁ prajānāti	སེམས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ནས་དབུགས་ཕྱུང་ན་སེམས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ནས་དབུགས་ཕྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས	the mind being in perfect enjoyment when breath was uttered, he knows very well how it happened that by the mind's enjoyment the breath was uttered.

[1] M. °kārām.

CXCV (50). ṢOḌAŚABHIR ĀKĀRAIR VISARITĀNI CATVĀRY ĀRYA-SATYĀNI: འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མིང་ལ།

NAMES OF THE FOUR EXCELLENT TRUTHS DIVIDED INTO SIXTEEN SORTS.

1 Catvāry ārya-satyāni	འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི	the four excellent (venerable) truths.
2 Duḥkham	སྡུག་བསྔལ་བ	pain or distress.
3 Anityam	མི་རྟག་པ	instability (inconstant).
4 Śūnyam	སྟོང་པ	emptiness, vacuum [unreal].
5 Anātmakam	བདག་མེད་པ	void of self-existence, soulless or void of personality.
6 Samudayaḥ	ཀུན་འབྱུང་བ	arising (or coming forth) always or everywhere.
7 Prabhavaḥ	རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ	first origin, primary cause, birth.
8 Hetuḥ	རྒྱུ	cause, origin, reason, motive.
9 Pratyayaḥ	རྐྱེན	accessary cause, motive reason, apprehension, ascertainment, instrument.
10 Nirodhaḥ	འགོག་པ	check, restraint, cessation, loss, destruction.
11 Śāntaḥ	ཞི་བ	tranquillity, calmness, ease.
12 Praṇītaḥ	གྱ་ནོམ་པ	contentment, joy.
13 Niḥsaraṇam	ངེས་པར་འབྱུང་བ	the real (or certain) exit, death or dying, final beatitude.
14 Mārgaḥ	ལམ	way or path, road.
15 Nyāyaḥ	རིགས་པ	proper, fit, becoming, reasonable.
16 Pratipattiḥ	སྒྲུབ་པ	getting, obtaining, completing, acquirement, ascertainment.

17 N[a]iryāṇikaḥ	ངེས་པར་འབྱིན་པ	the way of eternal emancipation, or final beatitude.
18 Ānantarya-mārgaḥ	བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ	the way of uninterruption (or of never ceasing beatitude).
19 Vimukti-mārgaḥ	རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ	the way of liberation or emancipation.
20 Abhisamayântikaṁ kuśala-mūlam	མངོན་ པར་རྟོགས་ པའི་ འཇུག་.ལ་[1] འབྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ	virtue's root arising from judicious examination (or due reflection).
21 Kṣaya-jñāna-lābhikaṁ kuśala-mūlam	ཟད་ པ་ཤེས་ པ་ཐོབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་ བ	(it is) virtue's root to have acquired a knowledge of one's defects (of final cessation from worldly existence).
22 Nirveda-bhāgīyaḥ [2]	ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ	being possessed of due discrimination.
23 Uṣma-gatam [3]	དྲོ་བར་གྱུར་པ	grown warm (earnestly desirous of).
24 Mūrdhānam	རྩེ་མོ	the crown of the head, the top, acute.
25 Kṣāntiḥ	བཟོད་པ	patience, endurance, sufferance.
26 Laukikâgra[4]-dharmaḥ	འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མཆོག	the chief virtue of an inhabitant of the world.

CXCVI (51). Ṣoḍaśa citta-kṣaṇāḥ: སེམས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་ལ།

Names of the sixteen sudden reflections or thoughts of the mind.

1 Duḥkhe dharma-jñāna-kṣāntiḥ	སྡུག་ བསྔལ་ ལ་ཆོས་ ཤེས་ པའི་བཟོད་ པ	patience for the knowledge of virtue in (or with respect to) distress.
2 Duḥkhe dharma-jñānam	སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ	knowledge of virtue in (or with respect to) distress.
3 Duḥkhe'nvaya-jñāna-kṣāntiḥ	སྡུག་ བསྔལ་ ལ་རྗེས་ སུ་རྟོགས་ པར་ ཤེས་པའི་བཟོད་པ	patience to know how to judge (or discriminate) in distress.

---

[1] Cf. S.
[2] Nos. 22–26 classed under Nirvedha-bhaga-kramaḥ in both M. and S. § LV.
[3] M. and S. °gataḥ.
[4] S. °grya°.

4 Duḥkhe'nvaya-jñānam	སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ	knowledge of making discrimination (or judicious reflection) in distress.
5 Samudaye dharma-jñāna-kṣāntiḥ	ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ	patience for the knowledge of virtue, in every birth (or with every arising).
6 Samudaye dharma-jñānam	ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ	knowledge of virtue in (or with respect to) every birth.
7 Samudaye'nvaya-jñāna-kṣāntiḥ	ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ	patience to know how to judge (or discriminate) in every birth (or at every occasion).
8 Samudaye'nvaya-jñānam	ཀུན་འབྱུང་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ	knowledge of making discrimination at every occasion.
9 Nirodhe dharma-jñāna-kṣāntiḥ	འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ	patience for the knowledge of virtue in (or with respect to) final cessation.
10 Nirodhe dharma-jñānam	འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ	knowledge of virtue (or doctrine) with respect to final cessation or stopping.
11 Nirodhe'nvaya-jñāna-kṣāntiḥ	འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ	patience for knowing how to discriminate or judge with respect to final cessation or stopping.
12 Nirodhe'nvaya-jñānam	འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ	knowledge of making discrimination with respect to stopping (or final cessation).
13 Mārge dharma-jñāna-kṣāntiḥ	ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ	patience to know the virtue (or doctrine) for the way.
14 Mārge dharma-jñānam	ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ	knowledge of virtue (or doctrine) with respect to the way.
15 Mārge'nvaya-jñāna-kṣāntiḥ	ལམ་ལ་རྗེས་[1]སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ	patience for a judicious knowledge of the road or way.
16 Mārge'nvaya-jñānam	ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ	knowledge for making a judicious reflection with respect to the way.

[1] MS. ཤེས.

CXCVII (52). Daśa jñānāni[1]: ཤེས་པ་བཅུའི་མིང་ལ།

On the names of the ten [kinds of] knowledge (or the knowledge of ten things).

1 Dharma-jñānam	ཆོས་ཤེས་པ	knowledge of virtue, morality, substance, property of things.
2 Para-citta-jñānam	ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ	knowledge of another's mind.
3 Anvaya-jñānam	རྗེས་སུ་རྟོག་པར་ཤེས་པ	knowledge of judicious discrimination.
4 Saṁvṛti-jñānam	ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ	knowledge of false appearances.
5 Duḥkha-jñānam	སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ	knowledge of pain or distress.
6 Samudaya-jñānam	ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ	knowledge of every case (occasion or birth).
7 Nirodha-jñānam	འགོག་པ་ཤེས་པ	knowledge of cessation (or final stopping).
8 Mārga-jñānam	ལམ་ཤེས་པ	knowledge of the way (to final emancipation).
9 Kṣaya-jñānam	ཟད་པ་ཤེས་པ	knowledge of loss (cessation) or final destruction.
10 Anutpāda-jñānam	མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ	knowledge of there being no new birth or regeneration.

CXCVIII (53). Catvāraḥ [catasraḥ] pratipadaḥ: ལམ་བཞིའི་མིང་ལ།

On the names of the four sorts of roads or ways.

1 Duḥkhā pratipad dhandhâbhijñā	མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་བ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ	the difficult road for a slow understanding.
2 Duḥkhā pratipat kṣiprābhijñā	མངོན་པར་ཤེས་པ་མྱུར་ལ་དཀའ་བའི་ལམ	the difficult road for a quick understanding.
3 Sukhā pratipad dhandhâbhijñā	མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་ལ་སླ་བའི་ལམ	the easy way for a slow intellect.
4 Sukhā pratipat kṣiprābhijñā	མངོན་པར་ཤེས་པ་མྱུར་ལ་སླ་བའི་ལམ	the easy way for a quick intellect.

[1] Cf. D. § XCIII.

CXCIX (54). Indriya-vaimātratā: དབང་པོ་རིམ་པའི་མིང་ལ།

Names of the different degrees of the mental organs.

1 Mṛdv-indriyaḥ	དབང་པོ་བརྟུལ་པོ	a blunt organ.
2 Madhyêndriyaḥ	དབང་པོ་འབྲིང་པོ	a middle organ.
3 Tīkṣṇêndriyaḥ	དབང་པོ་རྣོན་པོ	a sharp or acute organ.

CC (55). Pañca gotrāḥ: རིགས་ལྔའི་མིང་ལ།

Names of the five kinds (of faculties).

1 Śrāvaka - yānâbhisamaya - gotraḥ	ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས	that kind which discerns the principles and tenets of a Śrāvaka or hearer.
2 Pratyeka-buddha-yānâbhi-samaya-gotraḥ	རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས	that kind (or class) which discerns (or judges of) the principles and tenets of a sage or Ṛṣi [pratyeka-buddha].
3 Tathāgata-yānâbhisamaya-gotraḥ	དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས	that kind (or class) which discerns (or judges of) the principles or doctrine of Tathāgata (or any Buddha).
4 Aniyata-gotraḥ	མ་ངེས་པའི་རིགས	the undetermined kind (or class).
5 Agotrakaḥ	རིགས་མེད་པ	that [which] belongs to no genus or class.

CCI (56). Dvādaśâṅga-dharma-pravacanam (1–12); Dharma-paryāyāḥ (13–36): དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་ལ།

On the names or nomenclature (of the several parts) of the holy religion.

1 Sūtram	མདོའི་སྡེ	the Sūtras or the class of Aphorisms or of particular Tracts.
2 Geyam	དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ	the class of hymns and praises (or metrical and melodious recitations).
3 Vyākaraṇam	ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ	the class of narrative (or historical) works and prophetical stories.
4 Gāthā	ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ	the class of narrative works in verse.

5 Udānam	ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ	the class of occasional narratives, or episodes, dialogues, quoted passages and reflections.
6 Nidānam	གླེང་གཞིའི་སྡེ	that of dialogues and pragmatical narratives or treatises or certain practical subjects as in the Dulva.
7 Avadānam	རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ	that of memoirs, biographical narratives, judicious sayings, and critical works.
8 Itivṛttakam	དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ	the class where narratives of former events as examples are introduced or told—stories, fables, tales.
9 Jātakam	སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ	the class in which stories of former births are told.
10 Vaipulyam	ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ	the class of large treatises.
11 Adbhuta-dharmaḥ	རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ	the class of marvellous stories or preternatural things.
12 Upadeśaḥ	གཏན་ལ་དབབ(ཕབ་)[1]པའི་སྡེ	the class of didactical works arranged systematically.
13 Brahma-caryam [2]	ཚངས་པར་སྤྱོད་པ	living a pure (chaste, incorrupt) life.
14 Ādau kalyāṇam	ཐོག་མར་དགེ་བ	in the first place virtue (or good works) (is to be practised).
15 Madhye [3] kalyāṇam	བར་དུ་དགེ་བ	in the middle or second place virtue (or good work) (is to be practised).
16 Paryavasāne kalyāṇam	ཐ་མར་དགེ་བ	lastly virtue (or good work) (is to be practised).
17 Svartham	དོན་བཟང་པོ	good sense or meaning.
18 Suvyañjanam	ཚིག་འབྲུ་བཟང་པོ	a good (or significant) letter or word.
19 Kevalam	མ་འདྲེས་པ། འབའ་ཞིག	unmixed, pure, absolute, alone or only.
20 Paripūrṇam	ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ	entirely accomplished, perfect.
21 Pariśuddham	ཡོངས་སུ་དག་པ	very pure.

[1] S. གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། བབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ. [2] M. and S. °caryam. [3] MS. Madhyam.

22 Paryavadātam	ཡོངས་སུ་བྱང་བ	entirely purified, clean.
23 Abhivadamānā abhivadanti	མངོན་པར་བརྗོད་པས་མངོན་པར་བརྗོད་དོ	they address him by such expressions.
24 Svākhyāto Bhagavato dharmaḥ	བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ	this doctrine (or moral precepts) has been well commanded (or taught) by Bhagavān.
25 Sudṛṣṭikaḥ	ཡང་དག་པར་མཐོང་བ	this is a proper or pure theory (or this is a proper view with respect to religious things).
26 Nirjvaraḥ	ནད་མེད་པ	it is sound or exempt from disease (it is a sound system).
27 Akālikaḥ (or Akālakaḥ)	དུས་ཆད་པ་མེད་པ	exempt from being interrupted by time, eternal, lasting.
28 Upanāyika [1]	ཉེ་བར་གཏོད་པ	making to approach, carrying near to, recommending, investing with, etc.
29 Ehipaśyika [2]	འདི་མཐོང་བ་ལ་ཡོད་པ	this is visible (this must be regarded).
30 Pratyātma-vedanīyo vijñaiḥ [3]	མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ	the illuminated, learned must know (or understand) it.
31 Svākhyāto bhagavato dharma-vinayaḥ supraveditaḥ	བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པར་བསྟན་པ	the law respecting religious discipline that was well (or wisely) commanded by Bhagavān, has been well exposed (or taught).
32 N[a]iryāṇikaḥ [4]	ངེས་པར་འབྱུང་བ	it is for eternal emancipation or it contributes to ditto or final beatitude.
33 Sambodhi-gāmī	རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ	that [which] makes [one] become perfect, wise.
34 Abhinnaḥ saṁstupaḥ sapratiśaraṇaḥ [5]	མི་མཐུན་པ་འདུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ	that is reconciliatory refuge for those that do not agree.

[1] M. and S. aupa°.
[2] M. and S. aihi°.
[3] MS. Prady°.
[4] M. and S. nairyāṇikaḥ saṁbodhi-gāmī.
[5] Cf. M. and S.

35 Śāstā cāsya tathāgato'rhan samyak-saṁbuddhaḥ	ཞེས་བྱ་འདི་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས	thus taught, namely, Tathāgata, the Arhat, the accomplished Buddha [samyak-saṁbuddha].
36 Svākhyāto [me] bhikṣavo dharma uttāno vivṛtaś chinnaplotika yāvad deva-manuṣyebhyaḥ samyak suprakāśitaḥ	དགེ་སློང་དག་ངའི་ཆོས་ལེགས་པར་བསྒྲུང་བ་(གསུངས་པ་)ཕྱེ་བ་རྒྱུན་མ་བཅད་པ་ལྷ་དང་མིའི་བར་དག་ལ་ཡང་དག་པར་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པ	(He said) Priests (Gelongs), my well commanded, clear, open and eternal Law (or doctrine) make you evident to all men as far as the gods (dwell).

CCII (57). Dharma-cakra-nāmāni : ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མིང་ལ།

On the names of the wheel of the Law (or the doctrine of Buddha).

1 Tri-parivarta-dvādaśâkāra-dharma-cakra-[pra]varta-[na]m	ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་དེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐོར་བ	having passed repeated three times round about he turned the wheel of the Law on 12 ways (or taught the 12 kinds of his doctrine).
2 Arya-satyānāṁ prathama-parivarto darśana-mārgaḥ	འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་བཟླས་པ་དང་པོ་མཐོང་བའི་ལམ	the first promulgation of the sublime or venerable truths contains the 'method of seeing' (the truth).
3 Idaṁ duḥkham	འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ	this is pain or distress.
4 Ayaṁ samudayaḥ	འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ	this is recurring with every birth.
5 Ayaṁ nirodhaḥ	འདི་ནི་འགོག་པ	this is making a stop to or making to cease.
6 Iyaṁ [1] duḥkha-nirodha-gāminī pratipat [2]	འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའི་ལམ	this is the way for making pain or distress cease.
7 Ārya-satyānāṁ dvitīya-parivarto bhāvanā-mārgaḥ	འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་བཟླས་པ་གཉིས་པ་སྤྱེ་སྒོམ་པའི་ལམ	the 2nd promulgation of the sublime truths contains the 'method of reflection or meditation'.

[1] MS. Aya.

[2] MS. prapātha (? prapatha).

8 Duḥkham ārya-satyaṁ parijñeyam [1]	སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ	pain or distress, this sublime truth must be made entirely known.
9 Duḥkha-samudayaḥ prahātavyaḥ [2]	སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བར་བྱ	the pain of future birth must be dispelled.
10 Duḥkha-nirodhaḥ sākṣā[t] kartavyaḥ [3]	སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ	the stopping or ceasing of pain must be made evident.
11 Duḥkha - nirodha - gāminī pratipad bhāvayitavyā [4]	སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ	earnest meditation is to be made on the way (or means) of making pain cease or stop.
12 Ārya-satyānām tṛtīyaḥ parivarto' aśaikṣa-mārgaḥ	འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་བཟླས་པ་གསུམ་པ་སྟེ་མི་སློབ་པའི་ལམ	the third promulgation of the sublime truths, contains the method of not learning any more.
13 Duḥkhaṁ parijñānam [5]	སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས	he knows perfectly well what pain is.
14 Samudayaḥ prahīṇaḥ [6]	ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས	has left off or dispelled (the fear of) future birth.
15 Nirodhaḥ sākṣāt-kṛtaḥ	འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས	the stopping or ceasing he has made manifest.
16 Duḥkha - nirodha - gāminī pratipad bhāvītā	སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་བསྒོམས	he has reflected (meditated) on the way (or means) of making cease or stop pain.

CCIII (60). Catvāri dhyānāni: བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ།

Names of the four (degrees of) meditation et cetera.

1 Viviktaṁ kāmair viviktaṁ pāpakair akuśalair dharmaiḥ savitarkaṁ savicāraṁ vivekajaṁ prītisukhaṁ prathamaṁ dhyānam upasaṁpadya viharati	འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་རྟོགས་པ་དང་བཅས་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ	without (or free from, far from) desires, without sin and wicked actions (immoral), being judicious and morally active, after having completed the first degree of meditation, he enjoys pleasure and happiness such as a solitary life or the absence of imperfections may give.

[1] MS. parijnyauyam.
[2] MS. °vyam.
[3] MS. °vyam.
[4] MS. °vyam.
[5] M. and S. parijñātam.
[6] MS. °nam.

2 Sa vitarka-vicārāṇāṁ vyupaśamād adhyātmaṁ saṁprasādāc cetasa ekôtībhāvād avitarkam avicāraṁ samādhijaṁ prītisukhaṁ dvitīyaṁ dhyānam upasaṁpadya viharati

དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ

he being without reasoning and discriminating, inwardly being entirely clean (or pure) and uniting into one point all the notions of the soul (or mind), feeling in himself the joy and felicity arising from the deep meditation without reasoning and discriminating after having accomplished the second degree of meditation, he is in such a state.

3 Sa prīter virāgād upekṣako viharati smṛtas[1] saṁprajānan sukhaṁ ca kāyena pratisaṁvedayati yat tad āryā ācakṣate upekṣakaḥ smṛtimān[2] sukhaṁ viharatîti[3] niṣprītikaṁ tṛtīyaṁ dhyānam upasaṁpadya viharati

དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ཤིང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ

he being void of the passion of joy, is indifferent, enjoys happiness (or pleasure) in his body by possessing memory and consciousness—thus having a memory (or recollection) such as the venerable sages have and being in happiness, after having accomplished or finished the third degree of meditation (or his third meditation) he continues (in his posture).

4 Sa sukhasya ca prahāṇād duḥkhasya ca prahāṇāt pūrvam eva ca saumanasya-daurmanasyayor astaṁ-gamād aduḥkhâsukham upekṣā-smṛti-pariśuddhaṁ caturthaṁ dhyānam upasaṁpadya viharati

དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ་སྔ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་ནུབ་པས་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ

he being free both from pleasure and pain (or having rejected both), his former pleasure and displeasure also being [having] vanished, he being now indifferent for [to] both pleasure and pain after having finished with a clear remembrance (or recollection) his fourth meditation he continues (or remains fixed in his meditation).

---

[1] MS. °tis.

[2] MS. °tis; M. smṛtimāṁ; Tib. དྲན་པ་དང་ལྡན་པ supports smṛtimān.

[3] M. vihārîti.

5	Prānta-koṭikaṁ dhyānam	རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན	the highest degree of meditation.
6	Anāgamyam	མི་ལྡོགས་པ་(མེད་པ)	immovable.
7	Dhyānântaram	བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན	a very singular (or extraordinary) meditation.
8	Sāmantakam	ཉེར་བསྡོགས	a limited or confined meditation.
9	Maulam	དངོས་གཞི	a radical one (or meditation on the first root of all things).
10	Āspharaṇaka-samādhiḥ	མཁའ་ཁྱབ་ཏིང་ངེ་འཛིན	an all-encompassing (comprehending) meditation.
11	Pratisaṁlayanam [1]	ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག	a very pure (or clear) degree of meditation (deep immersion in meditation).
12	Samāhitaḥ	མཉམ་པར་བཞག	composure, evenness of mind, equanimity; absorbed in meditation.
13	Satata-samita-samāhita-cittaḥ	རྟག་པར་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སེམས་ལ་ མཉམ་པར་བཞག་པ	a continual, uninterrupted equality of mind.

CCIV (61). Samāpatti-nāmāni : སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་མིང་ལ།

The Names (or terms) of being immersed in profound meditation (or ecstasy).

1	Sa sarvaśo rūpa-saṁjñānāṁ samatikramāt pratigha-saṁjñānām astaṁ-gamān nānātva-saṁjñānām amanasi-kārād anantam ākāśam ity ākāśânantyâyatanam upasaṁpadya viharati	དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ	he having entirely disengaged himself from bodily conceptions (or from the material world), the hindering notions thus being [having] vanished and no diverse ideas receiving [entering] any more into his mind, and thinking himself like the ether (or the infinite void space above), he continues [to be] so, after having accomplished the sensation of the infinite void space or ether.

[1] M. and S. °yanaḥ.

2 Sa sarvaśa ākāśânantyâyatanam samatikramyânanta-vijñānam iti vijñānânantyâyatanam upasaṁpadya viharati	དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ.	he in every respect elevating himself from the infinite void space entirely, thinking that the understanding (or intellect) is infinite, after having accomplished the sensation of the infinite intellect, (still) continues.
3 Sa sarvaśo vijñānânantyâyatanaṁ samatikramya nâsti kiṁcid ity ākiṁcanyâyatanam upasaṁpadya viharati	དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ	he in every respect rising, entirely above the sensation of the infinite mind (or Intellect), thinking that there is nothing more, after having accomplished the sensation (or the formation of an idea) of nothingness, (still) continues.
4 Sa sarvaśa ākiṁcanyâyatanaṁ samatikramya nâivasaṁjñā-nâsaṁjñâyatanam upasaṁpadya viharati	དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་འདས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ	he in every respect rising entirely from the sensation (or the conception of an idea) of that nothingness that comes not under the senses, and having accomplished the formation of an idea of what is neither conscious nor unconscious (or what is both inconceivable and uninconceivable) continues to exist.
5 Vyutkrānta[1]-samāpattiḥ	ཐོད་རྒལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ	being immersed entirely in profound meditation.
6 Vyāskandaka[2]-samāpattiḥ	ཐོད་རྒལ་དུ[3]སྙོམས་པར་འཇུག་པ	ditto profound meditation.
7 Navânupūrva-vihāra-samāpattiḥ	མཐར་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ	the nine regular kinds of final accomplishment (or beatitude), ecstasy.
8 Nirodha-samāpattiḥ	འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ	the ecstasy of stopping or ceasing (of the sensitive faculties).

[1] M. and S. °krāntaka°. [2] M. Vyaskandhaka°. [3] S. སྙོལ་ཞིའི.

9 Mahā-bhūta-samatā-sādhanam[1]	འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ	an accomplishment like that of the Great Being (or element).
10 Asaṁjñā-samāpattiḥ	འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ	the ecstasy of losing consciousness.

CCV (62). CATVĀRY APRAMĀṆĀNI: ཚད་མེད་པ་བཞིའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་ལ།

NAMES OF THE SERIES OF THE FOUR IMMENSE THINGS.

1 Maitrī	བྱམས་པ	clemency, affection, love, tenderness.
2 Karuṇā	སྙིང་རྗེ	pity, mercy.
3 Muditā	དགའ་བ	joy, happiness, delight, pleasure.
4 Upekṣā	བཏང་སྙོམས	indifference.
5 Sa maitrī-saha-gatena cittenâvaireṇâsapatnenâ-[2] vyābādhena vipulena mahad-gatenâpramāṇenâ-dvayena subhāvitenâikāṁ diśam adhimucya sphāritvôpasaṁpadya viharati	དེ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་འཁོན་པ་མེད་པ་དང་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་གནོད་པ་མེད་པ་ཡངས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཚད་མེད་མི་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མོས་ཏེ་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ	he having an affectionate mind, not being angry, contentious (for preference) and injurious or hurtful, having acquired a knowledge of him that is most ample, immense, and indivisible, humbling himself before him, abides in his all-comprehending wisdom.
6 Tathā dvitīyaṁ tathā tṛtīyaṁ tathā caturtham ityūrdhvam adhas tiryak sarva[śaḥ] sarvāvantam imaṁ lokam	དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བཞི་པ་དང་ཟླ་དང་འོག་དང་ཐད་ཀར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི	in the same manner also the 2nd, 3rd, 4th and this whole world with all things existing above, below and in the oblique situation.

[1] M. āpādanam.

[2] M. °sampannen°. Tib. འགྲན་ཟླ་མེད supports asapatnena.

CCVI (63). Aṣṭau vimokṣāḥ[1]: རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་ལ།

Names of the eight kinds of emancipation.

1 Rūpī rūpāṇi paśyaty ayaṁ prathamo vimokṣaḥ	གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོའོ	the bodied seeing (looking on) the bodies—this is the first degree of emancipation.
2 Adhyātmam arūpa-saṁjñī bahirdhā rūpāṇi paśyaty ayaṁ dvitīyo vimokṣaḥ	ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཉིས་པའོ	the looking on the external objects with consciousness, without having an inward body is the second degree of emancipation.
3 Śubhaṁ vimokṣaṁ kāyena sākṣātkṛtvôpasaṁpadya viharaty ayaṁ tṛtīyo vimokṣaḥ	སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་པའོ	to make manifest the happy emancipation by (with) one's body, and having accomplished it, to continue so, is the third kind of emancipation.
4 Sa sarvaśo rūpa-saṁjñānāṁ samatikramāt pratigha-saṁjñānam astaṁ-gamān nānātva-saṁjñānam amanasi-kārād anantam ākāśam ity ākāśânantyâyatanam upasaṁpadya viharaty ayaṁ caturtho vimokṣaḥ	དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པ་འདས་ཏེ་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་པའོ	he having entirely disengaged himself from bodily conceptions (or from the material world), the hindering notions thus being [having] vanished and no diverse ideas receiving [being received] any more into his mind and thinking himself like the ether (or the infinite void space above and below) after having accomplished the sensation of the infinite void space or ether he continues and this is the fourth kind of emancipation.

[1] Cf. D. LIX.

5 Sa sarvaśa ākāśânantyâyatanaṁ samatikramyânantaṁ vijñānam iti vijñānânantyâyatanam upasaṁpadya viharaty ayaṁ pañcamo vimokṣaḥ

དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྔ་པའོ

he in every respect elevating himself entirely from the infinite void space, thinking that the understanding (or Intellect) is infinite, after having accomplished the sensation (or notion) of the infinite intellect (or mind) he continues and this is the fifth kind of emancipation.

6 Sa sarvaśo vijñānânantyâyatanaṁ samatikramya nâsti kiṁcid ity ākiṁcanyâyatanam upasaṁpadya viharaty ayaṁ ṣaṣṭho vimokṣaḥ

དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དྲུག་པའོ

he in every respect rising entirely above the sensation of the infinite mind or intellect, thinking there is nothing more, after having accomplished the sensation (notion or idea) of nothingness, continues and this is the sixth (kind or degree of) emancipation.

7 Sa sarvaśa ākiṁcanyâyatanam samatikramya nâiva-saṁjñā-nâsaṁjñâyatanam upasaṁpadya viharaty ayaṁ saptamo vimokṣaḥ

དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པ་འདས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བདུན་པའོ

he in every respect rising entirely from the idea of nothingness and having accomplished the formation of an idea of what is neither conscious nor unconscious (or what is [both] inconceivable and uninconceivable) continues (to exist) and this is the seventh kind of emancipation.

8 Sa sarvaśo nâiva-samjñā-nâsaṁjñâyatanam samatikramya saṁjñā-veditanirodhaṁ kāyena sākṣat-

དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་

he in every respect having clearly perceived (rising above) the sensation (notion or idea) of what is uncon-

kṛtvôpasaṁpadya viharaty ayam aṣṭamo vimokṣaḥ	མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པའོ	scious and uninconscious [non-unconscious], and after having evidently shown with his body the stopping or cessation of consciousness, the cessation continues—this is the eighth kind of emancipation.

CCVII (64). Aṣṭāv abhibhv-āyatanāni : ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་ལ།

Names of the eight superior conceptions (notions, ideas, sentiments).

1 Adhyātma-rūpa-saṁjñī bahirdhā rūpāṇi paśyati parīttāni suvarṇa-durvarṇāni tāni khalu rūpāṇy abhibhūya jānāty abhibhūya paśyati evaṁ-saṁjñī ca bhavati idaṁ prathamam abhibhv-āyatanam	ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་འདི་དག་ཟིལ་གྱི་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པའི་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་འོ	the conceiving [of] the inward (man or soul) to have a form (or body) looking on the external objects (or bodies) as small, of good and bad colour, and surpassing them all in brightness,—the state of having such an idea is the first (degree of) superior (or surpassing) notion.
2 Adhyātma-rūpa-saṁjñī bahirdhā rūpāṇi paśyati mahad-gatāni suvarṇa-durvarṇāni tāni khalu rūpāṇy abhibhūya jānāty abhibhūya paśyati evaṁ-saṁjñī ca bhavati idaṁ dvitīyam abhibhv-āyatanam	ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པའོ	the conceiving [of] the soul to have no form or body looking on the external objects as great, of good and bad colour, and regarding them as inferior in lustre,—the formation of such a notion is the second degree of superior conception.

3 Adhyātmam arūpa-saṁjñī bahirdhā rūpāṇi paśyati nīlāni nīla-varṇāni nīla-nidarśanāni nīla-nirbhāsāni tad yathā umaka-puṣpaṁ saṁpannaṁ vā vārāṇaseyaṁ vastraṁ nīlaṁ nīla-varṇaṁ nīla-nidarśanaṁ nīla-nirbhāsam evam evâdhyātmam arūpa-saṁjñī bahirdhā rūpāṇi paśyati nīlāni nīla-varṇāni nīla-nidarśanāni nīla-nirbhāsāni idaṁ tṛtīyam abhibhv-āyatanam

ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་
པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་
པ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་
ལ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་
ཏོག་གི་ཡུལ་ཝཱ་ར་ཎ་སིའི་རས་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁ་དོག་སྔོན་
པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་འོད་
སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་
ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་
ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་
ལྟ་བུར་སྟོན་པ་འོད་སྔོན་པོ་
འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་
ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་གསུམ་པའོ

the conceiving [of] the soul to have no form or body, considering the external objects as blue, showing a blue colour and emitting a blue shine (or brightness), as for instance the blue colour of the fine cotton cloth of Benares or Vārāṇasī, on which the blue appears [as] blue and a blue lustre or shine is visible; thus the conceiving [of] the inward soul to have no shape or body and that it considers the external objects as with a blue colour and with a blue lustre or shine —this mode of conception is the third (degree of) superior (or surpassing) notion.

4 Adhyātmam arūpa-saṁjñī bahirdhā rūpāṇi paśyati pītāni pīta-varṇāni pīta-nidarśanāni pīta-nirbhāsāni tad yathā karṇikāra-puṣpaṁ saṁpannaṁ vā vārāṇaseyaṁ vastraṁ pītaṁ pīta-varnaṁ pīta-nidarśanaṁ pīta-nirbhāsam evam evâdhyātmamarūpa-saṁjñī bahirdhā rūpāṇi paśyati pīta-varṇāni pīta-nidarśanāni pīta-nirbhāsāni idaṁ caturtham abhibhv-āyatanam

ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སེར་
པོ་ཁ་དོག་སེར་པོ་སེར་པོ་ལྟ་
བུར་སྟོན་པ་འོད་སེར་པོ་འབྱུང་
བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དོང་
ཀའི་མེ་ཏོག་གམ་ཡུལ་ཝཱ་ར་ཎ་
སིའི་རས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ཁ་དོག་སེར་པོ་སེར་པོ་ལྟ་བུར་
སྟོན་པ་འོད་སེར་པོ་འབྱུང་བ་
དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་

the conceiving [of] the inward soul to have no shape or body and that the external objects when viewed by it to appear to have a yellow colour and lustre, as for instance the Karṇikāra flower, or a piece of fine cloth of Benares (Vārāṇasī) which being yellow shines with a yellow lustre; in the same manner the conceiving [of] the inward soul to have no body (or form) and that it considers (or shows) the external objects yellow, if yellow and with a yellow lustre or shine—this mode of conception is the fourth (degree of) superior or surpassing notion.

པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་སེར་པོ་ཁ་དོག་སེར་
པོ་སེར་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་འོད་
སེར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་
བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་
སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པའོ

5 Adhyātman arūpa-saṁjñī bahirdhā rūpāṇi paśyati lohitāni lohita-varṇāni lohita-nidarśanāni lohita-nirbhāsāni tad yathā bandhu-jīvaka-puṣpaṁ sampannaṁ vā vārāṇa-seyaṁ vastraṁ lohitaṁ lohita-varṇaṁ lohita-nidarśanaṁ lohita-nirbhā-sam evam evâdhyātmam arūpa-saṁjñī bahirdhā rūpāṇi paśyati lohitāni lohita-varṇāni lohita-nidarśanāni lohita-nir-bhāsāni idaṁ pañcamam abhibhv-āyatanam

ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དམར་
པོ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ལྟ་བུར་
སྟོན་པ་འོད་དམར་པོ་འབྱུང་བ་
རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་བནྡྷུ་ཛཱི་
བ་ཀའི་མེ་ཏོག་གམ་ཡུལ་ཝཱ་ར་
ཎ་སིའི་རས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དམར་པོ་ཁ་དོག་དམར་པོ་
ལྟ་བུར་སྟོན་པ་འོད་དམར་པོ་
འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་
གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དམར་
པོ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ལྟ་བུར་
སྟོན་པ་འོད་དམར་པོ་འབྱུང་བ་
རྣམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་
གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པའོ

the conceiving [of] the soul to have no body or form and that the external objects when viewed by it, if red, to appear with a red colour and with a red lustre or shine, as for instance the Bandhujīva (or parasite) flower or a red piece of cloth of (Benares) Vārāṇasī showing a red colour and shining with a red lustre; in the same manner the inward consciousness (the soul) looking on the external red objects, they appear with a red colour and lustre—this mode of conception is the fifth kind of a superior (or evident) notion.

6 Adhyātmam arūpa-saṁjñī bahirdhā rūpāṇi paśyati avadātāni avadāta-var-ṇāni avadāta-nidarśa-nāni avadāta-nirbhāsāni tad yathā uśanas-tārakā-

ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དཀར་
པོ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དཀར་པོ་

the incorporeal inward consciousness (the soul) shows the outward objects, when white, with a white colour and with a white lustre as for instance the planet

varṇa avadāta avadāta-varṇa avadāta-nidarśana avadāta-nirbhāsa evam evâdhyātmam arūpa-saṁjñī bahirdhā rūpāṇi paśyati avadātani ava-dāta-varṇāni avadāta-nidarśanāni avadāta-nirbhāsāni idaṁ ṣaṣṭham abhibhv-āyatanam

ལྟ་བུར་སྔོན་པ་འོད་དཀར་པོ་
འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ་དཔེར་
ན་སྣར་མ་པ་བ་སངས་ཀྱི་
མདོག་དཀར་པོ་དཀར་པོ་ལྟ་
བུར་སྔོན་པ་འོད་དཀར་པོ་
འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་
གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དཀར་
པོ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་
སྔོན་པ་འོད་དཀར་པོ་འབྱུང་བ་
རྣམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ནི་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་
པའོ

Venus shows a white colour and white lustre—in the same manner the conceiving [of] the inward consciousness (the soul) to have no body or form and that the external objects are considered by it, if yellow [white], with a yellow [white] colour and lustre— this mode of conception is the sixth (degree of) superior notion.

7 Sa sarvaśo rūpa-saṁjñānāṁ samatikramāt pratigha-saṁjñānām astaṁ-gamān nānātva-saṁjñānām ama-nasi-kārād anantam ākāśam ity ākāśânan-tyâyatanam upasaṁ-padya viharati idaṁ saptamam abhibhv-āya-tanam

དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་
པར་འདས་ཏེ་ཐོགས་པའི་འདུ་
ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་
སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་
རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་
འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་བདུན་པའོ

he having entirely disengaged himself from bodily conceptions (or from the material world), the hindering notions thus being [having] vanished and no diverse ideas receiving [entering] any more into his mind, and thinking himself like the ether (or the infinite void space above) he dwells on that idea after having accomplished the sensation (or conception) of the infinite void space (or ether)—this is the seventh kind of superior conception.

8 Sa sarvaśa ākāśânantyâ-yatanaṁ samatikramyân-antaṁ vijñānam iti vijñānântyâyatanam upa-

དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡང་

he in every respect elevating himself entirely above the infinite void space, thinking that the intellect is infinite;

saṁpadya viharati idam aṣṭamam abhibhv-āyatanam	དག་པ་ལས་འདས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་པའོ	after having accomplished that idea, he perseveres in it and this is the eighth kind of superior conception.

CCVIII (65). [Dvā]daśa kṛtsnâyatanāni : ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ལ།

Names of the twelve entire (whole, complete, perfect) senses or ideas (or elements), or vehicles of senses.

1 Nīla-kṛtsnâyatanam	ཟད་པར་སྔོན་པོའི་སྐྱེ་མཆེད	the notion (idea, conception, sense or element) of perfect blue.
2 Pīta-kṛtsnâyatanam	ཟད་པར་སེར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད	ditto of perfect yellow.
3 Lohita-kṛtsnâyatanam	ཟད་པར་དམར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད	ditto of perfect red.
4 Avadāta-kṛtsnâyatanam	ཟད་པར་དཀར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད	ditto of perfect white.
5 Pṛthivī-kṛtsnâyatanam	ཟད་པར་སའི་སྐྱེ་མཆེད	ditto of pure (or the whole) earth.
6 Ap-kṛtsnâyatanam	ཟད་པར་ཆུའི་སྐྱེ་མཆེད	ditto of pure (or of the whole) water.
7 Tejas-kṛtsnâyatanam	ཟད་པར་མེའི་སྐྱེ་མཆེད	ditto of pure fire.
8 Vāyu-kṛtsnâyatanam	ཟད་པར་རླུང་གི་སྐྱེ་མཆེད	ditto of the whole (or pure) air.
9 Ākāśa-kṛtsnâyatanam	ཟད་པར་ནམ་མཁའི་སྐྱེ་མཆེད	ditto of the whole void space or ether.
10 Vijñāna-kṛtsnâyatanam	ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད	ditto of the perfect understanding or intellect (or perfect knowledge).

11 Pṛthivī-kṛtsnām ityeke saṁjānate ity ūrdhvam adhas tiryag [advayam][1] apramāṇam	ལ་ལར་ཟད་པར་སའོ་ཞེས་སྟེང་དང་ འོག་དང་ཐད་ཀར་གཉིས་སུ་ མེད་ཅིང་ཚད་མེད་པར་འདུ་ ཤེས་[སུ་བྱེད]	some conceive that the primary element is earth, and that it is immense, all what is above, below and in an oblique situation with respect to it (her) being not different from it.
12 Ap-tejo-vāyu-nila-pīta-lohitâvadāta-kṛtsnām ityeke saṁjānate ity ūrdhvam adhas tiryag [advayam][1] apramāṇam	ལ་ལར་ཟད་པར་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ དང་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་ དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་འོ་ཞེས་ སྟེང་དང་འོག་དང་ཐད་ཀར་ གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་ པར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད	others take for primary elements, water, fire, air, blue, yellow, red and white colours and conceive that they not being different from what is above, below and in an oblique (or horizontal) situation are immense or infinite.

CCIX (66). Trīṇi vimokṣa-mukhāni[2]: རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་མིང་ལ།

Names of the three doors of emancipation.

1 Śūnyatā	སྟོང་པ་ཉིད	vacuity, immateriality.
2 Animittam	མཚན་མ་མེད་པ	that has no appropriate name, that cannot be defined by its criteria.
3 Apraṇihitam	སྨོན་[3]པ་མེད་པ	affectionless, the undecided, undetermined.

CCX (67). Catvāri pratisaraṇāni[4]: རྟོན་པ་བཞིའི་མིང་ལ།

Names of those four things that must be followed (or on which one may rely, confide in, etc.).

1 Artha-pratisaraṇena bhavitavyaṁ na vyañjana-pratiśaraṇena	དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་ཚིག་འབྲུ་ལ་ རྟོན་པར་མི་བྱ	the sense (meaning) must be followed and not the letters.
2 Dharma-pratisaraṇena bhavitavyaṁ na pudgala-pratiśaraṇena	ཆོས་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་གང་ཟག་ལ་ རྟོན་པར་མི་བྱ	one's trust or confidence must be placed in religion (morality or virtue) and not in man.

[1] Supported by Tib. གཉིས་སུ་མེད.

[2] Cf. D. LXXIII.

[3] S. notes a variant སྨོན.

[4] Cf. D. LIII.

3 Jñāna-pratisaraṇena bhavitavyaṁ na vijñāna-pratiśaraṇena	ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱ	one should depend on wisdom (infinite knowledge) and not upon the acquired knowledge (or cognition).
4 Nītârtha-sūtra-pratisaraṇena bhavitavyaṁ na neyârtha-sūtra-pratisaraṇena	ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱ	upon Sūtras of real meaning or of good moral instruction one must (or should) depend and not upon those of modified signification.

CCXI (70). Catvāri dharma-samādānāni : ཆོས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་བཞིའི་མིང་ལ།

Names of four pure (fine) moral maxims.

1 Pratyutpanna-sukham āyatyāṁ duḥkha-vipākam	ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་བདེ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྡུག་བསྔལ་བ	the pleasure (or happiness) of the present life will turn into pain in the next world.
2 Pratyutpanna-duḥkham āyatyāṁ sukha-vipākam	ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བ	the fruit of the sufferings in this life is happiness in the next world.
3 Pratyutpanna-sukhaṁ āyatyāṁ sukha-vipākam	ད་ལྟ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་བདེ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བ	happiness in this life will bring forth fruits of happiness in the next world also.
4 Pratyutpanna-duḥkham āyatyām duḥkha-vipākam	ད་ལྟ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྡུག་བསྔལ་བ	misery in this life will produce misery in the next world also.

CCXII (71). Sapta dhanāni : ནོར་བདུན་གྱི་མིང་ལ

Names of the seven good things, faculties, wealth.

1 Śraddhā-dhanam	དད་པའི་ནོར	the wealth of faith (belief) or piety.
2 Śīla-dhanam	ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར	ditto of morality (or of good moral conduct).
3 Hrī-dhanam	ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་ནོར	ditto of shame or bashfulness.
4 Apatrāpya-dhanam	ཁྲེལ་ཡོད་པའི་ནོར	ditto of modesty, pudency, or chastity.

5 Śruta-dhanam	ཐོས་པའི་ནོར	the wealth of learning, science, experience.
6 Tyāga-dhanam	གཏོང་བའི་ནོར	ditto of gift, donation (relinquishment of worldly thoughts).
7 Prajñā-dhanam	ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར	ditto of wit (understanding, ingenuity, acute intellect).

CCXIII (72). Ṣaḍ anuttaryāṇi : བླ་ན་མེད་པ་དྲུག་གི་མིང་ལ།

Names of six excellent (best, supreme) things.

1 Darśanânuttaryam	མཐོང་བ་བླ་ན་མེད་པ	the best sight (or one with etc.) (the best theory or speculation).
2 Śravaṇânuttaryam	ཐོས་པ་བླ་ན་མེད་པ	the best hearing (or the greatest experience and acquirement of holy science).
3 Lābhânuttaryam	རྙེད་པ་བླ་ན་མེད་པ	the best acquirement, gift, donation.
4 Śikṣânuttaryam	སློབ་པ་བླ་ན་མེད་པ	the best learning or science.
5 Paricaryânuttaryam	རིམ་གྲོ་བྱ་བ་བླ་ན་མེད་པ	the best reception and showing of respect (or the best respectful reception and entertainment).
6 Anusmṛty-anuttaryam	རྗེས་སུ་དྲན་པ་བླ་ན་མེད་པ	the best recollection or remembrance.

CCXIV (73). Catvāry adhiṣṭhānāni : བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བཞིའི་མིང་ལ།

On the names of the four benedictions or blessings.

1 Satyâdhiṣṭhānam	བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ	the blessing of truth.
2 Tyāgâdhiṣṭhānam	གཏོང་བའི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ	the bestowing of a benediction on a gift.
3 Upaśamâdhiṣṭhānam	ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ	an assuaging benediction.
4 Prajñâdhiṣṭhānam	ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ	a benediction conferring wit or understanding.

CCXV (74). Nava pramodya-pūrvakā dharmāḥ :

མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དགུའི་མིང་ལ།

On the names of those nine things that precede an exceeding[ly] great joy (or pleasure).

1 Pramuditasya prītir jāyate	རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེའོ	after great delight joy is produced.
2 Prīta[1]-manasaḥ kāyaḥ prasrabhyate	ཡིད་དགའ་བས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ	by the heart's (or mind's) pleasure the body will be much refined (or purified).
3 Prasrabdha[2]-kāyaḥ sukhaṁ vedayati	ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་བདེ་བ་མྱོང་བར་བྱེད	by the great refinement (or exercise) of the body pleasure is enjoyed or felt.
4 Sukhita[sya] cittaṁ samādhīyate	བདེ་བར་གྱུར་པས་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་གོ	by enjoying pleasure or happiness the mind is put in tranquillity (or it is free from passions—is absorbed in meditation).
5 Samāhita-citto yathā-bhūtaṁ prajānāti yathā-bhūtaṁ paśyati	སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ [ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ]	when the mind is at rest (or absorbed in meditation) then [one] knows and sees clearly what is the most pure and perfect.
6 Yathā-bhūta-darśano[3] nirvidyate	ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ [བས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་རོ]	and considers (examines) what is most pure and perfect.
7 Nirviṇṇo virajyate	[སྐྱོ་ན] འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ	having considered becomes passionless.
8 Virakto vimucyate	འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ	after having become void of passion he will be emancipated.
9 Vimuktasya vimukto'smīti jñāna-darśanaṁ bhavati	རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་བདག་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ་སྙམ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འབྱུང་ངོ	after having [he has] been emancipated (or untied) there shall arise in him an insight into the wisdom and [he] will say: I am free (or I am emancipated).

[1] M. and S. prīti°.
[2] MS. °srabha° along with a variant °saddha°.
[3] M. and S. °darśi.

CCXVI (75). Ṣaḍ niḥsaraṇīya-dhātavaḥ: འབྱུང་བར་ངེས་པའི་ཁམས་དྲུག་གི་མིང་ལ།

On the names of those six mansions (constituent parts of the body) which it is convenient to leave off (go out of).

1 Vyāpādasyâvyāpādo niḥsaraṇaṁ maitrī	གནོད་སེམས་ལས་འབྱིན་པ་ནི་གནོད་སེམས་མེད་པ་སྟེ་བྱམས་པ	to desist from malice or injurious design is to have affection for (to be affectionate).
2 Vihiṁsā-niḥsaraṇaṁ karuṇa	རྣམ་པར་འཚེ་བ་ལས་འབྱིན་པ་ནི་སྙིང་རྗེ	the desisting from injury is mercy or pity.
3 Arati-niḥsaraṇaṁ muditā	མི་དགའ་བ་ལས་འབྱིན་པ་ནི་དགའ་བ	the state of being out of displeasure is pleasure or joy.
4 Kāma-niḥsaraṇam upekṣā	འདོད་ཆགས་ལས་འབྱིན་པ་ནི་བཏང་སྙོམས	to be without desire (or passion) is indifference or (equality of mind).
5 Vicikitsā-niḥsaraṇam asmimāna-samudghātaḥ	ཐེ་ཚོམ་ལས་འབྱིན་པ་ནི་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ	to be out of doubt (or uncertainty) is the subjugation of selfish pride.
6 Nimitta-niḥsaraṇam animittam	མཚན་མ་ལས་འབྱིན་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ	to abstract (or separate) from every characteristic sign (or criterion) is to have no criterion.

CCXVII (76). Catvāri deva-manuṣyāṇāṁ cakrāṇi: ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞིའི་མིང་ལ།

On the names of the four circles (or classes) of gods and men.

1 Pratirūpa-deśa-vāsaḥ	མཐུན་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ	they that dwell in their respective places.
2 Sat-puruṣâśrayam [1]	སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་[2]པ	they that take refuge with a holy sage (or Buddha).
3 Ātmanas samyak-praṇidhānam	བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྨོན་ལམ	they that have an earnest desire (or long) for spiritual existence (or for God).
4 Pūrva-kṛta[3]-puṇyatā	སྔོན་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་པའོ	they that have their former merits.

---

[1] M. °puruṣâpâśrayam.

[2] MS. བརྟེན.

[3] M. Pūrve ca kṛta°.

CCXVIII (77). TĀPA-SAṀVARA-PARYĀYAḤ[1]:

དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་དང་སྡོམ་པ་འཛིན་ཞིང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF RELIGIOUS AUSTERITY AND THE PERFORMANCE OF PENANCE (OR RIGOROUS OBSERVANCES, ETC.).

1 Eka-deśa-kārī	སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ	performing his penances at one place (or only once).
2 Pradeśa-kārī	ཉི་ཚེ་སྤྱོད་པ	ditto in the country or in foreign parts (or only one day or for a short time).
3 Yad-bhūyas-kārī	དེ་བས་མང་དུ་སྤྱོད་པ	doing more than that (before mentioned).
4 Aparipūrṇa-kārī	མ་ཆུབ་པར་སྤྱོད་པ	he that does (penance) till he becomes perfect.
5 Paripūrṇa-kārī	ཆུབ་པར་སྤྱོད་པ	doing perfectly.
6 Saṁyamaḥ	ལེགས་པར་སྡོམ་པ	restraint, forbearance, obligation.
7 Damaḥ	དུལ་བ	mild, subduing the passions, self-command.
8 Suvinītaḥ	ཤིན་དུ་དུལ་བ	very mild, well subdued, disciplined.
9 Tapasvī	དཀའ་ཐུབ་ཅན	practising austerity, an ascetic.
10 Vratī	བརྟུལ་ཞུགས་ཅན	engaged in the practice of rigorous and devout penance, an ascetic.
11 Yatiḥ	སྡོམས་བརྩོན	an ascetic or sage, who endeavours to keep his passions in subjugation.
12 Acchidram	སྐྱོན་མེད་པ	spotless, one without defects.
13 Akhaṇḍam	མ་ཉམས་པ	undefiled, incorrupt, not vitiated, pure, whole.
14 Aśavalam	འབྲེལ་[2]པར་མ་གྱུར་པ	spotless, unpolluted.

[1] Cf. M. and S.

[2] MS. འབྲིས. Cf. S.

15 Akalmāṣam	ཐུན་མཚམས་མ་ཡིན་པ	sinless, unmixed.
16 Bhujiṣyam	རང་དབང་ཅན	his own master, having self-command.
17 Aparāmṛṣṭam	ནོག་ནོག་པོར་མ་གྱུར་པ	not obscured or perplexed.
18 Susamāptam	ལེགས་པར་འཛིན་པ་ལེགས་པར་ཆུབ་པ	that has well perceived or understood.
19 Susamārabdham	ལེགས་པར་བརྩམས་པ	well prepared, finished, accomplished.
20 Ārya-kāntam [1]	འཕགས་པ་བཞད་པ།	excellent mirth or joy or
	འཕགས་པ་དགྱེས་པ	highly rejoicing.
21 Upavāsam upavasanti	བསྙེན་གནས་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ	fasting, abstemious, abstaining from food.
22 Cāritra-sampannaḥ	ཆོ་ག་[2]ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ	one of the best religious observances, observing well the rites and ceremonies.
23 Vāritra-sampannaḥ	བཟློག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ	a perfect transition (or passage).
24 Āyatyām saṁvaram āpadyate [3]	ཕྱིས་སྡོམ་པ་འཛིན	that makes vow (obligation, restraint) in the world to come.
25 Samādāya vartate	ཡང་དག་པར་བཟུང་ནས་གནས་པ	that remains fixed in his tenets.
26 Sādhu damaḥ	དུལ་བ་ལེགས	well subdued or having entire command over his passion.
27 Sādhu śamaḥ	ཞི་བ་ལེགས	with entire calmness or tranquillity of mind.
28 Sādhu saṁyamaḥ	ཡང་དག་པར་སྡོམ་པ་ལེགས	with entire restraint (or it is a fine thing to have self-command, to be calm or tranquil, and to keep his [one's] passions in subjugation).

---

[1] MS. °kānti.

[2] MS. ཀ.

[3] āpadyate has been separately taken in MS.

CCXIX (78). Yogâṅgâni :

[རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ལ]¹ ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མིང་ལ །

On the names of abstract meditation and its qualities.

1 Yogâcāraḥ ; yogī	རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ། རྣལ་འབྱོར་པ	one practising abstract meditation on the Supreme Being for obtaining super-human power.
2 Yogaḥ	རྣལ་འབྱོར	religious and abstract meditation.
3 Yoniśo manasi-kāraḥ	ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ	a methodical consideration or mental reflection.
4 Pratisaṁlayanam	ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག	a clear perception or apprehension, a deep immersion in meditation.
5 Dṛṣṭa-dharma-sukha-vihāraḥ	མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས	good (uninterrupted) perseverance in contemplation.
6 Āsvādana-saṁprayukta-dhyānam	མྱོང་བ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན	a tasteful (or relishing) meditation.
7 Bhāvanârāmatā	སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ	the pleasure of making reflexions, delighting in abstract meditation.
8 Abhiṣyandayati	[མངོན་དུ་] མཉེན་པར་བྱེད་པ	is made soft or tender, the act of making or the state of becoming soft or tender.
9 Pariṣyandayati	ཡོངས་སུ་མཉེན་པར་བྱེད་[པ]	is made entirely soft, tender or greatly embellished, decorate.
10 Pariprīṇayati	ཡོངས་སུ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ	is made entirely satisfied, satisfaction, the state of being pleased with.
11 Parisphara[ya]ti	ཀུན་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་[པ]	is diffused abundantly everywhere, is made manifest or apparent.
12 Ekākino raho-gatatā [2]	གཅིག་དུ་དབེན་པའི་ཀློག་དུ་སོང་སྟེ	having gone about to a solitary place.
13 Sthūla-bhittikatā	ཙིག་པ་སྦུག་པ་ལྟ་བུ	is like a big (or strong) wall.

¹ Cf. S.

² Cf. M. and S.

14 Audārikatā	རགས་པ	is large, extensive (is like a dam or mole).
15 Duḥkhalitā [Duḥkhilatā]	ཐ་བ་ངན་པ་སྦྱར	ill-will or anger.
16 Amoghaḥ	དོན་ཡོད་པ	not disappointed, having obtained his concern.
17 Avandhyaḥ	འབྲས་བུ་ཡོད་པ	praiseworthy, advantageous.
18 Saphalaḥ	འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ	fruitful, having its fruit, obtaining the fruit (of his moral merits).
19 Ekôti-bhāvaḥ	རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ	union (with the supreme spirit).

CCXX (79). Catvāri vyākaraṇāni: ལུང་བསྟན་པ་བཞིའི་མིང་ལ།

On the names of the four kinds of instructive (and prophetical) narration.

1 Ekâṁśa-vyākaraṇam	མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ	a simple narration (to any individual).
2 Vibhajya-vyākaraṇam	རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལུང་བསྟན་པ	a detailed (or analysed) narration.
3 Paripṛcchā-vyākaraṇam	དྲིས་ནས་ལུང་བསྟན་པ	a narration (or prophetical foreshowing) upon one's request.
4 Sthāpanīya-vyākaraṇam	བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པ	a systematical (or fixed) narration.

CCXXI (80). Trīṇi lakṣaṇāni: མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་མིང་ལ།

On the names of the three kinds of criteria or characteristics.

1 Parikalpita-lakṣaṇam	ཀུན་བརྟགས་[1]པའི་མཚན་ཉིད	an artificial criterion or a criterion given by all.
2 Para-tantra-lakṣaṇam	གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད	a criterion that is in (that depends upon) another's power.
3 Pariniṣpanna-lakṣaṇam	ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད	an entirely finished or completed criterion, a full demonstration or definition.

[1] MS. བཏགས.

CCXXII (81). Catvāro'bhiprāyāḥ: དགོངས་པ་བཞིའི་མིང་ལ།

On the names of the four kinds of remembering (thinking of, reflecting on).

1 Samatâbhiprāyaḥ	མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ	thinking on equality.
2 Kālântarâbhiprāyaḥ	དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ	thinking on another time.
3 Arthânta[1] râbhiprāyaḥ	དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ	thinking on another meaning or concern.
4 Pudgalântarâbhiprāyaḥ	གང་ཟག་གཞན་ལ་དགོངས་པ	thinking on another man.

CCXXIII (82). Catvāro'bhisaṁdhayaḥ: ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞིའི་མིང་ལ།

On the names of the four emblematical (opposite or figurative) conceptions (or modes of thinking).

1 Avatāraṇâbhisaṁdhiḥ	གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ	thinking (or conceiving) emblematically (or contrary-wise) the incarnation (of a deity).
2 Lakṣaṇâbhisaṁdhiḥ	མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ	thinking on the criterion or characteristic signs.
3 Pratipakṣâbhisaṁdhiḥ	གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ	thinking on the enemy, opposition or contrary thing.
4 Pariṇāmanâbhisaṁdhiḥ	བསྒྱུར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ	thinking figuratively of the transformation or changes (at one's death).

CCXXIV (83). Śamatha-vipaśyanāni: ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ།

On the names of being at rest and seeing more, etc. (high degrees of dispassionate meditation).

1 Śamathaḥ[2]	ཞི་གནས། ཞི་བར་གནས་པ	the state of being at rest or in perfect tranquillity of mind.
2 Vipaśyanā	ལྷག་མཐོང་། ལྷག་པར་མཐོང་བ	the state of seeing more or having higher ideas after the mind is tranquil.
3 Yogaḥ	རྣལ་འབྱོར	spiritual union (with the Supreme Being) through abstract meditation.
4 Yoniśo manaskāraḥ[3]	ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ	regular (methodical) performance of abstract meditation.

[1] MS. Ananta°. [2] S. has a variant °thā. [3] S. manasi°. See §CCXIX. 3.

CCXXV (102). Rāgāḥ[1]: ཆགས་པ་དང་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་མིང་ལ།

On the names of the several kinds of affection (love, desire, wish, lust, inclination), interest towards any object, etc.

1	Raktaḥ	ཆགས་པ	affection, inclination to, one earnestly desirous of any thing.
2	Saktaḥ	ཞེན་པ	inclination to, one intent to [intent on].
3	Gṛddhaḥ	མཁྲིན་པ	desiring, coveting, desiring greedily.
4	Granthitam[2]	མདུད་པ་བོར་[3]བ	tied, strung to.
5	Mū[r]cchitam[4]	བརྒྱལ་བ	fainting, fallen down senseless.
6	Adhyavasitam[5]	ལྷག་པར་ཆགས་པ	having a stronger inclination for or to.
7	Adhyavasānam[5] āpannaḥ	ལྷག་པར་ཆགས་པར་གྱུར་པ	grown fond of anything, desiring most earnestly, etc.
8	Adhyavasānam[5]	ལྷག་པར་ཞེན་པ	earnest desire, passion for, etc.
9	Vinibandhaḥ	རྣམ་པར་བཅིངས་པ	bound and tied.
10	Parigridhaḥ[6]	ཡོངས་སུ་ཞེན་པ	entirely intent to.
11	Saṁrāgaḥ	ཀུན་དུ་འདོད་ཆགས་པ	great inclination to, earnest desire for, etc.
12	Lolupaḥ[7]	བརྐམ་པ	troubled by earnest wish, great desire, lust.
13	Ghasmaraḥ	ལྟོ་བ་ཆེ་བ	gluttonous, voracious, insatiable.
14	Lampaṭaḥ	དད་པ་ཆེ་བ། ལྟོ་བ་ཆེ་བ	a libertine, a lecher.
15	Lub[d]haḥ	བརྐམ་ཆགས	desire, covetousness.

---

[1] This title is left out in M. [2] MS. °titham. S. °thitaḥ. [3] S. བོར་. [4] M. and S. °chitaḥ.
[5] MS. Abhy°. Tib. supports Adhy°. [6] M. and S. °gredhaḥ. [7] MS. La°.

16 Saṁraktaḥ	ཀུན་དུ་ཆགས་པ	entirely occupied by a desire for.
17 Rañjanīyaḥ	ཆགས་པར་གྱུར་པ	passion for, grown passionate for.
18 Bhuyas-kāmatā [1] yādṛcchikaḥ [2]	ཡང་འདོད་པ། ཕྱིར་ཞིང་འདོད་པ། འདོད་རྒྱལ	desiring again and again, libidinous, lustful.
19 Icchantikaḥ	འདོན་ཆེན	having a passionate desire for.
20 Bhūyaś-chandikaḥ [3]	ཕྱིར་ཞིང་སྤྱིད་པ། ཕྱིར་ཞིང་འདུན་པ	desiring much or earnestly lecherous, lustful.
21 Bhūyo-rucitā	ཕྱིར་ཞིང་དད་ཆེ་བ	much desirous of, passionate.
22 Bhūyo'bhiprāyaḥ	ཕྱིར་ཞིང་སེམས་པ། མང་དུ་སེམས་པ	much thinking of, very fond of.
23 Svādu-kāmatā	ཞིབ་མོར་འདོད་པ[4]	earnest desire.
24 Vicitrâhāratā	ཟས་འདོད་(འདོམས་)པ	lecherous.
25 Nêtarêtareṇa saṁtuṣṭam [5]	ངག་དོན་གྱི་ཚིག་མི་གཡོ་བ	much pleased with oral recitation, delighting in stories.
26 Nandi-rāgaḥ [6]	དགའ་བའི་འདོད་ཆགས	inclination or passion for censuring, blaming, reproaching.
27 Kāma-cchandaḥ	འདོད་པ་ལ་འདུན་པ	inclination to (or desire for), lust.
28 Abhiniveśaḥ	མངོན་པར་ཞེན་པ	wishing or desiring earnestly.
29 Āsthā	ཆགས་པ། ཞེན་པ	inveterate passion, lust, desire.
30 Spṛhā	རེ་བ། དགའ་བ	wish, desire, hope, joy.
31 Rocate [7]	འདོད་པའི་སྤྱད་པ	passionately desirous of.

[1] MS. °kāmayatya (? yitra). [2] Cf. M. and S. [3] MS. °cchantika. [4] Cf. S.
[5] M. and S. °tuṣṭiḥ. [6] MS. Nindārāga. See Nandi-rāga in P. [7] MS. °tika.

32 Icchan[t]ikaḥ [1]	འདོད་ཆེན་པ	having strong desire for.
33 Yādṛcchakaḥ [2]	འདོད་རྒྱལ་བ	passionate, lustful.
34 Tīvreṇa cchandikaḥ [3]	འདུན་པ་དྲག་པོ	a strong desire.
35 Āhāre gṛddhir bhavati [4]	ཁ་ཟས་ལ་བརྐམ་པར་གྱུར	greedy of eating, grown gluttonous.
36 Gārdham	ཞེན་པ	greediness, eagerness, strong desire.

CCXXVI (103). Traya-duḥkhatā : སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་མིང་ལ།

On the names of the three kinds of misery or distress.

1 Duḥkha-duḥkhatā	སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ	the pain of misery.
2 Saṁskāra-duḥkhatā	འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ	the fancied misery or the consciousness of misery.
3 Vipariṇāma-duḥkhatā	འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ	the misery of change.

CCXXVII (104). Punar aṣṭau duḥkhatāḥ : སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་ལ།

On the names of the eight sorts of pain (misery or distress).

1 Jāti-duḥkham [5]	སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ	the pain of birth or of being born.
2 Jarā-duḥkham	རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ	the pain of old age.
3 Vyādhi-duḥkham	ན་བའི་སྡུག་བསྔལ	the pain of sickness.
4 Maraṇa-duḥkham	འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ	the pain of death.
5 Priya-viprayoga[6]-duḥkham	སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ	the pain of being separated from a beloved object.
6 Apriya-samprayoga[7]-duḥkham	མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ	the pain of meeting with a disagreeable object.

---

1 Repeated. See No. 19. M. Ecch°.
2 See No. 18.
3 M. chandena. S. chandakaḥ.
4 MS. bhūtam.
5 M. Jātir duḥkham.
6 MS. °vaprayogo. M. °viprayoge. Cf. S.
7 MS. °yogo. M. °yoge.

7 Yad apîccha[yā] parye-ṣamāṇo na labhate tad api duḥkham	གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ	when man finds not what he seeks for that is also pain.
8 Saṁkṣepeṇa[1] pañcôpâdāna-skandha-duḥkham	མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྡུག་བསྔལ	briefly (or in short) the taking up (or possession) of the five aggregates (of the body) is pain.

CCXXVIII (106). Ṣaḍ hetavaḥ: རྒྱུ་དྲུག་གི་མིང་ལ།

On the names of the six causes.

1 Kāraṇa-hetuḥ	བྱེད་པའི་རྒྱུ	efficient cause, creative cause.
2 Saha-bhū-hetuḥ	ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ	a co-existing cause (originating together with).
3 Vipāka-hetuḥ	རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ	the cause of maturity (maturative cause).
4 Saṁprayukta-hetuḥ	མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ	co-efficient (or joint) cause.
5 Sarvatra-ga-hetuḥ	ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ	the everywhere-going (or inseparable) cause.
6 Sabhāga[2]-hetuḥ	སྐལ་པ་མཉམ་པའི་རྒྱུ	causes of equal shares (or parts).

CCXXIX (107). Catvāraḥ pratyayāḥ: རྐྱེན་བཞིའི་མིང་ལ།

On the names of the four accessaries or effects.

1 Hetu-pratyayaḥ	རྒྱུའི་རྐྱེན	the effect of a cause.
2 Samanantara-pratyayaḥ	དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན	an immediate effect.
3 Ālambana[3]-pratyayaḥ	དམིགས་པའི་རྐྱེན	an apparent effect.
4 Adhipati-pratyayaḥ	བདག་པོའི་རྐྱེན	a principal effect.

[1] MS. °paṇam.
[2] MS. Sama°. See Sabhāga in P. Cf. S.
[3] MS. Ālamp°.

CCXXX (108). Pañca phalāni : འབྲས་བུ་ལྔའི་མིང་ལ།

On the names of the five fruits, consequences, or effects.

1 Niṣyanda-phalam	རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ	the effect of equal (or similar) causes.
2 Adhipati-phalam	བདག་པོའི་འབྲས་བུ	principal effect or consequence.
3 Puruṣa-kāra-phalam	སྐྱེས་ བུ་ བྱེད་ པའི་ འབྲས་ བུ། (སྐབས་ གཞན་ དུ་) སྐྱེས་ བུའི་ མཐུ	the effect produced by (or by the efficacy of) the inward man or the soul.
4 Vipāka-phalam	རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ	mature (or complete) effect or consequence.
5 Visaṁyoga-phalam	བྲལ་བའི་འབྲས་བུ	incoherent effect or consequence.

CCXXXI (109). Catvāro yonayaḥ[1] : སྐྱེ་གནས་བཞིའི་མིང་ལ།

On the names of the four places (or ways) of birth or of coming to live [life].

1 Jarāyu-jāḥ	མངལ་ནས་སྐྱེ་བ	birth from the womb.
2 Aṇḍa-jāḥ	སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ	birth or production out of eggs.
3 Saṁsveda-jāḥ	དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ	production by warmth and moisture.
4 Upapādukāḥ	བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ	birth or production in a miraculous manner (change, turn, transformation).

CCXXXII (110). Catvāra āhārāḥ[2] : ཟས་བཞིའི་མིང་ལ།

On the names of the four kinds of food or nourishment.

1 Kapatikâhāraḥ[3]	ཁམས་ཀྱི་ཟས	food for the body or bodily (material) nourishment.
2 Sparśâhāraḥ	རེག་པའི་ཟས	food to be received by the organs of the senses.

[1] Cf. D. XC. [2] Cf. D. LXX. [3] Cf. M. and S., and also Pali Kabaliṅkārāhāra (see P.).

3 Manaḥ-saṁcetanâhāraḥ	ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟས	the food of mental consideration or mental nourishment.
4 Vijñānâhāraḥ	རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས	the food of understanding or knowledge.

CCXXXIII (III). Nava sattvâvāsāḥ : སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུའི་མིང་ལ།

On the names of the nine abodes or dwelling places of the animal beings.

1 Nānātva-kāyā nānātva-saṁjñinaḥ; tad yathā manuṣyā ekatyāśca devāḥ	ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དག་དཔེར་ན་མི་རྣམས་དང་ལྷ་ཁ་ཅིག་གོ	(in one of the abode: are) they that have a different body and a different consciousness (or soul) as for instance, men and some of the gods.
2 Nānātva-kāyā ekatva-saṁjñinaḥ; tad yathā devā brahma-kāyikāḥ prathamâbhinirvṛttāḥ	ལུས་ཐ་དད་ལ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དག་དཔེར་ན་ཚངས་རིགས་ཀྱི་ལྷ་དག་དང་པོ་འབྱུང་བའོ	ditto they that have different bodies but all one consciousness (or soul) as the first Eons (or emanations) of the gods belonging to Bıahma's race or empire.
3 Ekatva-kāyā nānātva-saṁjñinaḥ; tad yathā ābhāsvarāḥ	ལུས་གཅིག་པ་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དག་དཔེར་ན་འོད་གསལ་བ་རྣམས་སོ	they with one and the same body, but with different consciousness (or soul) as for instance, the gods in the Ābhāsvara heaven.
4 Ekatva-kāyā ekatva-saṁjñinaḥ; tad yathā devāḥ śubha-kṛtsnāḥ	ལུས་གཅིག་ལ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དཔེར་ན་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སོ	they with one and the same body and one consciousness (soul) as, for instance, the god^c in the Śubha-kṛtsna heaven (abounding in virtue oı happiness).
5 Ākāśânantyâyatanam	ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད	they dwelling in the abode of the infinite void space or heaven.
6 Ākiñcanyâyatanam	ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད	those residing in the place where there is nothing answering to the senses.
7 Vijñānânantyâyatanam	རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད	ditto to the understanding.
8 Nâiva-saṁjñā-nâsaṁjñâyatanam	འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད	they that abide in the place where there is neither consciousness nor unconsciousness.
9 Āsaṁjñi-sattvāḥ	འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན	(the abode of the) unconscious spiritual existences.

CCXXXIV (112). AṢṬĀV AKṢAṆĀḤ[1]: མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF THE EIGHT UNDESIRABLE (DISAGREEABLE) ABODES (OR PLANES OF FUTURE BIRTHS).

1 Narakāḥ	སེམས་ཅན་དམྱལ་བ	the infeɪnal regions, hell, animate existences suffering in hell.
2 Tiryañcaḥ	དུད་འགྲོ	moving or going in a prone or inclined (crooked, tortuous) posture as a quadruped, an animal, a beast.
3 Pretāḥ	ཡི་དྭགས	a fancied being representing the condition of a miser—a goblin, a spirit (the Tantaluses).
4 Dīrghâyuṣo devāḥ	ལྷ་ཚེ་རིང་པོ	the long-living gods.
5 Pratyanta-janapadam	མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་མི	to be born as a barbarian or among men dwelling towards (or on) the border of a country far from the capital or civilized part.
6 Indriya-v[a]ikalyam	དབང་པོ་མ་ཚང་བ	with imperfect or defective (wanting some of the) organs or not having all the members and limbs.
7 Mithyā-darśanam	ལོག་པར་ལྟ་བ	(not to be born in such a country where there are) wrong principles or false theory and doctrines.
8 Tathāgatānām anutpādaḥ	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་བྱུང་བ	(and where) no Tathāgatas have appeared.

CCXXXV (113). TRI-KARMA-KĀRAṆI[2]: ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF THE RIPENING (OR COMING TO MATURITY) OF THE MORAL WORKS, ETC.

1 Dṛṣṭa-dharma-vedanīyam	མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ	the sensation, feeling (or enjoyment) in the obvious moral actions (or in speculative works).
2 Upapadya vedanīyam	སྐྱེས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ	(consequences of moral works) that will be felt (or enjoyed) after one's birth.

[1] Cf. D. CXXXIV.

[2] Cf. D. CXXXII.

3 Apara-paryāya-vedanīyam	ལན་གྲངས་(མང་དུ་)གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ	that will be felt in innumerable other births.
4 Niyata-vedanīyam	མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ངེས་པ	that will be felt (or enjoyed) certainly (undoubtedly, really).
5 Aniyata-vedanīyam	མྱོང་བ་འགྱུར་བ་མ་ངེས་པ	(works of which the consequences) are not felt or enjoyed apparently (certainly, evidently).
6 Karma-svakaḥ	ལས་བདག་གིར་བྱ་བ	one's own works or actions.
7 Karma-dāyâdaḥ	ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་སྤྱོད་པ	that receives (or enjoys) the portion of his works or acts.
8 Karma-yoniḥ	ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས	the birth, or original place of moral works.
9 Karma-pratisaraṇam	ལས་བརྟེན་པར་བྱ་བ	following the works—a sequel or consequence of moral actions.
10 Prayogaḥ	སྦྱོར་བ	connexion, union, adhesion.
11 Maulam	དངོས	original, natural, belonging to the first root, radical, pure, unmixed.
12 Pṛṣṭham	མཇུག	the hinder part, back side.
13 Āsevitam	བརྟེན་པ། བསྟེན་པ	served, honoured, worshipped, adored, preserved, protected.
14 Bhāvitam	བསྒོམས་པ། གོམས་པར་བྱས་པ	wonted, accustomed, used.
15 Bahulī-kṛtam	ལན་མང་དུ་བྱས་པ	done many times, well cleansed, threshed and winnowed.

CCXXXVI (114). Pañcânantaryāṇi [1]: མཚམས་མེད་པ་ལྔའི་མིང་ལ།

On the names of the five boundless (most heinous or atrocious) crimes or wicked actions.

1 Mātṛ-ghātaḥ	མ་བསད་པ	the murdering of (a murderer of) a mother or matricide.
2 Arhad-ghātaḥ [2]	དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ	ditto of a saint or holy man.

[1] Cf. D. LX.

[2] M. °vadhaḥ.

3 Pitṛ-ghātaḥ	ཕ་བསད་པ	the murdering of a father.
4 Saṁgha-bhedaḥ	དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ	showing (causing) dissension among the priests (one that has made, etc.).
5 Tathāgatasyântike duṣṭa-citta-rudhirôtpādanam	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ	to hurt a Tathāgata with ill-intention so as to make him bleed.

CCXXXVII (115). PAÑCÂNANTARYA-SAHA-GATĀNI[1]: མཚམས་མེད་པ་དང་ཉེ་བ་ལྔའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF THE FIVE NEARLY BOUNDLESS (OR NEARLY HEINOUS) CRIMES.

1 Mātur arhatyā dūṣaṇam	མ་དགྲ་བཅོམ་པ་སུན་ཕྱུང་བ	finding fault with or censuring without being himself an Arhat or such as has become perfect.
2 Niyata-bhūmi-sthitasya bodhi-sattvasya māraṇam	བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་བསད་པ	the slaying (or killing) of one who is in the state (or on the degree) of being truly wise and holy (or of one who lives a holy life).
3 Śaikṣasya māraṇam	སློབ་པ་བསད་པ	the slaying (or killing) of a student or learned man.
4 Saṁghāya dvāra-haraṇam	དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ	the taking away of the door where priests are assembled.
5 Stūpa-bhedanam	མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ	the destruction of a fane (holy or sacred building—a *caitya* or a shrine).

CCXXXVIII (116). PAÑCA KAṢAYĀḤ[2]: སྙིགས་མ་ལྔའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF THE FIVE DREGS (REMAINDERS, FOUL DROSS, REFUSE, WORSE KIND OF ANYTHING).

1 Āyuṣ-kaṣāyaḥ	ཚེའི་སྙིགས་མ	dregs of men's life (too much decrease of the number of years men in this degenerate age commonly live), degenerate life.
2 Dṛṣṭi-kaṣāyaḥ	ལྟ་བའི་སྙིགས་མ	dregs of theories or philosophical systems.

[1] Cf. S.

[2] Cf. D. XCI.

3 Kleśa-kaṣāyaḥ	ཉོན་མོངས་པའི་སྙིགས་མ	dregs of distress or of the miseries of vice.
4 Sattva-kaṣāyaḥ	སེམས་ཅན་གྱི་སྙིགས་མ	dregs (or degeneration) of animate existences or of man's hearts and thoughts.
5 Kalpa-kaṣāyaḥ.	དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ	dregs or degeneration of time.

CCXXXIX (117). Aṣṭau loka-dharmāḥ [1] : འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་ལ།

On the names of the eight worldly things.

1 Lābhaḥ	རྙེད་པ	finding, obtaining, gain, profit, acquirement.
2 Alābhaḥ	མ་རྙེད་པ	not-finding, disappointment, disprofit, loss, damage.
3 Yaśaḥ	སྙན་པ	glory, fame, celebrity, reputation.
4 Ayaśaḥ	མི་སྙན་པ	disgrace, infamy, disrepute, dishonour.
5 Nindā	སྨད་པ	blame, abuse, reproach, reproof, censure, abuse, reviling.
6 Praśaṁsā	བསྟོད་པ	praise, laud, commendation, renown.
7 Sukham	བདེ་བ	well-being, happiness, prosperity.
8 Duḥkham	སྡུག་བསྔལ	pain, distress, misery, trouble.

CCXL (118). Nānā-guṇa-nāmāni : ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་ལ།

On the names of all sorts of good qualities (or qualifications of priests or religious persons).

1 Dharmârthikaḥ	ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ། ཆོས་འདོད་པ	one that is desirous of religious instruction.
2 Bodhi-cittâsaṁpramoṣaḥ	བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པ	not forgetting that he aims to [at] perfection (or final beatitude).

[1] Cf. D. LXI.

3 Aniśritaḥ	མི་གནས་པ། མི་བརྟེན་པ	not relying on.
4 Udārâdhimuktikaḥ	རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ	magnanimous, generous, liberal, respectful for the most High.
5 Ācāra-śīlaḥ	ཆོ་གའི་ངང་ཚུལ་ཅན	observer of the established rules (of rites and ceremonies) and morals.
6 Ācārasthaḥ	ཆོ་ག་ལ་གནས་པ	is firm (or steady) in the established rites (or institutes).
7 Kṛta-vedī	བྱས་པ་ཚོར་བ	that feels (perceives, understands) what has been done by him.
8 Kṛta-jñaḥ [1]	བྱས་པ་བཟོ་བ	that knows or understands what has been done.
9 Ājñā-karaḥ	བཀའ་བཞིན་བྱེད་པ	that acts conformably to the precept (institute, orders).
10 Sukha-saṁvāsaḥ	འགྲོགས་ན་བདེ་བ	his conversation is with the virtuous or pious.
11 Sūrataḥ	དེས་པ	tender, compassionate, excellent, brave, fine.
12 Peśalaḥ [2]	དེས་པ། གྱ་ནོམ་པ	ample, liberal, contented, joyful.
13 Ṛju-cittaḥ	སེམས་དྲང་པོ	of an upright heart or mind, of straight or strict morals.
14 Ārjavaḥ	གནམ་པོ	high as heaven, excellent, venerable.
15 Mārdavaḥ	མཉེན་པ	soft, pliable.
16 Pradakṣiṇa-grāhī [3]	མཐུན་པར་འཛིན་པ	that turns (or goes) respectfully to the right hand, concordant, agreeing with, etc.
17 Suvacāḥ	བཀའ་བློ་བདེ་བ	speaking elegantly or with affability.
18 Praticchanda[4]-kalyāṇaḥ	དགེ་བ་མི་ཆོམས་པ	not offending against good morals.

[1] M. °jñāḥ. [2] MS. Vai°. [3] MS. °vrāhi :. [4] S. Praticchanna°.

19 Alpa-karaṇīyaḥ	བྱེད་པ་ཉུང་བ	his occupation is in few things.
20 Alpa-kriyaḥ [1]	བྱ་བ་ཉུང་བ	the things to be done by him are few.
21 Alpêcchaḥ	འདོད་པ་ཆུང་བ	he desires (or wants) but few things.
22 Ārya-vaṁśa-saṁtuṣṭaḥ	འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་པ	he is satisfied (or well pleased) with being numbered among the race of the venerable.
23 Dharma-lābha-saṁtuṣṭaḥ	ཆོས་ཀྱི་རྙེད་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ	he is contented (or satisfied) with having found moral instruction.
24 Cīvara-saṁtuṣṭaḥ	གོས་ཀྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ	contented with the religious garb or contentment with, etc.
25 Piṇḍa-pāta-saṁtuṣṭaḥ	བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་པ	contented with alms or with such food as he gets by begging.
26 Śayanâsana-saṁtuṣṭaḥ	མལ་སྟན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ	contented with his couch or beddings.
27 Suposatā	གསོ་སླ་བ	that can easily be repaired.
28 Subharatā	དགང་སླ་བ	that can easily be fulfilled or filled.
29 Manda-bhāṣyo bhavati	ཉུང་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན	he speaks little.
30 Na ca pareṣāṁ doṣântara-skhalita-gaveṣī	གཞན་དག་གི་ཉེས་པའི་སྐབས་དང་འཁྲུལ་པ་མི་ཚོལ	he seeks not for an opportunity to find fault with others in their mistakes.
31 Kalyāṇa-mitra-parigṛhītaḥ	དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ	he is well accepted (or surrounded) by the religious guides or learned priests.
32 Bahu-śrutaḥ	མང་དུ་ཐོས་པ	he has heard much or is well expert (he is renowned or celebrated).
33 Iṁgita-jñaḥ [2]	བརྡར་ཙམ་གྱིས་གོ་བ	he knows (immediately) upon a hint or allusion.

[1] M. and S. °kṛtyaḥ.

[2] M. °jñāḥ.

34 Suprabuddhaḥ	ལེགས་པར་སད་པའི་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ	he has well understood.
35 Udghaṭita-jñaḥ[1]	འགོ་སྨོས་པས་གོ་བ	upon mentioning the beginning he perceives (understands) them.
36 Vipañcita-jñaḥ[2]	རྣམ་པར་སྨོས་པས་གོ་བ། ཞིབ་དུ་བཤད་ན་གོ་བ	he understands after it[s] being analysed or detailed.
37 Suśrutaḥ	ལེགས་པར་མཉན་པ	he has well heard or perceived.
38 Deśa-jñaḥ[3]	ཡུལ་ཤེས་པ	he knows the place.
39 Loka-jñaḥ[3]	འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ	he knows the world.
40 Ātma-jñaḥ[3]	བདག་ཤེས་པ	he knows what 'I' to Ego or soul is.
41 Kāla-jñaḥ[3]	དུས་ཤེས་པ	he knows what time is.
42 Velā-jñaḥ[4]	ཚོད་ཤེས་པ	he knows the measure (of time).
43 Samaya-jñaḥ[5]	དུས་མིན་ཤེས་པ	he knows the season or proper time of anything.
44 Mātra-jñaḥ[5]	ཙྲོད་རིག་པ། ཚོད་ཤེས་པ	he knows the just measure or proportion of anything.
45 Ārāgayati	མཉེས་པར་བྱེད་པ	he makes glad (or is made glad).
46 Na virāgayati	ཁྲགས་དབྱུང་བར་མི་བྱེད	he makes not angry.
47 Apara-pratyayaḥ[6]	གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ	he is not obliged by any other's favour.
48 Aparâdhīnaḥ	གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ	he does not depend on another.
49 Apara-praṇeyaḥ	གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ	he relies not on another's favour.

[1] M. and S. °jñāḥ. [2] M. Vivañcitajñāḥ. S. °jñāḥ. [3] M. and S. °jñāḥ.
[4] MS. Vela°. Cf. M. § 126, footnote (4) M. and S. °jñāḥ. [5] M. and S. jñāḥ.
[6] Cf. M. § 126, p. 38, footnote (1).

50 Ananya-neyaḥ	གཞན་གྱིས་མི་དཀྲི་བ། གཞན་གྱིས་ཁ་དྲང་དུ་མི་ཏུང་བ	he lets himself not to be led by another.
51 Vikramī	རྩལ་པོ་ཆེ	very skilful, expert, dexterous.
52 Vīraḥ	དཔའ་བ། བརྟུལ་ཕོད་པ	valiant, brave, courageous, bold, a hero.
53 Śūraḥ	དཔའ་བོ	brave, champion, hero.
54 Vihāyasa-gāmī	ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ	going or walking in the atmosphere (or void space above).
55 Prāsādikaḥ	ཚུལ་དུ་ཤེས་པ། མཛེས་པ	very blessed or beautiful.
56 Apagata[1]-bhṛkuṭikaḥ	ཁྲོ་གཉེར་མེད་པ	without wrinkles or not morose.
57 Acchidrôpacāraḥ	ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ	with an inculpable or upright behaviour.
58 Amāyāvī	སྒྱུ་མེད་པ	without deceit, cheat, fraud, not delusive.
59 Yathā vādī tathā kārī	ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ	as he has spoken (or promised) so he does (or performs) it.
60 Dṛḍha-samādānaḥ [2]	ཡི་དམ་ལ་བརྟན་པ	the depending on one's spiritual genius or God (or upon his promise or sacred vow).
61 Bhaya-darśī	འཇིགས་པར་ལྟ་བ	one whose theory is founded on fear.
62 Vacasā parijetā [3]	ཁ་དོན་བྱང་བ	a very clear recitation of (prayers and hymns).
63 Parijitaḥ [4]	ལེགས་པར་བྱང་བ	ditto
64 Susamāptaḥ	ཤིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ	most accomplished.
65 Susamārabdhaḥ [5]	ལེགས་པར་བརྩམ་པ	well composed or finished.

[1] MS. Ava°.
[2] MS. °nam.
[3] MS. °jita. S. paricetā.
[4] S. °citaḥ.
[5] MS. °raddha.

66 Manasânvīkṣitā [1]	ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པ	considered or reflected in mind.
67 Dṛṣṭyā supratividdhaḥ	མཐོང་ནས་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པ	upon having seen he has well discussed or considered.
68 Vîta-tṛṣṇo [2] bhavâbhave	འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སྲེད་པ་དང་བྲལ་བ	without any desire or affection for coming [in]to existence and ceasing from existing (in the world).
69 Yānī-kṛtaḥ	ལམ་དུ་བྱས་པ། བགྲོད་པར་བྱས་པ	that is made for a road traversed or performed.
70 Vastu-kṛtaḥ [3]	དངོས་པོར་བྱས་པ། བརྟེན་དུ་བྱས་པ	that is made or put for the basis or foundation of.
71 Anuṣṭhitaḥ [3]	ནན་དན་དུ་བྱས་པ	ascertained, proved, examined, determined.
72 Samavahanti [4]	ཡང་དག་པར་འཇོམས་པའི་སེལ་བ[1]	making very clean purification.
73 Ādhunāti	སྤྲུག་པ	a shaking off of dust and he shakes etc.
74 Sarvaṁ kaṣṭaṁ śāḍayati [5]	སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ [སེལ་བ]	washes away all sins or puts away all defects.
75 Śuśrūṣamāṇaḥ	ཉན་འདོད་པ། གུས་པ	desirous to hear [of hearing] or respectful in hearing (a religious instruction).
76 Anuvidhīyamānaḥ	བསྒོ་བ་བཞིན་ཉན་པ། རྗེས་སུ་འཇུག་པ	he that hears or walks according as it is bidden to him.
77 Ananusūyā	མ་རངས་པ་མེད་པ། མི་བཟད་པ	not hard and not obdurate, not burnt.
78 Anupālambha-prêkṣiṇaḥ	ཀླན་ཀ་མི་ཚོལ་བ	not seeking for an opportunity to hurt or injure others.
79 Avahita-śrotraḥ	རྣ་བླགས་པ	giving ear to, hearkening to.
80 Āvarjita-mānasaḥ	སེམས་བདུད་པ། སེམས་བསྡུས་པ	a humbled mind or collected spirits, one whose mind is compressed.

---

1 MS. °ta.
2 MS. triṣṇam.
3 MS. °tam.
4 Cf. S.
5 S. °kaṣāyaṃ śāṭayati. Cf. M.

81 Dharmi-dharma-labdhaḥ[1]	ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་ཆོས་ཐོབ་པ	being virtuous [one] has arrived at [attained] good morals.
82 Nikāma-lābhī	ཅི་འདོད་པ་བཞིན་ཐོབ་པ	has found what he wished for.
83 Akṛcchra-lābhī	དཀའ་བ་མེད་པར་ཐོབ་པ	has found without difficulty, or without penances.
84 Akasira-lābhī	ཚེགས་མེད་པར་ཐོབ་པ། ངན་ངོན་མ་ཡིན་པར་ཐོབ་པ	has found or obtained it clean without mixture, or pure.
85 Kula-jyeṣṭhôpacāyakaḥ	རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒན་རབས་ལ་རི་མོར་བྱེད་པ	who honours (or reverences) from among all classes or families the old ones.
86 Śāstuḥ śāsana-karaḥ	སྟོན་པའི་བསྟན་པ་སྒྲོད་པ	practising the doctrine of the Teacher (Śāstṛ).
87 Anirākṛto dhyāyī	མི་གཏོང་བར་བསྒོམ་པ	incessantly meditating on.
88 Bṛṁhayitā śūnyâgārāṇām	ཁྱིམ་སྟོང་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ	filling with abundance the empty houses.
89 Svakârtha-yogam anuyuktaḥ	རང་གི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་བརྩོན་པ	he that endeavours to make perfect his own concern (or happiness).
90 Amogha[2]-rāṣṭra-piṇḍaṁ paribhuṅkte	ཡུལ་འཁོར་གྱི་བསོད་སྙོམས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཟ་བ	thus eating his food got by almsgiving in the country ['the country's alms-food'] that it may bring forth its fruit.
91 Uparodha-śīlaḥ	ངོ་མི་ཚོད་པ། དེ་མི་ཟློག	not turning away from good morals.

CCXLI (119). སྐྱོན་དུ་བརྩི་བའི་མིང་ལ།

On the names of such things that are counted for [as] defects or imperfections.

1 Viṣama-lobhaḥ	མི་རིགས་པར་ཆགས་པ	one that is passionate for unsuitable or unbecoming things.
2 Mithyā-dharma-parîtaḥ	ཆོས་ལོག་པས་དཀྲིགས་པ	obscured by false doctrine.

[1] M. Dharmôpadharma°, which is not in agreement with Tib.

[2] M. Amoghaṁ.

3 Atmôtkarṣaḥ	བདག་ལ་བསྟོད་པ	praising himself.
4 Para-paṁsakaḥ	གཞན་ལ་སྨོད་པ	blaming others.
5 Abhimānikaḥ	མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན	arrogant, proud, haughty.
6 Kuṭila-cittaḥ	སེམས་གྱ་གྱུ་ཅན	deceitful, cunning, sly.
7 Hīnâdhimuktikaḥ	དམན་པ་ལ་མོས་པ	delighting in or reverencing low or mean things.
8 Grahikaḥ	ཧུས་པོ་ཆེ	rapacious.
9 Khaṭuṅkaḥ [1]	དཀྲུ་རྐོད	ridiculing, injuring.
10 Uddhataḥ	ཁོ་རྐོད་[པ][2]	misbehaving, behaving improperly.
11 Unnataḥ	ཁོ་ཁེངས་[པ][3]	puffed up, boasting.
12 Karkaśaḥ	ཁེངས་པ	highly injurious, violent, cruel.
13 Paruṣaḥ	རྩུབ་པ	rough, harsh, unkind.
14 Nīca-vṛttaḥ	དམན་པ་ལ་འཇུག་པ	of low or mean practices.
15 Lābhena lābha-niścikīrṣā	རྙེད་པ་རྙེད་པར་བྱེད་འདོད་པ	he that wishes only to make his own profit.
16 Abhājana-bhūta[4]-sattvaḥ	སེམས་ཅན་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ	an animal being that is not a proper vessel (for receiving moral instruction).
17 Alpa-śrutaḥ	ཐོས་པ་ཉུང་བ	he that has heard little or knows little.
18 Abrāhmaṇyam	བྲམ་ཟེར་མི་འཛིན་པ	that does not adhere (or keep) to a Brahman.
19 Aśrāmaṇyam	དགེ་སྦྱོང་དུ་མི་འཛིན་པ	that keeps not (adheres not) to any Buddhistic priest.
20 Apitṛ-jñāḥ	ཕར་མི་འཛིན་པ	who knows not his father.

1 M. Khaṭukaḥ but X., MS. and S. read Khaṭuṅkaḥ.

2 S. and X. add པ.

3 Cf. S. X. supports པ.

4 MS. °vyūha°. X. supports °bhūta°.

21 Amātṛ-jñāḥ	མར་མི་འཛིན་པ	who knows not his mother.
22 Adharma-kāmaḥ	ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདོད་པ	he that wishes immoral or unlawful things.
23 Pāpa-dharmaḥ	སྡིག་པའི་ཆོས་ཅན	that is of bad morals or wicked principles.
24 Jñāna-kāmaḥ [1]	ཤེས་ཀྱི་ཁེ་འདོད	[he] who is eager for the profit of his learning.
25 Bahu-kṛtyaḥ	བྱ་བ་མང་བ	he that is occupied with many things.
26 Bahu-karaṇīyaḥ	བྱེད་པ་མང་བ	he that is doing (or practising) many things.
27 Prajñā-daurbalyaḥ	ཤེས་རབ་ཞན་པ	he with a weak understanding.
28 Duḥśīlaḥ	ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ	a violator of good morals, one of bad moral conduct.
29 Duṣprajñāḥ	ཤེས་རབ་འཆལ་བ	he with a wrong wit or understanding.
30 Manda-prajñāḥ	ཤེས་རབ་ཞན་པ	he with a weak understanding.
31 Duṣpoṣatā	གསོ་དཀའ་བ	incorrigibleness, hopeless depravity, difficulty of repairing or emendation.
32 Durbharatā	དགང་དཀའ་བ	insaturableness, insaturable, that can be glutted with difficulty.
33 Saṁkīrṇo viharati [2]	འགྲིས་པར་གནས་པ	that leads an impure life.
34 Āmiṣa-kiṁcitka-hetoḥ [3]	ཟང་ཟིང་ཙུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར	for a trifling thing.
35 Duḥśrutam	མཉན་ཉེས་པ	infamous, they speak ill of.
36 Pada-paramaḥ	ཚིགས་ལ་འཆེལ་བ	? his word is not the best, disbeliever ['one whose highest attainment is the word (of the text and not the meaning of it)'; P.].

[1] MS. and X. jñātṛ°.
[2] MS. °harata and X. °harataḥ.
[3] Cf. Pali Āmisa-kiñcikkha-hetu.

37 Asaṁprakhyānam	མི་གསལ་བ	not clear, not evident.
38 Abhāvita-kāyaḥ	ལུས་མ་བསྒོམས་པ། ལུས་མ་སྦྱངས་པ	his body is not accustomed to, is not exercised for.
39 Pragalbhaḥ	ཁྲིས་བཙན་པོ། སྤྱི་རྡོལ་ཅེ་བ	he is too bold, audacious, impudent.
40 Dhārṣṭa[1]-mukharaḥ	ཀུ་བཙོར་སྨྲ་བ། ཁ་དྲག་པ	speaking contemptuously, disdainfully, disobedient.
41 Akṣa-dhūrtaḥ	རྒྱན་པོ་ལ་དོར་བ	a player on chess-board, a gamester, a rogue, a cheat, dishonest, fraudulent.
42 Ghasmaraḥ	ལྟོ་ཆེ་བ	a glutton.
43 Matsaraḥ	སེར་སྣ་ཅན	avaricious, miserly, envious, impatient of another's prosperity.
44 Kadaryaḥ	འཇུངས་པ	avaricious, miserly.
45 Khalaḥ	མི་བསྲུན་པ	troublesome, vexatious, low, vile, tiresome.
46 Śaṭhaḥ	གཡོ་སྒྱུ་ཅན	wicked, dishonest, crafty, cunning, a rogue, knave.
47 Dhūrtaḥ	གཡོ་ཅན	a cheat, a rogue, a gamester.
48 Viṭaḥ	,,	a catamite, a rogue, a cheat.
49 Māyāvī	སྒྱུ་བྱེད་པ	a juggler, a conjurer.
50 Kurakuciḥ [2]	ངག་གཡོ[3]། ཚུལ་འཆོས་པ	censorious, detracting, hypocrite.
50A Dambhaḥ	,, [4]	deceit, fraud, cheating, hypocrisy.
51 Gūhanam [5]	ངན་པ	bad, abject, mean, vile, base, contemptible.
52 Lapanam [6]	ཁ་གསག	flattery, adulation, a flatterer.

[1] Cf. M. and S. X. supports MS.

[2] Cf. footnote 1 in M. CXXVII, p. 39.

[3] S. ངན་གཡོ supported by X.

[4] S. ཚུལ་འཆོས་པ meaning hypocrite. See Tibetan-Eng. Dic., Das.

[5] M. and S. Kuhanā. X. supports MS.

[6] M. and S. Lapanā. X. supports MS.

53 Naimittikatvam	ཐོབ་ཅིང་འཇལ་བ[1]	that will pay when he shall find (money), a rogue.
54 Naiṣpeśikatvam	ཞོག་སློངས་ (གཞོགས་སློང་)[2]	allusion, hint, allusive talk or speech.
55 Lābhena lābha-nispādanā	རྙེད་པ་ལས་རྙེད་པ་སྒྲུབ་པ	making profit of alms or of charitable oblations.
56 Sattva-vikrayaḥ	སེམས་ཅན་འཚོང་བ	selling or vending animals or animate beings.
57 Astra[3]-vikrayaḥ	མཚོན་ཆ་འཚོང་བ	selling weapons, arms, or war instruments.
58 Viṣa-vikrayaḥ	དུག་འཚོང་བ	selling poison.
59 Māṁśa-vikrayaḥ	ཤ་འཚོང་བ	selling flesh.
60 Madya-vikrayaḥ	ཆང་འཚོང་བ	vending intoxicating, spirituous liquors or wine.
61 Durmaṅkuḥ	གནོང་མི་བསྐུར་བ	impudent, shameless.
62 Ṣaḍbhogānām apāya-sthānāni	ལོངས་སྤྱོད་བྲི་བའི་གནས་དྲུག	the six places (or ways) of the decreasing of one's substance or wealth [as follows].
63 Madya-pānam	ཆང་འཐུང་བ	wine drinking.
64 Dyūtam	རྒྱན་པོ	ornaments (or chess, chess playing) or fondness of [for] ornaments.
65 Vikāla-caryā	མཚན་མོ་འཕྱན་པ	strolling or roving at night or out of season.
66 Pāpa-mitratā	སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པ	the friendship of wicked men or keeping company with, etc.
67 Samāja-darśanam	འདུས་པ་ལྟ་བ	the visiting of assemblies (or of places frequented by the multitude).
68 Ālasyam	ལེ་ལོ	laziness, idleness, slothfulness.

[1] Cf. S.
[2] Cf. S.
[3] Supported by X.; M. and S. Śastra°.

CCXLII (120). Anuttara-paryāyāḥ:

བླ་ན་མེད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་བརྗི་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་དག་པ་དང་གྲོལ་བ་
ལ་སོགས་པའི་མིང་ལས། བླ་ན་མེད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་བརྗི་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་ལ།

From among the names (or terms) for the supreme, for the several distinctions of chief or principal persons, and for expressing the pure, the liberated or emancipated, etc.—(first) on the several names of the supreme, chief or principal.

1 Anuttaraḥ	བླ་ན་མེད་པ	supreme (above whom there is none).
2 Niruttaraḥ	གོང་ན་མེད་པ	supreme, having none above him.
3 Anuttamaḥ	ལྷག་[1]ན་མེད་པ	supreme, being not behind any one.
4 Uttaraḥ	བླ་མ	(the or a) superior, the higher (in dignity).
5 Uttamaḥ	དམ་པ	the supreme, the most high, the most Holy.
6 Jyeṣṭhaḥ	ཐུ་བོ	the best, most excellent, most powerful, principal, chief.
7 Śreṣṭhaḥ	གཙོ་བོ	the most noble, principal, most excellent.
8 Varaḥ [2]	རབ	eminent, excellent, supreme, best.
9 Pravaraḥ [3]	རབ་མཆོག	the first chief, the supreme.
10 Agraḥ	མཆོག	chief, principal.
11 Viśiṣṭaḥ	ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ	particularly eminent, excellent.
12 Pradhānam	གཙོ་བོ། གཙེས་པ	principal, dear, worthy.
13 Paramaḥ	དམ་པ། དབྱིག	supreme, most holy, best, principal (chief good or wealth).
14 Utkṛṣṭaḥ [; Prakṛṣṭaḥ [4]]	མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ	eminent, excellent, most distinguished, principal.

[1] MS. ལྷག.
[2] MS. Paraḥ, but X. Varaḥ.
[3] MS. °paraḥ. Cf. the preceding footnote.
[4] Added in M. and S.

15 Praṇītaḥ	རྒྱ་ནོམ་པ	the most ample, contented, joyful, rich.
16 Asamaḥ	མཉམ་པ་མེད་པ	that has none equal like [to] him, the unequalled, the Supreme Being.
17 Asama-samaḥ	མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ	that is equal to the unequalled (as a Buddha to the Supreme Being).
18 Apratisamaḥ	ཟླ་མེད་[པ][1]	the incomparable, matchless.
19 Suṣṭhu [2]	རབ་ཏུ	possessing in an eminent[ly] high degree all kinds of excellence or the most accomplished in every kind of perfection or excellence.
19A Atyantam [3]	མཆོག་ཏུ	
19B Sarvâkara-varôpetam	རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ	
20 Prasthaḥ	མཆོག། གཙོ་བོ	leader, chief, principal, going-before.

CCXLIII (121). PARIŚUDDHA-PARYĀYĀḤ: དག་པ་དང་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF BEING PURIFIED AND OF FINAL EMANCIPATION.

1 Supariśuddham	ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ	entirely well purified, or that has become very pure.
2 Tri-maṇḍala-pariśuddham	འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ	entirely purified with respect to the three departments (constituent parts of men).
3 Anupādāya āsravebhyaś cittāni vimuktāni	ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ	the liberation of the mind from all the transgressions (or encumbrances) without any further relapse (or without any reward being presented for such a liberation).
4 Parimocayitavyam	ཡོངས་སུ་ཐར་བར་བྱ་བ། ཡོངས་སུ་འགྲོལ་བ	(they) must be entirely emancipated (or final emancipation).
5 Vimucyate	རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར	he gets free or is about to be emancipated or liberated (from the bounds of vice and error).

---

1 S. and X. add པ.

2 X. and S. Suṣṭhuḥ.

3 X. Atyantaḥ.

6 Śītī-bhavati	བསིལ་བར་འགྱུར་བ	will become refreshed, shall find relief or refreshment.
7 Kṛta-parikarma	ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱས་པ། བྱི་དོར་བྱས་པ	entirely cleansed (perfumed, decorated, dressed).
8 Niryāṇam	ངེས་པར་འབྱུང་བ	real exit, departure, or new birth.
9 Niryātaḥ	ངེས་པར་བྱུང་བ	one that really has gone out.
10 Niryāti	མཐར་ཕྱིན་པ། ངེས་པར་འབྱུང་བ	final emancipation or deliverance from worldly existence.

CCXLIV (122). NISṚJĀ-PARYĀYĀḤ: སྤངས་པ་དང་དོར་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OR TERMS OF ONE'S HAVING RELINQUISHED (ABANDONED, REJECTED, DESISTED FROM) ALL SORTS OF VICES OR SINS.

1 Pratinisṛjya [1]	སྤངས་ཏེ	having quitted (or relinquished).
2 Vāntī-kṛtam	བསལ་བ། སྦྱངས་པ	is made clean (as by an emetic).
3 Sarvrôpadhi[2]-pratinisargaḥ	ཕུང་པོ་ཀུན་སྤངས་པ	(he) has put off all the aggregates (or constituent parts of the body).
4 Vyantī-kṛtam [3]	མཐའ་མེད་པར་བྱས་པ	is made infinite.
5 Viṣṭhambhanam [4]	རྣམ་པར་གནོན་པ། རྣམ་པར་སེལ་བ	stopping or hindering or clearing up.
6 Riñcati	འདོར་བ། སྤོང་བ	quitting, relinquishing.
7 Choritā	བོར་བ། གཏང་བ	abandoning, leaving.
8 Vāhita-pāpaḥ	སྡིག་པ་སྤངས་པ། སྤངས་པ	free from sin, purified.
9 Vyativṛttaḥ	ཤིན་ཏུ་འདས་པ	far advanced, far gone.

[1] M. °jyam. Cf. Pali Paṭinissagga.
[2] MS. °dha. Cf. Pali Sabbûpadhi-paṭinissagga.
[3] M. Vyatīkṛtam. Vyantīkṛtam, however, corresponds with Tib.
[4] X., M. and S. Viṣkambha°.

10 Pratinisṛjati	འདོར་བ	he quits off or relinquishes.
11 Prativinisṛjati	དོར་ཞིག་གམ་སྤོང་ཞིག	let him quit or relinquish.
12 Utsṛjyati [1]	གཏོར་བ། འདོར་བ	he casts it off, quits or renounces.
13 Parityāgaḥ	ཡོངས་སུ་གཏོར་བ་འམ་འདོར་བ	entire abandonment or renunciation.
14 Jahāti	སྤོང་བ། དོར་བ	quitting or casting off [quits].
15 Pratikṣepaḥ	སྤང་བ	rejecting, quitting, relinquishing.
16 Apakarṣaṇam [2]	བསལ་བ	becoming clean or clear.
17 Pratikrāntaḥ	ཕྱིར་ལོག་པ། སྤངས་པ	rejected, turned away.
17A Apakarṣaḥ [3]	མི་འགྲིབ་པ	
18 Ūnatvam	འགྲིབ་པ	spotless, without any defect (imperfection or blemish).
18A Ayogaḥ [4]	མི་ལྡན་པ	
19 Viyogaḥ	བྲལ་བ	without ditto.
20 Visaṁyogaḥ	མི་ལྡན་པ། བྲལ་བ	not having or without ditto.
21 Viśleṣaḥ	ཏྲེ་བ། བྲལ་བ། འབྲེད་པ	separation; disunited, separated, gone asunder.
22 Vigacchet	བྲལ་བར་འགྱུར་བ། མེད་པར་འགྱུར་བ	let him go away or disappear.
23 Avibhūtam [5]	བྲལ་བ། ཞིག་པ	separation, destruction, annihilation, disappeared, annihilated.
24 Antardhānam	ནུབ་པ། མི་སྣང་བ	vanishing, disappearing, setting, going under.

[1] S. °sṛjyate.
[2] MS. Apakarṣa.
[3] Apakarṣaṇam (16) and Apakarṣaḥ seem to be taken together in MS.
[4] Ūnatvam and Ayogaḥ are taken together in MS., though they are separately treated in X., M. and S.
[5] Supported by X.; M. and S. Vibhūtam. Cf. Tib. in S.

25 Apakrāntaḥ	ཕྱིར་བྱུང་བ། མེད་པར་འགྱུར་བ	gone away, vanished.
26 Vipariṇatam	རྣམ་པར་གྱུར་པ	changed, transformed.
27 Āśraya-parāvṛttam	གནས་གྱུར་པ	that has changed its place or abode.
28 Pariṇatam	ཡོངས་སུ་གྱུར་པ	transformed, changed in form.
29 Pariṇāmaḥ	གྱུར་པ	change of form or state.
30 Jīvitād vyaparopayet	སྲོག་དང་བྲལ[1]	being (or let him be) deprived of life.
31 Paryādānaṁ gacchati	མ་ལུས་པ་འམ་གཏན་ནས་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་འགྱུར	will by degrees be entirely consumed or destroyed.
32 Vihīnam	ཉམས་པ། མ་ཚང་བ	abandoned, left, deserted, deprived of, weakened, helpless, defective.
33 Paribhuktam	ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་འམ་ཟོས་པ	entirely consumed or eaten up.
34 Astaṁ gacchati	ནུབ་པ་འམ་མེད་པ་ཞིག་པར་འགྱུར་བ	it disappears, sets, vanishes; disappearance, setting, vanishing.
35 Vidhamati	སེམས་པ[2]། འཛོམས་པ	thinking or subduing.
36 Aparividdham [3]	བོར་བ	quitting, leaving off, laying down.
37 Rāga-nisūdanam	འདོད་ཆགས་སེལ་བ	the curing (or putting away) of one's wicked desires or passions.
38 Pa[r]yudastaḥ	རྩལ་པ	skilful, expert, dexterous.
39 Sṭhiter anyaṭhātvam	གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ	changed into another from his dwelling or being.
40 Narāśī[4]-bhāvaḥ	སྤུངས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ། ཕུང་པོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ	not having (any more) such aggregates as constitute the body.

[1] S. བྲལ་བ. [2] S. སེལ་པ. [3] Cf. M. and S. [4] M. nārāśī°.

41 Prabhaṅguram	རབ་ཏུ་འཇིག་པ	dissolution, entire destruction.
42 Pṛṣṭhī-bhavati	རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་འགྱུར	will turn his back to or will despise, contemn, scorn.
43 Kelāyitavyam [1] ucchetsyati	བརྩལ་བ་འམ་བརྩོམ་པ་ཆད་པར་འགྱུར	(every artificial) composition or skilfulness will be cut off.
44 Vitimira-karam [2]	རབ་རིབ་མེད་པར་བྱེད་པ	the clearing up (of all doubts).
45 Anunayâsaṁdhukṣaṇatā	རྗེས་སུ་ཆགས་པ	fondness of or passion for.
46 Nirlikhitam	ཤིན་ཏུ་ཕྱིས་པ་འམ་བསྡབས་པ་འམ་གཞར་བ	very clean; put together (written) very neatly.
47 Samavahanti	ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ་འམ་སྤྱོད་བ	entirely subduing, carrying away (or loosening).
48 Suprakṣālitam	ལེགས་པར་བཀྲུས་པ་འམ་བཤལ་བ	well cleansed, cleaned, or washed.
49 Sudhautam [3]	སྦྱངས་པ། དུལ་བ	well washed, cleaned, purified, softened.
50 Nirdhāntam	བཅོམ	subdued, overcome.
51 Vāntī-bhāvaḥ	བཙལ་བ། སྐྱུགས་པ	seeking, vomiting, ejecting.
52 Parityaktam	ཡོངས་སུ་སྤངས་པ	entirely relinquished, left off, renounced.
53 Utsṛṣṭam	བཏང་བ། སྤངས་པ། བོར་བ	given up, left, abandoned, laid down.
54 Pratyākhyātam	ཕུལ་བ། བཏང་བ། བོར་བ	offered, given up, left off; said, spoken, finished.
55 Utsarjanam	བཏང་བ	gift, donation; abandoning, quitting, resigning, renouncing.
56 Śoka-vinodanam	མྱ་ངན་བསལ་བ	clearing up or putting away [of] sorrow.

[1] MS. Ko°. M. and S. treat the two words separately.
[2] M. and S. °karaḥ.
[3] MS. °dhotam.

57 Pravijahyam [1]	རབ་ཏུ་སྤངས་པ	left off, abandoned, entirely renounced to.
58 Anaṅgaṇam	ཉོན་མོངས་མེད་པ	is free from the misery of vice.
59 Nihataḥ	བཅོམ་པ	that has conquered or overcome the enemy (the world, one's passions).

CCXLV (123). Kīrtti-praśaṁsā-paryāyāḥ; nindanā-paryāyāḥ:

བསྟོད་པ་དང་སྨད་པ་དང་གྲགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་ལ།

On the enumeration of the several names (or terms) expressive of praise, blame, and celebrity or renown.

1 Kīrttiḥ	གྲགས་པ། བརྗོད་པ	fame, renown, celebrity, glory, favour, saying, sound, light, lustre.
2 Praśaṁsā	རབ་ཏུ་བསྔགས་པ	applause, praise, commendation, flattery (greatly praised).
3 Yaśaḥ	སྙན་པ། གྲགས་པ	glory, celebrity, reputation, fame.
4 Stutiḥ	བསྟོད་པ	praise, eulogium, commendation, hymn.
5 Stomitaḥ [2]	བཀུར་བ། བསྟོད་པ	respected, reverenced, praised, commended.
6 Praśaṁsitaḥ	རབ་ཏུ་བསྟོད་པ	greatly praised, commended.
7 Varṇitaḥ	བསྔགས་པ	praised, eulogised, extolled.
8 Śabdaḥ	སྒྲ	sound, a word.
9 Ślokaḥ	ཚིགས་སུ་བཅད་པ	verse, a stanza.
10 Varṇaḥ	བསྔགས་པ། སྙན་པར་བརྗོད་པ	praise, celebrity, fame, eulogy, praising, commending.
11 Paṇitaḥ	བསྔགས་པ	praised, applauded, celebrated.
12 Abhinandita-yaśaḥ [3]	མངོན་པར་བསྟོད་པའི་གྲགས་པ	great celebrity, reputation, renown, fame, glory.

[1] MS. °d(or t)ya. [2] X. and MS. Stoṣitam. [3] S. °Śāḥ.

13 Bhūta-varṇaṁ niścārayati	ཡང་དག་པའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ	he says (or utters) true (or sincere) praise.
14 Prasiddhaḥ	རབ་ཏུ་གྲུབ་པ། གྲགས་པ	famous, celebrated (on account of one's accomplishment or perfection).
15 Prathitaḥ	གསལ་བར་གྲགས་པ	famous, celebrated, made known, declared, renowned.
16 Pratîtaḥ	ཀུན་ལ་གྲགས་པ	celebrated everywhere, famous, renowned.
17 [A]nuśaṁsā	ཕན་ཡོན	emolument, advantage, utility, praise (of advantage and good qualities), eulogium, panegyric.
18 Avarṇaḥ	མི་སྙན་པར་བརྗོད་པ	dispraising, censure, blame, dispraise.
19 Doṣaḥ	སྐྱོན། ཉེས་པ	fault, defect, blemish, sin, offence.
20 Bhaṇḍanam	འཚང་འབྲུ་བ	fretting, railing at, abusing.
21 Paṁsanam	གཤུང་བ། སྨད་པ	rebuking, chiding, reprehending, rebuke, reproach.
22 Nindā	སྨད་པ	censure, blame, abuse, reviling, reproof, reproach.
23 Jugupsā	སྐྱོན་དུ་བཟུང་བ	counting for a defect or blemish.
24 Vigarhaḥ	དགོངས་པ། སྨད་པ	abuse, reproach, censure.
25 Kustanam	ངན་པར་བརྗི་བ	taking ill; contempt, reproach, abuse, blame.
26 Avasādaḥ	སྨད་པ། སྤྱོ་བ	reproach, rebuke.
27 Avaśaṁsyati [1]	སྨོད་པར་བྱེད་པ	he reproaches, rebukes, blames.
28 Vimānayati	ཁྱད་པར་དུ་སོད་པར་བྱེད	he scorns, despises, ridicules, vilifies.
29 Parābhavaḥ	བརྙས་པ	discomfiting, overcoming, disrespect, contempt, destruction.

[1] M. °maṁsyati; Avaśaṁsati (?).

30 Kutsanīyam — སྨད་པར་བྱ་བ — abusing, contemning, blaming.

31 Avadhyāyanti — སྨོད་པ། འཕྱ་བ — abusing, chiding, rebuking.

32 Kṣipanti — གཞོག་འཆེས་ཛེར[1] — they abuse, censure, reproach, speak disdainfully.

33 Vivācayanti — ཁ་ཟེར — they abuse, revile, speak ill, abuse.

34 Paribhāṣā [2] — སྤྱོ་བ — abuse, foul language.

CCXLVI (124). Anukūla-pratikūlâdayaḥ:

མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ།

On the names of several contrary things [pairs of opposites].

1 Anukūlaḥ [3] — མཐུན་པ — conformity (or conform), agreeing, homogeneous.

2 Pratikūlaḥ [4] — མི་མཐུན་པ — differing, dissimilar, discordant, heterogeneous.

3 Pratilomaḥ — རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ། ལུགས་སུ་མི་འབྱུང་བ — not customary, unusual, different, disagreeing.

4 Anulomaḥ — རྗེས་སུ་མཐུན་པ། ལུགས་སུ་འབྱུང་བ — conform[ing], customary, usual.

5 Anusroto-gāmī — ཆུའི་འབབ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ — going after (or along with) the course of a river; following the stream.

6 Pratisroto-gāmī — ཆུའི་[illegible]་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ — going against the stream.

7 Vyastam — སོ་སོ། རེ་རེ — different, distinct, divers, several, sundry, diverse, unlike, opposite, single, each.

8 Samastam — བསྡུས་པ། མཐའ་དག — the whole, entire, all; generally, universally, in common.

9 Ayaḥ — འབྱུང་བ། འདུ་བ — receipt, gain, profit, income, revenue, coming forth, production, aggregate, collection.

---

[1] S. གཞོག་འཕྱས་(བྱེད་པ)། གཞོག་འཆས་པ. [2] M. °bhāṣah. [3] MS. °kūlam. [4] MS. °kūlam.

10 Durlabhaḥ	རྙེད་པར་དཀའ་བ། དཀོན་པ	rare, scarce, what is with difficulty to be procured.
11 Sulabhaḥ	རྙེད་སླ་བ། མོད་པ	that which easily may be had cheap, of low price or rate.
12 Adhimātram	ཆེ་བ། རབ	great, of the first rank or class (of eminent understanding).
13 Madhyam	འབྲིང་། བར་མ	of a middle state, rank, class (mediocrity of intellectual faculties).
14 Mṛdu	ཆུང་ངུ། ཐ་མ	blunt, of low or little capacity, one of the last class (soft, mild).
15 Susādhyam	བསྒྲུབ་སླ་བ	easy to be obtained or to be accomplished.
16 Duḥsādhyam	བསྒྲུབ་དཀའ་བ	difficult to be obtained (to make propitions) or accomplished.
17 Āram	ཚུ་རོལ	this side, the hither bank of a river.
18 Pāram	ཕ་རོལ	the other side, the further or opposite bank of a river.
19 Pravartanam	འཇུག་པ	entering, going into (the world or the orb of transmigration, or the stream for arriving at final emancipation).
20 Vivartanam	བཟློག་པ	turning out, returning, reabsorbing.
21 Abaddham amuktam	མ་བཅིངས་མ་གྲོལ	not tied [and] not untied [neither bound nor loosened].
22 Nimiñjitam	བཙུན་པ	venerable, respected, reverenced.
23 Unmiñjitam	ཕྱེ་བ	divided, dissolved.
24 Saṁprakhyānam [1]	ཤིན་དུ་གསལ་བ། ཤིན་དུ་དྲན་པ	with a very clear recollection.
25 Anuguṇyam	རྗེས་སུ་མཐུན་པ	conformity, concordance, agreeing with.
26 Anuvātaḥ	རྗི་ཕྱོགས	according as the wind blows.

[1] M. and S. add after it Asaṁ° as a separate entry.

27 Prativātaḥ	རྫི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ	against the wind or breeze.
28 Samanupaśyati .	རྗེས་སུ་མཐོང་བ	he perceives or considers it.
29 Na samanupaśyati	རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ	does not perceive or consider it.
30 Ānulomikī [1]	མཐུན་པ	common, usual, customary, agreeing.

CCXLVII (125). BṚHAT-PARĪTTÂDAYAḤ: ཆེ་ཆུང་དང་མཐོ་དམན་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES (OR TERMS) EXPRESSIVE OF GREAT AND SMALL, HIGH AND LOW, ETC.

1 Āyāmaḥ	མཚུར	in length, in height.
2 Viṣkambheṇa	ཞེང་དུ། སྦོམ་དུ། ཟབས་སུ	extension in breadth, thickness and depth.
3 Vistāraḥ	ཞེང་དུ། རྒྱར	in breadth or extent.
4 Dairghyam	སྲིད་དུ	in length.
5 Aroha-pariṇāha-sampannaḥ	མཚུ་དང་གཞེང་དུ་ལྡན་པ	of equal length and breadth.
6 Arohaḥ	ཁྲུན། ཕང་། སྲིད	extent, height, compass.
7 Pariṇāhaḥ	ཞེང་། སྦོམ། ཁོ་ལག	width or breadth, thickness, extension.
8 Āroha-pariṇāhaḥ [2]	མཚུ་ཞེང་གབ་པ	height and breadth (equal).
9 Sampannaḥ [3]	ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ	perfect, exact.
10 Vistīrṇam	རྒྱ་ཆེ་བ	of great extent; extension.
11 Udāraḥ	རླབས་པོ་ཆེ། རྒྱ་ཆེ་བ	great extent, ampleness; great, large, ample.
12 Viśālam	ཡངས་པ	ample, wide, spreading far.

[1] X. and MS. Anulomiki.
[2] Omitted in both M. and S.
[3] Omitted in both M. and S.

13 Vipulam	རྒྱས་པ། ཡངས་[པ]	abundant, prolix, copious, ample, large, of great extent.
14 Audārikam [1]	རན་པ། ཆེ་ལོང་	of a middle size, extensive.
15 Pṛthuḥ	ཡངས་པ། རྒྱ་ཆེ་བ	large, great.
16 Alpaḥ	ཆུང་བ	few, little, small.
17 Alpataram	ཆེས་ཆུང་བ	less, smaller.
18 Alpatamam	ཆུང་ཆེས་པ	least, smallest.
19 Bahutaram	ཆེས་མང་བ	more, in a greater number.
20 Bhūyiṣṭham	མང་པོ་བ	most, most copious, abundant.
21 Mahattamam	ཆེན་པོར	the greatest; (adv.) mostly.
22 Itvaram	ངན་པ། ཐ་མ	bad, low, vile, mean, cruel, harsh.
23 Lūhaḥ [2]	ངན་པ	bad, mean, pitiful.
24 Avavarakam [3]	ངན་ངོན	mean, pitiful, bad, dirty; worn-out things, rags.
25 Paurvâparyam	སྔ་ཕྱི	the first and the last, anterior and posterior, antecedent and consequent, the first and the last parts of a day or the before noon and afternoon [relation between prior and posterior, succession].
26 Apūrvam acaramam	སྔ་ཕྱི་མེད	without distinction into first and last, prior and posterior, cause and effect.
27 Sūkṣmam	ཕྲ་མོ། ཞིབ་མོ	little, small, minute, fine, delicate, atomic, an atom.
28 Sthūlam	སྦོམ་པ། རགས་པ	large, great, corpulent, fat, bulky, stupid, dull, ignorant.
29 Dabhram	ཉུང་བ། ཆུང་བ	little, few, small, minute.

[1] MS. Od°.

[2] MS. Lu°.

[3] Cf. S.

30 Adabhram	མི་ཉུང་བ། མི་ཆུང་བ	not small, not few or little.
31 Utkūla-nikūlam	ཤང་ཤོང་། འབར་འབུར། མཐོ་དམན	rough, craggy, uneven, of a rough, uneven surface.

CCXLVIII (126). Mitra-kāryam (1–15); Amitra-karma (16–25):

བཤེས་པའི་རིམ་པ་དང་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ།

On the names of the several degrees of acquaintance or friendly relation, enmity, etc.

1 Ālaptakaḥ	གཏམ་འདྲིས་པ [1]	speaking to, conversing with.
2 Saṁlaptakaḥ	ཞིབས་པར་སྨྲ་བ	discoursing, conversing with.
3 Saṁstutakaḥ	སྨོས་དྲིན	praising mutually; familiar discourse, conversation.
4 Sapremakaḥ	འགྲོགས་ཤེས	familiar acquaintance, associate, companion.
5 Prema [2]	བྱམས་པ། མཛའ་བ། སྡུག་པ	love, affection, kindness, tender regard.
6 Āptaḥ	བཙུགས་པ	trusted, confidential, gained, obtained, of agreeing or similar feelings.
7 Viśvasta-mānasaḥ	ཡིད་བརྟན་པ། ཡིད་བཙུགས་པ	trust, confidence of mind; a faithful friend, trusted, confided in.
8 Sahāyī-bhāvaṁ gacchati	གྲོགས་སུ་གྱུར་པ	he that humours with one or has become one's companion or associate.
9 Kāntaḥ	སྡུག་པ	pleasing, agreeable, beautiful, dear.
10 Priyaḥ	འཕངས་པ། སྡུག་པ	beloved, desired, dear.
11 Praṇayaḥ	མཛའ་བཙུག་པ	causing or making acquaintance, friendship; affection, friendly or fond regard.

[1] According to S.C. Das གཏམ་འདྲིས་པ means ālaptakā = mixed up stories, garbled accounts.

[2] X. and M. Premaḥ.

12 Parama-manojñaḥ	མཆོག་ཏུ་ཡིད་འཐད་པ	greatly delighting, well pleased, a dear friend [greatly delightful].
13 Mitram	མཛའ་བོ	a friend, an ally.
14 Suhṛt	མཛའ་མོ	a female friend, a sweetheart.
15 Hṛdyam	སྙིང་དུ་སྡུག་པ	pleasing to the heart, dear, beloved, cherished, desired, grateful, pleasant, agreeable.
16 Amitram	མི་མཛའ་བ	enmity; unfriendly, hostile.
17 Pratyamitraḥ	དགྲ་བོ	foe, enemy, antagonist.
18 Kumitraḥ	བཤེས་གཉེན་ངན་པ	bad kinsman or acquaintance, an ill-wisher or envious friend.
19 Para-pravādī	ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ	opponent, antagonist.
20 Pratyarthikaḥ	ཕྱིར་རྒོལ་བ	defendant, enemy.
21 Pratyanīkaḥ	ཕས་ཀྱི་དགྲ	adversary, enemy, foe, foreign enemy.
22 Para-cakram	ཕ་རོལ་གྱི་དམག་ཚོགས	the enemy's army or camp.
23 Vairī	ཤ་ཁོན། འཁོན་ཡོད་པ	hostile, inimical; enemy; hostility, enmity.
24 Śatruḥ	དགྲ	foe, enemy, antagonist, ill-wisher.
25 Kusahāyaḥ	གྲོགས་ངན་པ	bad companion, associate or friend.

CCXLIX (127). Kuśala-vartaḥ: དགེ་བ་དང་ཤིས་པའི་མིང་ལ།

On the names of virtue and blessing.

1 Aśīr-vādaḥ	ཤིས་པ་བརྗོད་པ	benediction, blessing, the bestowing or wishing of blessing upon others.
2 Āśiṣaḥ	ལེགས་སུ་སྨོན་པ	well wishing or a well-wisher.

3 Varṇa-vādī	བསྔགས་པ་སྨྲ་བ	praising, reciting a praise or hymn.
4 Śriḥ	དཔལ། གཡང་	glory, fame; noble, illustrious; fortune, prosperity, success, thriving; wealth, beauty, splendour, lustre.
5 Lakṣmīḥ	དཔལ། ཤིས་པ	beauty, splendour, glory, prosperity, success, fortune; name of a goddess.
6 Maṅgalam	བཀྲ་ཤིས། ལྟས	happiness, good fortune, auspicious sign or token; lucky, fortunate, prosperous; name of the planet Mars.
7 Kutūhalam	དགེ་མཚན། ལྟད་མོ	a show or spectacle, a sign or criterion of virtue.
8 Praśastaḥ	དགེ་ཤིས	virtue and blessing or fortune; happy, well, right, good, excellent, best.
9 Svasti	དགེ་ལེགས། དགེ་བ	prosperity, virtue; hail! all hail! or health be to you.
10 Sauvastikaḥ [1]	དགེ་ལེགས་བརྗོད་པ	reciter of the salutation or benediction, salutatory, benedictory.
11 Svasty-ayanam	དགེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བ	becoming happy, prosperous.
12 Kalyāṇam	དགེ་ལེགས། དགེ་བ	felicity, virtue; virtuous, happy.
13 Ślāghyaḥ	ལེགས་པ	venerable, respectable, praiseworthy; fair, just, honest.
14 Kuśalam	དགེ་བ། མཁས་པ། བདེ་བ་(སྐབས་དང་སྦྱར)	virtuous action, well-being, happiness, safety; or virtuous, happy, skilful, learned.
15 Śreyān	མཆོག་ཏུ་བཀྲནས་པ	chosen (or selected) for [as] one's chief guide, the most excellent, best.
16 Jyāyān [2]	མཆོག་ཏུ་བཏུ་[3]བ	taking for his chief.

[1] M. and S. °kam. [2] MS. Jyeyāna. [3] S བཟུ.

17 Svadhā	བཞི་བསྲུང་	preserve the self (soul, the basis of existence), a mystical exclamation.
18 Vaṣaṭ	གཞི་མི་འགྲིབ་པ	may the soul remain undefiled or undiminished, a mystical exclamation.
19 Om	(ཨོཾ) རབ་བསྔགས	the first praise, the mystical name of the principal deities, an invocatory address to them, inceptive particle, etc.
20 Svāhā	གཞི་ཚུགས	(let it enter into the soul), may it be fulfilled, accomplished, may it be so, Amen.

CCL (128). Dharma-deśanā-śravaṇâdi-nāmāni: ཆོས་སྨྲ་དང་ཉན་པ་དང་སྨྲ་སྐད་ཀྱི་མིང་ལ།

On the names or terms of preaching and hearing the moral doctrines and on those of words and speech.

1 Praṇetā	ཁྲིད་པ། སྟོན་པ	leading, showing, a teacher.
2 Aviparīta-mārga-deśikaḥ	ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ	one showing unerringly the way.
3 Saṅgīti-kāraḥ	ཡང་དག་པར་བསྒྲུད་པར་བྱེད་པ	that tells very comprehensibly (or enumerates the divine attributes).
4 Dharma-kathikaḥ	ཆོས་སྒྲོགས་པ	a preacher of religion or a proclaimer of moral doctrine.
5 Dharma-bhāṇakaḥ	ཆོས་སྨྲ་བ	a speaker or deliverer of moral instruction.
6 Darśayitā	སྟོན་པར་བྱེད་པ། མཐོང་བར་བྱེད་པ	showman, guide, exhibitor, usher, warder, door-keeper, shower (of the way), teacher.
7 Śrotā	ཉན་པ	a hearer, one listening to religious instruction.
8 Bhāṣate	སྨྲ་བ། བརྗོད་པ	speaking, saying, telling; he speaks or tells.
9 Jalpati [1]	སྨྲ་བ	he talks or tells.
10 Lapati	བརྗོད་པ	he says or speaks.

[1] S. °tc.

11 Deśayati	སྟོན་པ	he shows (the way), he instructs or teaches.
12 Uttānī-kariṣyati	གསལ་བར་བྱེད་པ	makes clear or explains it.
13 Sûktam	ལེགས་པར་བཤད་པ	well explained, told.
14 Subhāṣitam	[ལེགས་པར་] གསུངས་པ། ལེགས་པར་སྨྲས་པ	well commanded, delivered, taught.
15 Suvyākhyātam	ditto	ditto
16 Vyavahāraḥ	ཐ་སྙད	law-suit, judgment of judges and of logicians, sentence, decree; a part of grammar.
17 Saṁketaḥ	བརྡ	sign, symbol, mark, a spot, a hint.
18 Uddiśati	ལུང་སྟོན་པ། འབོག་པ	he exhibits, shows, demonstrates, prophesies, or foretells.
19 Upadiśati [1]	ལུང་འབོགས་པ	he advises, informs, instructs; advice, instruction.
20 Udīrayati	སྨྲ་བ། བརྗོད་པ	he says, speaks, tells; saying, telling.
21 Saṁprakāśayati	ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ	he well explains, illustrates.
22 Pratimantrayitavyam	སླར་སྨྲ་བར་བྱ་བ	to be repeated again.
23 Uddiṣṭam	བརྗོད་པ། སྟོན་པ། སྨྲས་པ	said, shown, demonstrated, spoken.
24 Ācaṣṭe	སྨྲོད	he speaks or tells entirely.
25 Prakṣvedanam [2]	བྱུགས་པ[3]	determining, fixing.
26 Svareṇâbhivijñāpayati	སྒྲས་མངོན་པར་གོ་བར་བྱེད་པ	making (or he makes) intelligible by sounds.

[1] S. Upadeśati.
[2] MS. Pakṣibhanam. X. Pakṣābhanam. Cf. M. and S. together with the footnotes
[3] X. extremely obscure. S. སྡུགས་པ། བཤུང་བ.

27 Kilikilāyitam	ངར་ངིར། ཀུ་ཅོ། ཅ་ཅོ	talk, prattle, noise, sound expressing joy, expression of pleasure by any sound or cry.
28 Kalakalaḥ	ཅ་ཅོ	a confused noise, the murmuring or buz of a crowd.
29 Aślīlam	ཚིག་ངོར་བ། མི་གཞི་བ	complaint, murmur, discontent.
30 Sphoṭam	སྒྲ་གསལ་བ	the sound uttered by ejecting phlegm from the throat for clearing the voice.
31 Kolāhalaḥ	ཀུ་ཅོ	loud and confused sound, uproar, great and indistinct noise.
32 Kala-svaraḥ	སྐད་སྙན་པ	pleasing, agreeable or sweet voice.
33 Eka-vacanôdāhāreṇa	ཚིག་གཅིག་བརྗོད་པ	by speaking (uttering) only one word.
34 Alam anena vivādena	བརྩད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ། བརྩད་པ་འདི་ཐོང་	to what is this dispute? let us leave off dispute.
35 Viṣamo'yam upanyāsaḥ	བཞག་པ་འམ་སྨྲ་བ་འདི་ནི་མི་མཐུན་པའོ	this statement or saying is inconvenient or unbecoming.
36 Abhilapanatā	མངོན་པར་བརྗོད་པ	utterance, expression, pronunciation.
37 Pratyudīrayati	སླར་སྨྲས་པ། སླར་བཟློས་པ	he repeats again, repetition (he repeated it again).
38 Pratyuccāraḥ [; Pratyuccāraṇam]	སླར་གསུངས་པ	he commanded or said again.
39 Utkāśana-śabdaḥ	གསུང་སྤྲུལ་བ། སྐད་སྤྲུལ་བ	commanding word; imperative.
40-41 Hāhā-kāra-kilikilā-prakṣveḍita-śabdaḥ [1]	ཨ་ལ་ལ་ཞེས་ཅ་ཅོ་དང་ག་ཞའི་སྒྲ	ha ha, an interjection expressive of gladness, noise,
	(ཁ་ཅིག་ཏུ་) ཕུར་སྒྲར་ཡང་གདགས [2]	or as some call it 'a flying word'.

[1] X. and M. take it as one expression; cf. S.

[2] Cf. S.

42 Acchaṭā-śabdaḥ	སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ	the noise made by pressing quickly the thumb to the fore or middle finger.
43 Āviṣkaraṇam	ཆགས་པའི་སྒྲ་བ	manifestation, expression of affection, love, inclination.
44 Pratyākhyānam	འབུལ་བ། སྤོང་བ	rejection, refutation, disregard, oblation.
45 Vyapadeśaḥ	བརྗོད་པ། སྐད་འདོགས་པ། ཀླེ་ཧེན	utterance, articulation, expression.
46 Vāco-yuktiḥ	སྒྲ་བའི་ཚུལ	combination of words, manner of expression, syntax, construction.
47 Codayati	བསྐུལ་བ། གཅོད་པ	he exhorts, commands, directs, cuts.
48 Paurī	ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་སྐད། འཁོར་དུ་གྲགས་པ	the court language or the language of those in a prince's residence or that of the citizens (aulic, belonging to a court).
49 Sat-kathyam	འབེལ་བའི་གཏམ	oration, public discourse.
50 Adeya-vākyam	ཚིག་གཟུང་བ་འཇམ་བརྩུན་པ	the beginning of speech; preface, prelude, address.
51 Madhuraḥ svaraḥ [1]	སྒྲ་མཉན་པ་འཇམ་སྙན་པ	a sweet voice or language.

CCLI (129). MĀYÂDAYAḤ: སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF ILLUSION AND THE LIKE ILLUSTRATED OR EXEMPLIFIED BY SIMILITUDES.

1 Māyā	སྒྱུ་མ	illusion, deception, unreality, trick, etc.
2 Nirmitaḥ	སྤྲུལ་པ	produced artificially or miraculously, an (illusory) incarnation of a deity or a saint.
3 Udaka-candraḥ	ཆུ་ཟླ	moon's image as seen in water.

[1] M. and S. Madhura-svaraḥ.

4 Akṣi-puruṣaḥ	མིག་གི་སྐྱེས་བུ	one's reflected image seen in the eyeball or pupil of the eye.
5 Marīciḥ	སྨིག་རྒྱུ	mirage.
6 Mṛga-tṛṣṇikā	མ་རཱི་ཙི་དང་མ་འདྲེས་ན་སྨིག་རྒྱུ། འདྲེས་ན་རི་དྭགས་སྐོམ	mirage when the word is not compounded with marīci; when compounded with marīci, it signifies the thirst of a deer.
7 Maru-marīcikā	མྱ་ངམ་གྱི་སྨིག་རྒྱུ	mirage as it is seen in hot and sandy deserts or countries.
8 Gandharva-nagaram	དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར	the city of the Gandharvas, a castle in the air.
9 Pratibimbam	གཟུགས་བརྙན	the reflected image of one's body when looking in a glass or mirror.
10 Pratibhāsaḥ	མིག་ཡོར	the sparkling of the eye.
11 Svapnaḥ [1]	རྨི་ལམ	dream, dreaming.
12 Pratiśrutkā	བྲག་ཅ	repeated sound, echo (the reverberated sound from a rock).
13 Pratiśabdaḥ	བྲག་ཅའི་མིང་སྟེ་ (པྲ་ཏི་ཤྲུ་ཏྐཱ་དང་འདྲེས་ན་སྒྲ་བརྙན་དུ་གདགས)	echo (compounded with prati-śrutkā, signifies an inflated or reverberated sound).
14 Budbudaḥ	ཆུའི་ཆུ་བུར	water bladder, bubble.
15 Kadalī-skandhaḥ	ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ	an accumulation in standing deep water resembling a plantain or banana tree [kadalī-skandha = Pali kadali-khandha—'the trunk of a plantain tree, often in similes as symbol of worthlessness'; P.].
16 Avaśyāya-binduḥ	ཟིལ་པ། ཐིགས་པ[2]	fog, mist, dew, a drop.

[1] X. and MS. °pnam.

S. gives an alternative Tib. equivalent ཟིལ་པའི་ཐིགས་པ which, though unsupported by X., appears preferable.

17 Indra-jālam	མིག་འཕྲུལ	magic, conjuring illusion, supernatural deception, optical illusion.
18 Vandhyā-putraḥ	མོ་གཤམ་གྱི་བུ	barren woman's child, non-existing thing.
19 Kha-puṣpam	ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག	heavenly flower; non-existing thing; unreal.
20 Rikta[1]-muṣṭiḥ	ཆད་པ་སྤྱོང་བ	an empty fist.
21 Alāta-cakram	མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ	the circle described by the brandishing or vibrating of a firebrand (when properly there is no fire circle, although it appears so), [the false appearance of a circle as from the brandishing of a firebrand].
22 Arhaṭa[2]-ghaṭī-cakram [Aragaṭṭa° ?]	ཟོ་ཆུན་གྱུད་པའི་འཁོར་ལོ	the circle described by the quick turning round of a mendicant's small water pot.
23 Kheṭa-piṇḍaḥ	མཆིལ་མའི་ཐལ་བ	a heap of spittle ['a ball of phlegm', i.e. anything useless. Lalitavistara, XVI, 67 (pakva-); M.W.].
24 Phena-piṇḍaḥ	ལྦུ་བ་རྡོས	solid mass of froth, foam or spume (unreality, non-existence).
25 Keśôṇḍukaṁ [3]	སྐྲ་ཤད་འཛིངས་པ	complicated hair (as falls down from some people's head when combing their hair), some people whose organ of sight is vicious, fancy to see in their meat or drink such hair though there is really not ['a sling or knot of hair; net-like apparitions, while the eyes are shut'; unreal appearances.]
26 Naṭa-raṅgaḥ	གར་གྱི་ལྟད་མོ་པ	a dancer's or dancing woman's colour (or the colour of a spectator) ['dancing entertainment'; a dancer's arena; anything illusory; M.W.].
27 Tūla-picuḥ	ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ	the petal of cotton (or broad leaf of a cotton tree) [cotton, Divyâv., XVII, XXVII; M.W.].

---

[1] MS. Rakti°.   [2] M. Arhad°; cf. S.   [3] M. and S. °kaḥ.

28 Udāharaṇam	དཔེར་བརྗོད	an example or illustration, an exemplifying; for instance.
29 Pratyudāharaṇam	སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་དག	illustration of each by an example [counter-statement or example].
30 Dṛṣṭāntaḥ	དཔེ	example, illustration.
31 Upamā	ཉེ་བར་འཇལ་བ	measuring, proving, a proof.

CCLII (130). Tyāgâdayaḥ: གཏོང་བ་དང་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ།

On the names of giving (alms or practising charity), offering or sacrificing.

1 Mukta-tyāgaḥ	ལྷུག་པར་གཏོང་བ	giving abundantly or generously.
2 Pratata-pāṇiḥ	ལག་བརྐྱང་བ	stretching out (or forth) one's hand (giving generously).
3 Vyavasarga-rataḥ	རྣམ་པར་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བ	delighting in bestowing gift or donation (or in alms-giving).
4 Yāyajūkaḥ	མཆོད་སྦྱིན་འཁོར་ཡོར་བྱེད་པ། [མཆོད་] སྦྱིན་པ་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ	he that performs frequent (or continual) sacrifices.
5 Dāna-saṁvibhāga-rataḥ	སྦྱིན་པ་ལ་འབྱེད་པར་དགའ་བ	the pleasure of distributing gifts (or delighting in bestowing a gift, donation, alms).
6 Vibhajate	འབྱེད	he distributes, gives to each a part.
7 Saṁvibhajate	རྣམ་པར་འབྱེད་པ	he distributes it among them.
8 Yaṣṭaḥ	མཆོད་སྦྱིན་བྱས	he made an oblation or offering (offering, oblation).
9 Suyaṣṭaḥ	མཆོད་སྦྱིན་ལེགས་པར་བྱས	he made a handsome oblation or offering (he performed well, etc.)
10 Hutam	སྦྱིན་སྲེག་བྱས	burnt as an oblation, offered with [to] fire an oblation or burnt offering.

11 Suhutam	ལེགས་པར་སྦྱིན་སྲེག་བྱས	he has well performed the sacrifice of burnt offering.
12 Yāga-mayam	མཆོད་སྦྱིན་ལས་བྱུང་བ	it came by (is the result or consequence of) sacrifice.
13 Yāvad anyatarânyataraṁ pariṣkāraṁ dadāti	ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བའི་བར་དུ་སྦྱིན་པར་བྱེད	he gives (or furnishes with) all necessary implements or utensils.
14 Pānaṁ pānârthibhyaḥ	སྐོམ་འདོད་པ་ལ་སྐོམ	drink to those that desire drink.
15 Annam annârthibhyaḥ	ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས	food to those that desire food.
16 Pratisaṁstaram	སོ་སོར་འགྱེད་པ	distributing or giving to each (a part, portion, rate, price).
17 Deyam	སྦྱིན་པར་བྱ་བ	to be given, fit or proper for a gift.
18 Dāyakaḥ	སྦྱིན་པ་པོ	he that distributes or gives charitable gifts, a donor, liberal, giving.
19 Dāna-patiḥ	སྦྱིན་བདག	a liberal or munificent man, a benefactor, patron.
20 Dātā	སྦྱིན་པར་བྱེད་པ	the donor, giver, bestower (of a gift); giving, bestowing, granting, etc.
21 Pratigrāhakaḥ	ལེན་པ	the receiver, accepter of a gift.
22 Prādāt [1]	སྦྱིན་ནོ	he gives [gave] an oblation.
23 Kratuḥ	མཆོད་སྦྱིན	an oblation, offering, sacrifice.
24 Nirargaḍa[2]-yajñāḥ	གཏན་པ་སྤྱི་བ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན	an oblation or sacrifice without religious worship [sacrifices without any obstruction].
25 Śrāddham anupradāsyanti	དད་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ	he or they wish to give according to his or their faith (or respectful belief in religion).
26 Prayacchati	སྦྱིན་པར་བྱེད་པ	he offers, makes a sacrifice.

[1] Supported by X.; MS. °dātra.

[2] MS. Nirargau°.

CCLIII (131). HITÔPAKĀRA-PARYĀYĀḤ: ཕན་པ་དང་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF THE SEVERAL KINDS OF UTILITY, USEFULNESS, ADVANTAGE.

1 Hitam	ཕན་པ	useful, advantageous, fit, proper, suitable; wholesome, contributing to health; utility, advantage.
2 Ātma-hitam	བདག་ལ་ཕན་པ	useful to one's own self, one's own profit.
3 Para-hitam	གཞན་ལ་ཕན་པ	useful, advantageous, fit for another.
4 Upakāraḥ	ཕན་གདག་པ	favour, protection, assistance.
5 Upayujyate [1]	ཕན་འདོགས་པ། ཉེ་བར་སྦྱོར་བ	it is advantageous, useful; he assists, is favourable to.
6 Pratyupakārâkāṁkṣā	ལན་དུ་ཕན་འདོགས་སུ་རེ་བ	hoping an advantageous return (of his good service) or similar return [expectation of a favourable return for one's services].
7 Apratyupakāraḥ	ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་མི་རེ་བ	without the hope of obtaining at any time an advantageous (or similar) return.

CCLIV (132). བློ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པའི་རྣམ་པའི་མིང་ལ།

ON THE SEVERAL NAMES EXPRESSIVE OF THE MIND OR UNDERSTANDING AND OF DISCRIMINATION OR JUDICIOUS DISTINCTION.

1 Buddhiḥ	བློ	the understanding, intellect, mind.
2 Matiḥ	བློ་གྲོས	intellect, reason, prudence, sagacity.
3 Gatiḥ	རྟོགས་པ	judgment, knowledge, wisdom.
4 Matam	བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པའི་[2] རྟོག་པ	discrimination, the faculty of analysing or distinguishing.
5 Dṛṣṭam	མཐོང་བ	insight, knowledge, wisdom, sagacity.

[1] M. °jyati.

[2] S. པ་ལས for པའི.

6 Abhisamitāvī	མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ	reflection, a reflecting mind; judicious, clever.
7 Samyag avabodhaḥ	ཡང་དག་པར་རྟོགས། ཡང་དག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ	clear perception, understanding or comprehension; well understood or perceived.
8 Supratividdhaḥ	ལེགས་པར་རྟོགས་པ	well examined, judged, discriminated.
9 Abhilakṣitaḥ	མངོན་པར་རིག་པ། མངོན་པར་སྣང་བ། ངོ་ཤེས་པ	marked, distinguished, acknowledged, evident.
10 Gatiṁ gataḥ	རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ	fully understood, perceived, judged, discriminated.
11 Avabodhaḥ	རྟོགས་པ། ཁོང་དུ་ཆུད་པ	judiciously perceived, fully understood; judgment, intellect.
12 Pratyabhijñā	ངོ་ཤེས་པ	acknowledgment, knowledge, perception, cognition [recognition].
13 Menire	ཤེས་པར་འགྱུར	it will be known or he will or shall understand it [(they) understood. *Menire* is the third person plural form of $\sqrt{man}$ in *liṭ*].

CCLV (133). Paṇḍita-paryāya-nāmāni: མཁས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་ལ།

On the several names (or terms) for a learned man.

1 Paṇḍitaḥ	མཁས་པ། འཛངས་པ	a learned, wise, clever man.
2 Vicakṣaṇaḥ	མཁས་པའི་[1] རྟོགས་པ	clever, sagacious; a judicious learned man.
3 Paṇḍita-jātīyaḥ	མཁས་པ་རང་བཞིན་ཅན	a wise man taught by nature [' of a clever sort, rather learned, wise, Divyâv. (cf. Pāṇ. v, 3, 69)'. M.W.].
4 Pravīṇaḥ	མཁས་པ	clever, skilful, conversant (in an excellent degree).
5 Niṣṇātaḥ	བྱང་བ	skilful, conversant, clever, learned, wise.

[1] S. པ་འམ for པའི.

6 Vyaktaḥ	གསལ་བ	wise, learned, clever; clear, evident.
7 Medhāvī	ཡིད་གཞུངས་པ	heedful, attentive, intelligent, learned.
8 Buddhaḥ	རྟོགས་པ	(that has known or understood what God and Soul are), a sage, a learned and wise man, the standard of supreme intelligence or wisdom, the very Intellect or Judgment. [one that has understood (the truth), a sage, one fully enlightened.]
9 Buddhimān	བློ་དང་ལྡན	intelligent, sagacious, wise.
10 Prājñaḥ	ཤེས་རབ་ཅན	ingenious, witty, intelligent, eminently wise or ingenious, with a quick apprehension.
11 Boddhā	ཁོང་དུ་ཆུད་པ	[one] that has understood or perceived, a learned man.
12 Prajñāvān	ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ	intelligent, ingenious, having a quick apprehension.
13 Vidvān	མཁས་པ། རིག་པ	knowing, wise, learned.
14 Nipuṇaḥ	རྟགས་པ། མཁས་པ། རྟོགས་པ	judicious, clever, skilful, conversant.
15 Vijñaḥ [1]	འཛངས་པའི་[1]ཤེས་པ	clearly or distinctly knowing, clever, conversant, wise, learned.
16 Akṛṣṭimān	སྤོབ་ཀྲིན་པ	sagacious, witty, with a quick apprehension, judicious, intelligent, wise.
17 Paṭuḥ	གཡེར་པོ	dexterous, clever, skilful, diligent, sharp.
18 Caturasraḥ [2]	གྲུམས་པ	(four-cornered) ingenious, clever.
19 Dakṣaḥ	མཁས་པའི་བ་ཤེས་གཉེན་ཅན	a dexterous or clever man, a scholar, a friend of the learned.

---

1 S. པ་ཉམ for པའི.

2 Supported by X.; M. and S. Caturāḥ.

CCLVI (134). Gambhīra-paryāya-nāmāni: ཟབ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་ལ།

On the enumeration of the terms for expressing '[the] profound or profundity' ([the] abstruse or abstruseness).

1	Gambhīro gambhīrâvabhāsaḥ	ཟབ་པ་ཟབ་པར་སྣང་བ	a profound thing or matter that seems to be very abstruse.
2	Durdṛśaḥ	མཐོང་བར་དཀའ་བ	difficult to be seen thoroughly; hardly perceptible, obscure.
3	Duravabodhaḥ	ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་བ	difficult to be perceived or understood.
4	Duranubodhaḥ	ditto	ditto
5	Sūkṣmaṁ nipuṇa-paṇḍita-vijña-vedanīyaḥ [1]	ཞིབ་མོར་བརྟགས་པའི་མཁས་པ་དང་ འཛངས་པས་རིག་པ	that which may be understood (only) by a sagacious, learned, and subtile or acute philosopher.
6	Atarkyaḥ	བརྟག་པར་མི་ནུས་པ	undiscernible, not to be discerned, discussed or determined by reason or reasoning.
7	Atarkâvacaraḥ	རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ	it is not (it falls not into) the province of sophistry or a sophist (a petty logician) [that which does not come within the province of sophistry, that which is beyond the scope of logic].
8	Anidarśanaḥ	བསྟན་དུ་མེད་པ	not to be shown, indemonstrable.
9	[Dur]avagāhaḥ	གཏིང་དཔག་དཀའ་བ	unfathomable, not to be sounded (that whose profundity it is difficult to measure or sound).
10	Śivaḥ	ཞི་བ	rest, tranquillity, beatitude, happiness; (adj.) at rest, tranquil, quiet, undisturbed, happy.
11	Aprapañcaḥ	སྤྲོས་པ་མེད་པ	unextended, having no dimension.
12	Niṣprapañcaḥ	སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ	unexpanded, not spread out, without extent ['subject to no expansion or manyfoldness'].

[1] Cf. M.

13 Aviprapañcaḥ	རྣམ་པར་སྤྲོས་པ་མེད་པ	not extended, not diffused, not scattered, not dispersed.
14 Durvigāhyam	རྟོགས་པར་དཀའ་བ	difficult to discern (explore, discuss, examine or prove) by reasoning [difficult to perceive].

CCLVII (135). Nandi-paryāyāḥ: དགའ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་ལ།

On the several names or terms of expressing joy (pleasure, mirth, gladness, delight, etc.).

1 Tuṣṭaḥ	དགའ་བ	pleased, satisfied (pleasure, joy).
2 Udagraḥ	མགུ་བ	(high, tall), cheerful, rejoicing, glad.
3 Ātta-manāḥ	ཡི་རང་བ	heartily rejoicing.
4 Pramuditaḥ	རབ་ཏུ་དགའ་བ	much pleased, glad, content, happy.
5 Prīti-saumanasya-jātaḥ	དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་པ	joyful and happy ([one] in whose mind joy and happiness have been produced).
6 Harṣa-jātaḥ	རངས་པ་སྐྱེས	in whom pleasure (joy, delight) has been produced, happy, rejoicing in, delighted with.
7 Hṛṣita-cittaḥ	སེམས་རངས་པར་གྱུར	the heart (mind) became glad, a cheerful heart [a person with cheerful mind].
8 Prāmodyam	མཆོག་ཏུ་དགའ་བ	chief pleasure, delight, happiness, he that feels great pleasure.
9 Saṁtuṣṭaḥ	ཚོག་ཤིས་པ	satisfied, contented, pleased, delighted.
10 Paritoṣaḥ	ཡོངས་སུ་མགུ་བ	entirely rejoicing, being exceedingly glad.
11 Audbilya-kārī	ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ	making very glad, causing great pleasure or delight.
12 Bahu-jana-priyaḥ	སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དགའ་བ	the delight of many men, many delighting in.

13 Saṁrañjanīyaḥ	ཡང་དག་པར་སྡུག་པར་འགྱུར་བ་ འམ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ	becoming very pleasing, or becoming affectionate, passionate for.
14 Saṁmodanīyaḥ	ཡང་དག་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བ	the rejoicing, delighting in or becoming very glad of [pleasant, friendly: P.].
15 Ārādhanaḥ	མགུ་བར་བྱ་བ། མཉེས་པར་བྱ	gratifying, exhilarating, making glad, causing delectation or exhilaration.
16 Abhirādhanā [1]	མངོན་པར་མགུ་བ་འམ་མཉེས་པར་བྱ	pleasure, satisfaction, the state of delighting or taking pleasure.
17 Abhinandayiṣyati	མངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར	he will be exceedingly glad or will greatly rejoice (will be made very glad).

CCLVIII (136). KRODHA-KĀRĀḤ: ཁྲོ་ཞིང་གདུག་པའི་རྣམ་པ་དང་གནོད་པའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OR TERMS OF THE SEVERAL KINDS OF FIERCENESS OR FEROCITY, CRUELTY AND INJURY OR HURT.

1 Raudraḥ	ཞེ་ནག། དྲག་པོ	wrath, rage; wrathful, violent.
2 Caṇḍaḥ	གདུག་པ	fierce, cruel, wrathful, angry, passionate; wrath, passion.
3 Ugraḥ	དྲག་ཤུལ་ཅན	angry, cruel, wrathful; a name of Śiva.
4 Krūraḥ	མ་རུངས་པ	cruel, pitiless, hard, mischievous, formidable, terrible, villainous.
5 Duṣṭa-cittaḥ	སྡང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ	with a vile (wicked, depraved, corrupt) heart; passionate.
6 Raudra-cittaḥ	གནོད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ	with an injurious mind, malignant, malicious, injurious.
7 Pratihata-cittaḥ	ཞེ་འགྲས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ	with a hating, disliking, detesting heart or mind.
8 Kharaḥ	བརླད་པོ	(using) hard (contumelious) abusive words.

[1] M. °dhanaḥ.

8A Niṣṭhuraḥ [1]	སྲོ་བ་མེད	[severe, cruel.]
9 Dāruṇaḥ	མི་[བ]ཟད་པ	horrible, terrific, intolerable.
10 Tīvraḥ	དྲག་པོ། ཞོད་པ	hard, fierce, cruel, clamorous.
11 Caṇḍa-mṛgaḥ	གཅན་གཟན་ཁྲོ་བོ	a fierce, cruel, wild beast.
12 Upadrotāraḥ	གནོད་པར་བྱེད་པ། བརྫེད་པ། འཚེ་བ	hurting, injuring, mischievous, pernicious.
13 Anarthôpasaṁhitam	གནོད་པ་དང་བཅས་པ	hurtful, injurious.
14 Viheṭhakaḥ	འཚེ་བ། ཙོ་འདྲི་བ	hurting, injury; contumely; afflicting, harassing, vexing.
15 Kupitaḥ	འཁྲུགས་པ	troubled, stirred up, indignation, wrath, rage, angry, wrathful.
16 Prakopaḥ	འཁྲུགས་པ། ཁོང་ནས་སྦྲང་བ	passion, wrath, rage, anger; greatly angry, passionate.
17 Kaṭukaḥ	སྐྲོ་ཐུང་བ	pungent, of a bitter taste; an improper action.
18 Abhiṣaktaḥ	ནད་པ[2]	diseased, weak, sickly.
19 Rabhasaḥ	གཟུགས་ལུམས་ཅན[3]	a body with sickly limbs or members that want a medical bath [impetuous, violent.]
20 Sāhasikaḥ	ཚམ་ཚོམ་མེད་པ	perpetrated by violence (not doubting, not hesitating).

CCLIX (137). Catvāraḥ pudgalāḥ: གང་ཟག་བཞིའི་མིང་ལ།

On the names of the four kinds of men.

1 Tamas-tamaḥ-parâyaṇaḥ	མུན་ཁྲོད་ནས་མུན་ཁྲོད་དུ་འགྲོ་བ	one going from darkness to (greater) darkness.
2 Tamo-jyotiṣ-parâyaṇaḥ	མུན་ཁྲོད་ནས་སྣང་བར་འགྲོ་བ	one going from darkness to light.

---

1 Csoma has taken Kharaḥ niṣṭhuraḥ as one expression, though X. reads them separately.

2 S. ངན་པ.

3 Cf. S.

3	Jyotis-tamaḥ-parâyaṇaḥ	སྣང་བ་ནས་མུན་ཁྲོད་དུ་འགྲོ་བ	one going from light to darkness.
4	Jyotir-jyotiṣ-parâyaṇaḥ	སྣང་བ་ནས་སྣང་བར་འགྲོ་བ	one going from light to light.

CCLX (138). Iha-paratrākārāṇi: ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་རྣམ་པའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OR TERMS EXPRESSIVE OF THIS LIFE (OR WORLD), THE LIFE HEREAFTER (IN THE NEXT WORLD) AND OF DYING AND CHANGING (SHIFTING) OUR ABODE.

1	Dṛṣṭa-dharmaḥ	མཐོང་བའི་ཆོས	obvious or evident thing.
2	Ihatra	འདི་ལ	here, in this life or world.
3	Amutra	ཕྱི་མ	there, in the next life or the next world.
4	Iha janma	ཚེ་འདིར	in this birth or in this life.
5	Āyatyām	ཕྱི་མ	in the future (or next life).
6	Pāra-janmikaḥ	ཚེ་གཞན	(in) the other birth (or life hereafter).
7	Jāti-vyativṛttam	ཚེ་འཕོས་པ། ཚེའི་རྗེས་ལ	after having changed his life (after this birth or life is gone).
8	Sāṁparāyikaḥ	ཚེ་ཕྱི་མ་ལ	in the last next life (in the life of final union with the universal spirit) [relating to the other world].
9	Sāṁparāyaḥ	ཚེ་ཕྱི་མ	the last or life hereafter.
10	Jāti-parivartaḥ	ཚེ་རབས་རྗེ་བ་འམ་འཕོ་བ	the exchange of one's generation or species; metempsychosis.
11	Cyutiḥ	(མ་འདོམས་ན) འཆི་འཕོ	(when not compounded) exchange of life, dying, shifting or migrating.
12	Cyavanam	[འདོམས་ན་ཙུ་བ་འམ་འཆི་བ]	(in compound) to go, move, or going, moving.
13	Cyuti-saṁkramaḥ	འཆི་ག། འཆི་བ་དང་འཕོ་བ	death and transmigration.

CCLXI (139). VIVEKÂDAYAḤ: དབེན་པའི་རྣམ་པའི་མིང་ལ།

ON THE ENUMERATION OF THE SEVERAL NAMES FOR A SOLITARY PLACE.

1 Prântam śayyâsanam	བས་མཐའི་གནས་མལ	a sleeping place on the margin or borders of an inhabited place (town or village).
2 Prânta-vana-prasthā	ནགས་ཁྲོད	abode (or dwelling) in a wood or forest.
3 Prântam	བས་མཐའ	dwelling in the suburbs or on the borders of an inhabited place.
4 Araṇyam	དགོན་པ	forest, wildness, desert, solitary or uninhabited place.
5 Kāntāram	འབྲོག་དགོན་པ	wilderness, desert, forest.
6 Vanam	ནགས། ཚལ། ནགས་ཚལ	wood, grove, garden, forest.
7 Upavanam	སྐྱེད་མོའི་ཚལ། ནགས་འདབ.	a grove or wood of little extent.

CCLXII (140). STHĀNA-NĀMĀNI: གནས་བཞིའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF THE FOUR ABODES [STAGES OF LIFE].

1 Gārhasthaḥ	ཁྱིམ་པར་གནས	he that abides in his house, a householder, a layman.
2 Brahma-caryâśramaḥ	ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས	a religious student living in any religious establishment and observing abstinence.
3 Vāna-prasthaḥ	ནགས་ཁྲོད་ན་གནས་པ	he that dwells in woods, forest or wilderness; an ascetic.
4 Bhaikṣukaḥ	སློང་པ་ལ	a beggar, a religious mendicant.

CCLXIII (171). CAKRAVARTINĀṀ SAPTA RATNĀNI GUṆA-KRAMAḤ:

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཡོན་དན་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF THE QUALIFICATIONS OF A UNIVERSAL MONARCH AND THE SEVEN PRECIOUS THINGS (BELONGING TO HIM).

1 Svayaṁ-yānam	རང་འདུ་བ	a gathering together of the troops by themselves, a marching against an enemy.

2 Pratyudyānam	ཕས་བསུ་བ	a solemn reception by those on the other part or by an enemy; ['the act of going forth against'].
3 Kalaha-jitaḥ	འཐབ་མོ་བཤམས་ནས་ཐེབས་པ	the gaining of the field immediately upon the troops being arranged or disposed.
4 Śastra-jitaḥ	མཚོན་ཆ་བརྩམས་ནས་ཐེབས་པ	(immediately) victorious by making the weapons ready (or armed and conquered).
5 Caturanto vijetā	མཐའ་བཞིར་རྒྱལ་བ	victorious on [up to] the four boundaries (or corners of the world); everywhere victorious.
6 Dhārmiko dharma-rājā	ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་དང་ལྡན་པ	a pious defender of the faith; zealously pious protector of religions.
7 Mardita-kaṇṭakaḥ	གནོད་པ་ཆོམས་པ། ཚེར་མ་དཀྲུགས་པ	[one that] has overcome the obstacle, or destroyed the mischievous thing (the enemy).
8 Vijita-vijayaḥ	རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་བྱས་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ	[one that] has got victory over the victorious.
9 Sapta-ratna-samanvāgataḥ	རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་པ	he is possessed of seven precious things (following him everywhere).
10 Cakra-ratnam	འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ	a discus or wheel of precious stone [the treasure of the wheel].
11 Hasti-ratnam	གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ	an elephant of precious stone (or of a most excellent kind) [the treasure of the elephant].
12 Aśva-ratnam	རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ	a fine horse of precious stone [the treasure of the horse].
13 Maṇi-ratnam	ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ	a gem or jewel [the treasure of the gem].
14 Strī-ratnam	བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ	a woman (or royal consort) of ditto [the treasure of the woman].

15 Gṛha-pati-ratnam	ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ	a householder of ditto [the treasure of the householder].
16 Pariṇāyaka-ratnam	བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ	an officer or minister of ditto [the treasure of an adviser].

CCLXIV (172). SÂTIREKA-PUTRA-SAHASRĀṆĀṀ GUṆA-PADDHATIḤ:

བུ་སྟོང་དུ་ཚང་བར་འགྱུར་བའི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF THOSE CHILDREN OR SONS OF WHICH HE SHALL HAVE A WHOLE THOUSAND (OR A THOUSAND COMPLETE).

1 Śūraḥ	དཔའ་བ	the valiant, the hero.
2 Vīraḥ	བརྟུལ་ཕོད་པ	the brave, the champion.
3 Varâṅga-rūpī	ཡན་ལག་མཆོག་གི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ	he with a body of the best members and limbs (or the best-bodied).
4 Para-sainya-pramardī	ཕ་རོལ་གྱི་སྡེ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ	conqueror or subduer of the enemy's army.
5 Ajitaṁ jayati	མ་ཕེབས་པ་འབེབས	he overcomes that which was not overcome (has not been conquered).
6 Jitam adhyāvasati	ཕེབས་པའི་བར་གནས་གདིངས་ (གདིབས)	he dwells or settles among those that have been conquered.
7 Sa imām eva samudra-paryantāṁ mahā-pṛthivīm akhilām akaṇṭakām anutpātām adaṇḍenâśastreṇa dharmeṇa samenâbhinirjityâdhyāvasati	དེ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུག་པའི་ས་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པར་གནོད་པ་བདེ་བ་མེད་ཅིང་འཚེ་བ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཆད་པ་མེད་ཅིང་མཚོན་གྱི་འདའ་བ་མེད་པ་ཆོས་དང་མཐུན་ཞིང་སྙོམས་པས་ལེགས་པར་ཕབ་ཅིང་གནས་པའོ	after having thus conquered the great earth as far as the sea (shore) and having put an end to many abuses, hurting and injurious practices, abolishing (cruel) punishments, disarming the people and establishing justice, he dwells among them.

CCLXV (173). Catur-aṅga-bala-kāyaḥ: དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པའི་མིང་ལ།

On the names of the four kinds of troops.

1 Hasti-kāyaḥ	གླང་པོ་ཆེའི་ཚོགས	the troop of those fighting from elephants.
2 Aśva-kāyaḥ	རྟའི་ཚོགས	the troop of those on horse-back, or the horse [cavalry].
3 Ratha-kāyaḥ	ཤིང་རྟའི་ཚོགས	the troop of those fighting in chariots.
4 Patti-kāyaḥ	དཔུང་བུ་ཆུང་གི་ཚོགས	the infantry.

CCLXVI (187). Utpāta-nimittāni: ལྟས་དང་མཚན་མར་བརྫུང་བའི་མིང་ལ།

On the names of lucky and unlucky (auspicious and inauspicious) signs or tokens and prognostics.

1 Nirghātaḥ	སྒྲ་དྲག་པོ	a sudden great sound or noise, a gust of blustering or roaring wind.
2 Ulkā-pātaḥ	སྐར་མདའ་ལྷུང་བ	fire falling from heaven, a meteor, an ignis fatuus [the shooting of a meteor].
3 Indra-cāpam	འཇའ	rain-bow.
4 Sūrya-pariveśaḥ	ཉི་མ་ཁྱིམ་པ	the halo or circle about the sun.
5 Śakunam	ལ་ཉེ	a bird; an auspicious sign.
6 Jyotiṣam	སྐར་མའི་ཡི་གེ	astrological science, letters employed in astrological science.
7 Svapnâdhyāyaḥ	རྨི་ལྟས་ཀྱི་སྤྱད	explication of dreams.
8 Śakuna-rutam	བྱ་སྐད་ཀྱི་བརྡ	the auspicious [ominous] cry or voice of a bird.
9 Viṣṭiḥ	འཇུག་ཕོད	(a bold) entrance; astrological period of half a lunar day.
10 Vyatipātaḥ	ཉམས་པར་ལྟུང་བྱེད	that causes a fall or downfall.

11 Utpātaḥ	ལྟས་སུ་འབྱུང་བ	a prodigy or phenomenon; a prognostic, a portent.
12 Ariṣṭam	འཆི་ལྟས	a sign, token or symptom of death.
13 Lagnaḥ	དུས་སྦྱོར་བ	conjuncture; (in astrology) the consultation [concurrence] of several signs at a certain fixed time, prognostication of several concurring circumstances.
14 Yogaḥ	སྦྱོང་བ	lucky conjuncture [an element of Indian calendar].
15 Daṇḍa-bhāsaḥ	བྲད་རི་སྣང་བ	the appearance of the several parts (or Daṇḍas) of a lunar day.

CCLXVII (188). PRAMĀṆA-TARKA-NIRGATÂRTHĀḤ:

ཚད་མ་དང་རྟོག་གེ་བའི་གཞུང་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་མིང་ལ།

ON THE TERMS ORIGINATING IN THE SYSTEMS OF THE LOGICIANS OR DIALECTICIANS.

1 Tat-pratyakṣôpalabdhi-lakṣaṇam	དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད	(that) it is an evident criterion (characteristic sign or definition) [the criterion of perceptual experience of that (thing)].
2 Tadāśrita[1]-pratyakṣô-palabdhi-lakṣaṇam	དེ་ལ་[ག]ནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་	what has been assumed there is an evident criterion or definition [the criterion of perceptual experience of what is dependent upon that (thing)].
3 Sva-jātīya-dṛṣṭântô-pasaṁhāra-lakṣaṇam	རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད	definition by examples of the same kind, or demonstration by proffering similar examples.
4 Pariniṣpanna-lakṣaṇam	ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད	a perfect criterion (or definition) [criterion of ultimate reality].

[1] M. and S. °śritya.

5 Suviśuddhâgamôpadeśa-lakṣaṇam	ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་མཚན་ཉིད	definition by quoting a very clear, established, [and] dogmatical proposition.
6 Tad-anya-sārūpyôpa-labdhi-lakṣaṇam	དེ་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད	a definition (or criterion) that appears to be congruous with another.
7 Tad-anya-vairūpyô-palabdhi-lakṣaṇam	དེ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད	a definition that appears to differ from another.
8 Sarva-sārūpyôpalabdhi-lakṣaṇam	ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད	a definition (or criterion) agreeing in every respect with the others.
9 Sarva-vairūpyôpalabdhi-lakṣaṇam	ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད	a definition (or criterion) differing from others.
10 Anya-jātīya-dṛṣṭāntôpa-saṁhāra-lakṣaṇam	གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད	a definition made by proffering (or adding) an example of a different kind.
11 Apariniṣpanna-lakṣaṇam	ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད	a definition not entirely (or absolutely) perfect or well established.)
12 Aviśuddhâgamôpadeśa-lakṣaṇam	ལུང་རྣམ་པར་མ་དག་པས་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད	a definition made out by quoting a not-clearly-established dogmatical proposition or position.

For the rest see Fasc. II, § LXXXIV (188), pp. 129ff.

CCLXVIII (193). ཚད་མ་མང་པོ་སྨྲ་བ་ལས་འབྱུང་བ།

TERMS ORIGINATING WITH SEVERAL DIALECTICAL SYSTEMS.

1 Aitihyam	དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་གྲགས་པ	such is, it is said to be such.
2 Prātibham	འཕྲངས་ཀྱི་ཚོར་བ[1]	heard of some authority [intuitive].

[1] Cf. S.

CCLXIX (196). VIṀŚATI-ŚIKHARA-SAMUDGATAḤ SAT-KĀYA-DṚṢṬI-ŚAILAḤ:

འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ།

འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུའི་མིང་ལ།

THE ROCK OF THE THEORY OF TRUE PERSONALITY (TRUE BODY OR EXISTENCE) WITH TWENTY EMINENT TOPS OR POINTS. ON THE NAMES OF THE TWENTY THEORETICAL PRINCIPLES RESPECTING ANNIHILATION.

1	Rūpam ātmā svāmivat	བདག་གཟུགས་ཡིན་དེ་བདག་པོ་དང་འདྲ	the soul (the self, the abstract individual) being the body, is like the master (or if the soul is, etc., then it is like, etc.).
2	Rūpavān ātmā alaṁkā-ravat	བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་དེ་རྒྱན་དང་འདྲ	if the soul has a body then it is like an ornament.
3	Ātmīyaṁ rūpaṁ bhṛtyavat	གཟུགས་བདག་གི་ཡིན་དེ་བྲན་དང་འདྲ	if the body is of the soul then it is like a hired servant or slave.
4	Rūpe ātmā bhājanavat	གཟུགས་ལ་བདག་གནས་དེ་སྣོད་དང་འདྲ	if the soul abides in the body then it is like a vessel.
5	Vedanâtmā	བདག་ཚོར་བ་ཡིན	sensation is the soul (or the soul is sensation).
6	Vedanāvān ātmā	བདག་ཚོར་བ་དང་ལྡན	the soul is sensitive or sentient (or sensitive is the soul).
7	Ātmīyā vedanā	ཚོར་བ་བདག་གི་ཡིན	sensation is of (or belongs to) the soul.
8	Vedanāyām ātmā	ཚོར་བ་ལ་བདག་གནས	in sensation is (or abides) the soul.
9	Saṁjñâtmā	བདག་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན	perception (or consciousness) is the soul (or the soul is perception).
10	Saṁjñāvān ātmā	བདག་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན	the soul is conscious (or it is the soul that has consciousness).
11	Atmīyā saṁjñā	འདུ་ཤེས་བདག་གི་ཡིན	perception (or consciousness) is of the soul (or belongs to the soul).

12 Saṁjñāyām ātmā	འདུ་ཤེས་ལ་བདག་གནས	in perception (consciousness) is (or abides) the soul.
13 Saṁskārā ātmā	འདུ་བྱེད་བདག་ཡིན	conception (formation of notions, ideas, knowledge) is the soul.
14 Saṁskāravān ātmā	བདག་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན	the soul is what forms notions.
15 Ātmīyāḥ saṁskārāḥ	འདུ་བྱེད་བདག་གི་ཡིན	conception is of the soul (or of the soul is conception).
16 Saṁskāresv ātmā	འདུ་བྱེད་ལ་བདག་གནས	in conception is (or abides) the soul.
17 Vijñānam ātmā	བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན	cognition (or full knowledge) is the soul.
18 Vijñānavān ātmā	བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན	it is the soul that comprehends (knows, understands).
19 Ātmīyaṁ vijñānam	རྣམ་པར་ཤེས་བདག་གི་ཡིན	cognition is of the soul.
20 Vijñāne ātmā	རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གནས	in the cognition is (or abides or consists) the soul.

CCLXX (197). བྱཱ་ཀ་ར་ཎའི་སྐད་ཀྱི་མིང་ལ།

On the grammatical terms, etc.

1 Sūtram	མདོར་བྱས	made into an aphorism, a sūtra.
2 Dhātuḥ	སྐད་ཀྱི་ [ད]བྱིངས	the elements or roots of words or verbs.
3 Nipātaḥ	ཚིག་གི་ཕྲད	the indeclinable words or particles.
4 Anvākhyānam	རྗེས་སུ་བཤད་པ	explication, exemplifying.
5 Upasargaḥ	ཉེ་བར་བསྒྱུར་བ	inflexion, changing, declining, conjugating, adding some particles [a particle prefixed to roots].
6 Vākyôpanyāsaḥ	ཚིག་གི་ལྷད	accessory or additional syllable or syllables [employment of a sentence or words].

7 Upasaṁkhyānam	ཚིག་ཁ་སྐོང་བ	a making (forming) into a syllable or syllables, a spelling [ʻ supplementary addition; a term technically applied to the vārttikas of Kātyāyana, which are intended to supply omissions in Pāṇini's sūtras and generally to supplement them ʼ].
8 Samāsaḥ; Samastaḥ	ཚིག་བསྡུད་པ	the forming of words, sentences; reading [compound; compounded].
9 Karma	ལས	work, the object of an action.
10 Bhāvaḥ	དངོས	quality, abstract noun, an adjective.
11 Saṁskṛtam	ལེགས་པར་སྦྱར་བ	well (or elegantly) put together; Sanskrit language.
12 Prākṛtam	ཐ་མལ་པ	common, ordinary, vulgar; the Prakrit dialect.
13 Apabhraṁśaḥ	ཟུར་ཆག་པ	a corrupt dialect [a form of Prākrit].
14 Paiśācikaḥ	ཤ་ཟའི་སྐད	the language of the flesh-eaters, or of the malignant imps or demons, any barbarous dialect [a form of Prakrit].
15 Kṛyā-padam	བྱེད་པའི་ཚིག	a verb, an active verb that requires the instrumental case.
16 Anavasthā-prasaṁgaḥ	ཐུག་པ་མེད་པར་ [འགྱུར]	unconnectedly, insertion of a particle, [ʻ possibility of the fallacy of *ad infinitum*ʼ; infinite regress].
17 Atiprasaṁgaḥ	ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར	a kind of compound verb [an over-deduction ad absurdum; the term is used when the deduction implies giving up of every uniformity and the possibility of everything; Stcherbatsky, Buddhist Logic, Vol. II, p. 239, footnote 1].
18 Prasaṁgaḥ prasajyate	ཐལ་བར་འགྱུར	a kind of passive verb [there arises *reductio ad absurdum*].

---

[1] S. ཆེས.

19 Vigrahaḥ	ཚིག་གི་རྣམ་པར་སྦྱར་བ	the proper form of a compound word, construction [analysis of a compound].
20 Dvandvaḥ	ཟླས་དབྱེ་བ	a compound noun (reiteration of some syllables).
21 Dviguḥ	[པ་] གཉིས་པ	a compound word in which the first member consists of a numeral.
22 Tat-puruṣaḥ	དེའི་སྐྱེས་བུ	grammatical terms for some compounded words. [names of different types of compounds in Sanskrit grammar].
23 Bahu-vrīhiḥ	འབྲུ་མང་པོ	
24 Avyayībhāvaḥ	ཟད་པར་མ་འགྱུར་བ	
25 Karma-dhārayaḥ	ལས་འཛིན་པ	
26 Samānâdhikaraṇaḥ	གཞི་མཐུན་པ	[co-inherent].
27 Kārakaḥ	བྱེད་པ	the agent, subjective case.
28 Prathama-puruṣaḥ	སྐྱེས་བུ་དང་པོ	first person [third person of English grammar].
29 Madhyama-puruṣaḥ	སྐྱེས་བུ་བར་པ	the middle or second person.
30 Uttama-puruṣaḥ	སྐྱེས་བུ་མཆོག	the chief (or third person) [first person of English grammar].

CCLXXI (198). Sapta vibhaktayaḥ: རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཚིག་བདུན་གྱི་མིང་ལ།

On the seven cases of the declension of a word or noun.

Singular	*Dual*	*Plural*
1 Vṛkṣaḥ	Vṛkṣau	Vṛkṣāḥ
ཤིང་	ཤིང་དག	ཤིང་རྣམས
a tree (nominative)		
2 Vṛkṣam	Vṛkṣau	Vṛkṣān
ཤིང་ལ	ཤིང་དག་ལ	ཤིང་རྣམས་ལ
upon [to] a tree.		

15

Singular	*Dual*	*Plural*
3 Vṛkṣeṇa ཤིང་གིས with or by a tree	Vṛkṣābhyām ཤིང་དག་གིས	Vṛkṣaiḥ ཤིང་རྣམས་ཀྱིས
4 Vṛkṣāya ཤིང་གི་ཕྱིར for or on account of a tree	Vṛkṣābhyām ཤིང་དག་གི་ཕྱིར	Vṛkṣebhyaḥ ཤིང་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར
5 Vṛkṣāt ཤིང་ལས from a tree.	Vṛkṣābhyām ཤིང་དག་ལས	Vṛkṣebhyaḥ ཤིང་རྣམས་ལས
Vṛkṣasya ཤིང་གི of a tree.	Vṛkṣayoḥ ཤིང་དག་གི	Vṛkṣāṇām ཤིང་རྣམས་ཀྱི
7 Vṛkṣe ཤིང་ལ on a tree	Vṛkṣayoḥ ཤིང་དག་ལ	Vṛkṣeṣu ཤིང་རྣམས་ལ

CCLXXII (232).

ARYA-MAHĀ-VAIPULYA-BUDDHÂVATAṀSAKA-SŪTRÂNT[ŌDBHAVITA]-GAṆANĀ-NĀMĀNI :

གྲངས་དང་བགྲོ་བ་དང་དུས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་ལས་ཕལ་ཆེན་གྱི་གྲངས་
ཀྱི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་བའི་གྲངས་ཀྱི་མིང་ལ།

FROM THE NAMES OF NUMBERS, PROPORTION OR GRADUAL INCREASE, TIME, AND THE TEN CORNERS (OF THE WORLD) ; (FIRST) ON THE NAMES OF THOSE NUMBERS OR NUMERALS THAT OCCUR IN A CHAPTER OF THE BKAH-HGYUR [བཀའ་འགྱུར] DIVISION, STYLED PHAL-CHEN (ཕལ་ཆེན), THE GREAT COMMENTARY.

1 Śatam	བརྒྱ
2 Sahasram	སྟོང་
3 Koṭiḥ	ཁྲི། བྱེ་བ[1]

[1] X. ཁྲི་ཕྱེ་བ ; cf. S.

4	Ayutam	ཁྲིར་འབུམ
5	Niyutam	ཁྲག་ཁྲིག
6	Bimbaram	དཀྲིགས
7	Kaṁkaram	གཏམས
8	Agāram	ཡིད་ཡལ
9	Pravaraḥ	མཆོག་ཡས
10	Mavaraḥ	བན་བུན
11	Avaraḥ	ཕྱར་ཕྱུར
12	Tavaraḥ	ཕྱད་ཕྱོད
13	Sīmā	མཚམས་ཡས
14	Ṭūmam[1]	ཟམ་ཟིམ
15	Nemam	ཕྱལ་ཕྱོལ
16	Avagam	རིག་སྣོམ
17	Mīvagam	ཟར་ཟིར[2]
18	Viragam	ཁྲབ་ཁྲིབ
19	Viga[va]m	བསྐྱུར་ཡས
20	Saṁkramaḥ	སྐྲར་ཡས
21	Visaraḥ	འཕྲོ་ཡས
22	Vijambhaḥ	ཉབ་ཉུབ

[1] M. Ḍūmam. Cf. S. X. obscure.

[2] X. and S. ཟེར.

23	Vijāgaḥ	ཐྲབ་ཐྲིབ
24	Visotaḥ	རྒྱུད་ལས
25	Vivāhaḥ	ཁྱུད་འཁྲིན[1]
26	Vibhaktiḥ	བཀྲ་ལས
27	Vikhyātaḥ	གྲགས་ལས
28	Tulanam	གཞལ་བགྲད
29	Dharaṇam	གཞལ་དཔག
30	Vipathaḥ	ཡལ་ཡོལ
31	Viparyaḥ	ཁྲུལ་ལས
32	Samaryaḥ	འཕགས་ལས
33	Viturṇam	ཉམ་ཕྱོད
34	Hevaraḥ	རྒྱུད་ལས
35	Vicāraḥ	བགོད་ལས
36	Vicastaḥ	བསྐོ་ལས
37	Atyudgataḥ	ཟངས་ཡག
38	Viśiṣṭaḥ	བརྟན་ལས
39	Nevalaḥ	སྦོབས་ལས
40	Harivaḥ	འཁྲོག་ལས
41	Vikṣobhaḥ	འཁྲུག་ལས

---

[1] S. ཕྲིན.

42 Halibhaḥ [1]	སྨྲོ་ཡས
43 Hārisaḥ	ཐིད་སུག
44 Helugaḥ	ཤུགས་འཕྲོ
45 Drabuddhaḥ	འཐབ་ཡས
46 Haruṇaḥ	ཐྲིན་ཆེད
47 Maludaḥ	གཟུངས་སྦྲིན
48 Kṣamudaḥ	བཟད་ཡས
49 Eladaḥ	ཐལ་ཡས
50 Malumaḥ	ཚད་ཡས
51 Sadamaḥ	རྟོག་ཡས
52 Vimudaḥ	དགའ་ཡས
53 Vaimātraḥ	ཚད་འདས
54 Pramātraḥ	གཞལ་འཕྲོས
55 Sumātraḥ	གཞལ་ཡས
56 Bhramātraḥ	གཞལ་ཐྲིམ
57 Gamātraḥ	གཞལ་འཁོར
58 Namātraḥ	གཞལ་མེད
59 Hemātraḥ	གར་གཞལ
60 Dhamātraḥ	གཞལ་སངས

[1] M. and S. °bhuḥ.

61 Paramātraḥ	གཞལ་སྲག
62 Śivamātraḥ	གཞལ་ཡུལ
63 Elaḥ	ཡ་ལད
64 Velaḥ	དུས་རླབས
65 Telaḥ	ཉར་ཉེར
66 Gelaḥ	ཕྱུག་ཕྱིག
67 Svailaḥ	ཟལ་ཟུལ
68 Nelaḥ	གདན་ཡས
69 Kelaḥ	སལ་སལ
70 Selaḥ	ཡད་ཡོད
71 Phelaḥ	ཕྱོལ་ཡས
72 Melaḥ	ཕྲད་ཡས
73 Saravaḥ	བརྗོད་ཡས
74 Meludaḥ	ཇི་ཕྱོད
75 Kheludaḥ	ཇི་ཕྱོད་ཕྱོད
76 Matulaḥ	མ་གཞལ
77 Samulaḥ	དཔག་འཇལ
78 Ayavaḥ	ཟབ་བགྲང་
79 Kamalam	དགའ་བརྒྱུད
80 Magavaḥ	བརྡག་ཡས

81 Atarah̤ བསྒྲལ་ཡས

82 Heluyah̤ འོད་ཚོད [1]

83 Veluvah̤ གདབ་ཡས

84 Kalāpah̤ ཚ་ཚོགས

85 Havavah̤ བགྲང་ཡས

86 Vivarah̤ བསྐོད་ཡས

87 Navarah̤ རབ་ཡས

88 Malarah̤ བསྣལ་ཡས

89 Savarah̤ མཆོག་ལྷན

90 Meruṭa ལྷུན་ཡས

91 Camarah̤ ཀྲོས་ཡས

92 Dhamarah̤ འཛིན་ཡས

93 Pramādah̤ དགའ་འབྲུམ

94 Vigamah̤ དཔལ་བྲལ

95 Upavartah̤ མཐའ་དུལ

96 Nirdeśah̤ ངེས་བསྟན

97 Akṣeyah̤ མི་བཟད་པ

98 Sambhūtah̤ ལེགས་འབྱུང

99 Amamah̤ ང་མེད

---

[1] X. ཚད.

100	Avantaḥ [1]	གསལ་ཡས
101	Utpalaḥ	བཀྲབ་ཡས
102	Padmaḥ	མཆོག་ཡས
103	Saṁkhyā	གྲངས་འབྲུམས
104	Gatiḥ	རྟོགས་འགྲོ
105	Upagamaḥ	རྨོས་ཡལ
106	Asaṁkhyeyam	བགྲང་དུ་མེད་པ
107	Asaṁkhyeya-parivartaḥ	བགྲང་དུ་མེད་པ་ལས་བསྒྲིས་པ
108	Aparimāṇaḥ	དཔག་ཡས
109	Aparimāṇa-parivartaḥ	དཔག་ཡས་ལས བསྒྲིས་པ
110	Aparyantaḥ	མུ་མེད
111	Aparyanta-parivartaḥ	མུ་མེད་པ་ལས་བསྒྲིས་པ
112	Asamantaḥ	ཐུག་མེད
113	Asamanta-parivartaḥ	ཐུག་མེད་ལས་བསྒྲིས་པ
114	Agaṇeyam	བརྩི་ཡས
115	Agaṇeya-parivartaḥ	བརྩི་ཡས་ལས་བསྒྲིས་པ
116	Atulyam	གཞལ་དུ་མེད
117	Atulya-parivartaḥ	གཞལ་དུ་མེད་པ་ལས་བསྒྲིས་པ

[1] X. Avā°.

118 Acintyam བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ

119 Acintya-parivartaḥ བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་བསྒྲེས་པ

120 Ameyam བགྲང་ཡོལ

121 Ameya-parivartaḥ བགྲང་ཡོལ་ལས་བསྒྲེས་པ

122 Anabhilāpyam བརྗོད་དུ་མེད་པ

123 Anabhilāpya-pārivartaḥ བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལས་བསྒྲེས་པ

124 Anabhilāpyânabhilāpya-parivarta-nirdeśaḥ བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་
བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལས་བསྒྲེས་པ་བསྟན་
པ

CCLXXIII (233). Ārya-gaṇḍa-vyūhôdbhavita-saṁkhyā-nāmāni :

སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་གྲངས་ཀྱི་མིང་ལ།

On the names of some numbers or numerals occurring in the Sdoṅ-po bkod-pa, a Sūtra of the Bkah-hgyur.

1 Ekam གཅིག

2 Daśa བཅུ

3 Śatam བརྒྱ

4 Sahasram སྟོང་

5 Koṭīḥ བྱེ་བ

6 Ayutam ཁྲིར་འབུམ

7 Niyutam ཁྲག་ཁྲིག

8 Bimbaraḥ དཀྲིགས

9 Kaṁkaraḥ	གཏམས
10 Āgāraḥ	ཡིད་ཡང་
11 Pravaram	མཆོག་ལས
12 Mavaram	བན་བུན
13 Avaram	ཕྱར་ཕྱུར
14 Tavaram	ཕྱད་ཕྱོད
15 Sīmam	འཆལ་ལས
16 Pomam	ཟམ་ཟིམ
17 Memam	ཕྱལ་ཕྱོལ
18 Agavam	རིག་སྨོམ
19 Mṛgavam	ཟར་ཟིར
20 Virāgam	ཁྲབ་ཁྲིབ
21 Vigavam	བསྒྱུར་ལས
22 Saṁkramam	སྒྲར་ལས
23 Visaram	འགྲོ་ལས
24 Vibhajam	ཉབ་ཉུབ
25 Vijagham	ཐབ་ཐིབ
26 Visodam	བཀྲུད་ལས
27 Vivāhaḥ	ཁྲུད་ཕྱིན
28 Vibhaktam	བགྲ་ཡར

29 Givatam	གྲགས་ཡས
30 Tulanam	གཞལ་བགྲང་
31 Varaṇam	གཞལ་དཔག
32 Vivaram	ཡལ་ཡོལ
33 Avanam	གསལ་ཡས
34 Thavanam	ཚད་ཡས
35 Viparyam [1]	ཁྲུལ་ཡས
36 Samaryam	འཕགས་ཡས
37 Viturṇam	རྣམ་སྦྱོད
38 Hevaram	ཀྲུས་ཡས
39 Vicāram	བགྲོད་ཡས
40 Vyatyastam	བསྒོ་ཡས
41 Atyudgatam	ཟང་ཡག
42 Viśiṣṭam	བསྟུན་ཡས
43 Nibalam	སྟོབས་ཡས
44 Haribham	འཁྲིག་ཡས
45 Vikṣobham	འཁྲུག་ཡོད
46 Halibham	སྨོ་ཡས
47 Hariḥ	ཐིང་སྲུག

[1] X. Viva°.

48 Alokaḥ ཤུགས་འཕྲོ

49 Dṛṣṭântaḥ ཡིད་འཕྲོ

50 Hanunam ཕྲིན་སྤྲོད

51 Elam ཕལ་ཕལ

52 Dumailam ཡལ་ཡལ

53 Kṣepuḥ བཟང་ཡས

54 Eladam ཕལ་ཡས

55 Māludam ཕལ་ཡས

56 Samatā རྟོགས་ཡས

57 Vimadam དཀའ་ཡས

58 Pramātram གཞལ་འཕྲོས

59 Amandam གཞལ་ཡས

60 Bhrama[n]tram གཞལ་ཕྲིལ

61 Gamantram གཞལ་འཁོར

62 Namantram གཞལ་མེད

63 Nahimantram གར་ཞལ

64 Vimantram གཞལ་སངས

65 Paramantram གཞལ་ཕག

66 Śimantram གཞལ་ཕྲུལ

67 Eluḥ ཡལ

67A Veluḥ དུས་རླབས

68 Geluḥ ཕྱུག་ཕྱིག

69 Śveluḥ ཟལ་ཟུལ

70 Neluḥ གདང་ཡས

71 Bheluḥ ཉར་ཉེར

72 Keluḥ སལ་སལ

73 Seluḥ ཡིད་ཡོད

74 Peluḥ ཕྱོལ་ཡས

75 Meluḥ འཕྲད་ཡས

76 Saralam བརྗོད་ཡས

77 Meruduḥ ཐེ་ཕྱོད

78 Kheluduḥ ཐེ་ཕྱོད་ཁྲོད

79 Māluduḥ མ་གཞལ

80 Sambalam དཔག་འབུམ

81 Ayavam ཟབ་འགྲོ

82 Kamalam དགའ་བརྒྱང་

83 Magavam བརྟགས་ཡས

84 Ataruḥ བསྒྲལ་ཡས

85 Helubuḥ འོལ་ཚོད

86 Kaṣacam ཆ་ཚོགས

87	Havavaḥ	བགྲང་ཡལ
88	Havalam	ལྷབ་ལྷིབ
89	Vivaram	བསྐྱད་ཡས
90	Bimbam	གཟུགས་ཡས
91	Miravaḥ	ལྷུན་ཡས
92	Caraṇam	གདབ་ཡས
93	Caramam	མཐའ་འཁྲུམ
94	Dhavaram	ཡང་ཡིང་
95	Dhamanam	འཛིན་ཡས
96	Pramādaḥ	དགའ་འཁྲུམས
97	Nigamam	དཔག་བྲལ
98	Avavartam [1]	མཐའ་བརྟུལ
99	Nirdeśaḥ	ངེས་བསྟན
100	Akṣayam	མི་ཟད་པ
101	Saṁbhūtam	ལེགས་འབྱུང་
102	Amamam	ང་མེད
103	Avadam	གསལ་ཡས
104	Utpalam	རླབས་ཡས
105	Padmam	མཆོག་ཡས

[1] X. uva° (upa ?) ; cf. M. and S.

106 Saṁkhyam	གྲངས་འབྱམ
107 Avagamam[1]	སྤྲོས་ཡས
108 Gatiḥ	རྟོགས་འགྲོ
109 Upamyaḥ	དཔེ་ཡས
110 Asaṁkhyeyam	བགྲང་དུ་མེད་པ
111 Asaṁkhyeya-parivartaḥ	བགྲང་དུ་མེད་པ་ལས་བགྲེས་པ
112 Apramāṇam	ཚད་མེད་པ
113 Apramāṇa-parivartaḥ	ཚད་མེད་པ་ལས་བགྲེས་པ་(འགྲེལ་པ)
114 Aparimāṇam	དཔག་ཡས
115 Aparimāṇa-parivartaḥ	དཔག་ཡས་ལས་བསྒྲེས་པ
116 Aparyantaḥ	མུ་མེད
117 Aparyanta-parivartaḥ	མུ་མེད་ལས་བསྒྲེས་པ
118 Asamantaḥ	ཕྲུག་མེད
119 Asamanta-parivartaḥ	ཕྲུག་མེད་ལས་བསྒྲེས་པ
120 Agaṇeyam	བརྩི་ཡས
121 Agaṇeya-parivartaḥ	བརྩི་(རྩི་)ཡས་ལས་བསྒྲེས་པ
122 Atulyam	གཞལ་དུ་མེད་པ
123 Atulya-parivartaḥ	གཞལ་དུ་མེད་པ་ལས་བསྒྲེས་པ
124 Acintyam	བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ

[1] X. uva° (upa ?); cf. M. and S.

125 Acintya-parivartaḥ — བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་བསྒྲེས་པ

126 Amāpyam — གཞལ་གྱི་མི་ལང་བ

127 Amāpya-parivartaḥ — གཞལ་གྱི་མི་ལང་བ་ལས་བསྒྲེས་པ

128 Anabhilāpyam — བརྗོད་དུ་མེད་པ

129 Anabhilāpya-parivartaḥ — བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལས་བསྒྲེས་པ

130 Anabhilāpyânabhilāpyam — བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ

131 Anabhilāpyânabhilāpya-parivartaḥ — བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལས་བསྒྲེས་པ

CCLXXIV (234). Lalita-vistarôdbhavita-saṁkhyā-nāmāni :

རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་རྩིས་ཀྱི་མིང་ལ།

On the Names of Numerals occurring in the 'Rgya-cher rol-pa' (Sans. Lalita-vistara), 2nd vol. of the Mdo class in the Bkah-hgyur [1].

1 Śataṁ koṭīnām ayutaṁ nāmôcyate — བྱེ་བ་ ཕྲག་ བརྒྱ་ ན་ ཐེར་ འབུམ་ ཞེས་ བྱའོ

2 Śataṁ ayutānāṁ nayutaṁ nāmôcyate — ཐེར་ འབུམ་ ཕྲག་ བརྒྱ་ ན་ ཁྲག་ ཁྲིག་ ཅེས་བྱའོ

3 Śataṁ nayutānāṁ kaṁkaraṁ nāmôcyate — ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ན་གཏམས་ཞེས་བྱའོ

4 Śataṁ kaṁkarāṇāṁ bimbaraṁ nāmôcyate — གཏམས་པ་ཕྲག་ བརྒྱ་ ན་ དཀྲིགས་ པ་ ཞེས་བྱའོ

5 Śataṁ bimbarāṇām akṣobhyaṁ nāmôcyate — དཀྲིགས་པ་ཕྲག་ བརྒྱ་ ན་ མི་ འཁྲུགས་ པ་ཞེས་བྱའོ

[1] Cf. Lalitavistara, Text, ed. Lefmann, pp. 147ff.

6 Śataṁ akṣobhyāṇāṁ vivāho nāmôcyate	མི་འཁྲུགས་པ་ཕྲག་བརྒྱ་ན་ཁྲད་འཁྲིན་ཞེས་བྱའོ
7 Śataṁ vivāhānām ucchaṁgaṁ nāmôcyate	ཁྲད་འཁྲིན་ཕྲག་བརྒྱ་ན་སེང་སྟེངས་ཞེས་བྱའོ
8 Śataṁ ucchaṁgānāṁ bahulaṁ nāmôcyate	སེང་སྟེངས་ཕྲག་བརྒྱ་ན་མང་འཛིན་ཞེས་བྱའོ
9 Śataṁ bahulānāṁ naga[1]-balaṁ nāmôcyate	མང་འཛིན་ཕྲག་བརྒྱ་ན་གླང་པོ་འི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ
10 Śataṁ naga[1]-balānāṁ ṭiṭilaṁ nāmôcyate	གླང་པོ་འི་སྟོབས་ཕྲག་བརྒྱ་ན་ངོགས་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ
11 Śataṁ ṭiṭilānāṁ vyavasthāna-prajñaptir nāmôcyate	ངོགས་ཐོབ་ཕྲག་བརྒྱ་ན་རྣམ་པར་གཞག་པ་གདགས་པ་ཞེས་བྱའོ
12 Śataṁ vyavasthāna-prajñaptīnāṁ hetu-hilaṁ nāmôcyate	རྣམ་པར་གཞག་པ་གདགས་པ་ཕྲག་བརྒྱ་ན་རྒྱུ་རིག་འཛིན་ཞེས་བྱའོ
13 Śataṁ hetu-hilānāṁ kara-phur nāmôcyate	རྒྱུ་རིག་འཛིན་ཕྲག་བརྒྱ་ན་ལག་བྱིན་ཅེས་བྱའོ
14 Śataṁ karaphūṇāṁ hetv-indriyaṁ nāmôcyate	ལག་བྱིན་ཕྲག་བརྒྱ་ན་རྒྱུ་དབང་ཞེས་བྱའོ
15 Śataṁ hetvindriyāṇāṁ samāpta-lambho nāmôcyate	རྒྱུ་དབང་ཕྲག་བརྒྱ་ན་རྫོགས་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ
16 Śataṁ samāpta-lambhānāṁ gaṇanā-gatir nāmôcyate	རྫོགས་ཐོབ་ཕྲག་བརྒྱ་ན་བགྲང་རྟོགས་ཞེས་བྱའོ

[1] X. supports MS. Should we read nāga° in agreement with Tib. (གླང་པོ) as well as M. and S. ?

17 Śataṁ gaṇanā-gatīnāṁ nīvaraṇaṁ nāmôcyate	བགྲང་རྟོགས་ཕྲག་བརྒྱ་ན་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ
18 Śataṁ nīvarāṇāṁ mudrā-balaṁ nāmôcyate	སྒྲིབ་པ་ཕྲག་བརྒྱ་ན་རྒྱ་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ
19 Śataṁ mudrā-balānāṁ sarva-balaṁ nāmôcyate	རྒྱ་སྟོབས་ཕྲག་བརྒྱ་ན་ཀུན་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ
20 Śataṁ sarva-balānāṁ visaṁjñāvatī nāmôcyate	ཀུན་སྟོབས་ཕྲག་བརྒྱ་ན་རྣམ་པར་བརྡ་ཤེས་ལྡན་ཞེས་བྱའོ
21 Śataṁ visaṁjñāvatīnāṁ sarva-saṁjñā nāmôcyate	རྣམ་པར་བརྡ་ཤེས་ལྡན་ཕྲག་བརྒྱ་ན་བརྡ་ཤེས་ཀུན་ཞེས་བྱའོ
22 Śataṁ sarva-saṁjñānāṃ vibhūti-gamaṁ [1] nāmôcyate	བརྡ་ཤེས་ཀུན་ཕྲག་བརྒྱ་ན་རྣམ་འབྱུང་ཞེས་བྱའོ
23 Śataṁ vibhūti-gamānāṁ tal-lakṣaṇaṁ nāmôcyate	རྣམ་འབྱུང་ཕྲག་བརྒྱ་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཞེས་བྱའོ
24 Iti hi tal-lakṣaṇa-gaṇanayā sumeru-parvata-rājo lakṣa-nikṣepa-kriyayā parikṣayaṁ gacchet	དེ་ལྟར་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྫས་ཀྱིས་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་བརྩེ་བའི་གཞིར་བྱས་ཀྱང་ཚོད་པར་རུང་ངོ
25 Ato'pyuttari dhvajâgra-maṇir nāma gaṇanā	དེའི་ཡང་གོང་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོའི་ནོར་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་ཡོད
26 Dhvajâgra-niśrāvaṇī nāma gaṇanā	རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོ་ངེས་པར་སྒྲོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས

[1] MS. °ganam in accordance with X.

27 Vāhana-prajñāptiḥ	དེད་འདྲེན་ཞེས་གདགས
27A Iṣṭā [1]	གཏན་ལ་འབེབས་པ
28 Kuṭṭā	གཅོད་རྟོགས
29 Kuṭṭāvitā	གཅོད་རྟོགས་ལྡན
30 Sarva-vikṣepatā	ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འགྱེད
31 Agra-sārā	སྙིང་པོ་མཆོག
32 Tatto'py uttari paramâṇu-rajaḥ-praveso nāma gaṇanā	དེའི་གོང་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་འཇུག་པ་ ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་ཡོད

CCLXXV (235). ABHIDHARMÔDBHAVITA-SAṀKHYĀ-NĀMĀNI :

ཆོས་མངོན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་གྲངས་ཀྱི་མིང་ལ།

ON THE NAMES OF SOME NUMBERS OR NUMERALS ORIGINATING WITH (OR OCCURRING IN) THE 'CHOS MṄON-PA' (S. ABHIDHARMA), METAPHYSICAL TREATISES IN THE BSTAN-HGYUR.

1 Ekam	གཅིག
2 Daśa	བཅུ
3 Śatam	བརྒྱ
4 Sahasram	སྟོང་
5 Prabhedaḥ	ཁྲི
6 Lakṣam	འབུམ
7 Atilakṣaḥ	ས་ཡ
8 Koṭiḥ	བྱེ་བ

[1] M. and S. Iṭṭā. X. obscure.

9 Madhyaḥ	དུང་ཕྱུར
10 Ayutaḥ	ཐེར་འབུམ
11 Mahâyutaḥ	ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ
12 Nayutaḥ	ཁྲག་ཁྲིག
13 Mahā-nayutaḥ	ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ
14 Prasutaḥ	རབ་བཀྲམ
15 Mahā-prasutaḥ	རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ
16 Kaṁkaraḥ	གཏམས
17 Mahā-kaṁkaraḥ	གཏམས་ཆེན་པོ
18 Bimbaraḥ	དཀྲིགས
19 Mahā-bimbaraḥ	དཀྲིགས་ཆེན་པོ
20 Akṣobhyaḥ	མི་འཁྲུགས་པ
21 Mahâkṣobhyaḥ	མི་འཁྲུགས་པ་ཆེན་པོ
22 Vivāhaḥ	ཁྲུད་འཕྲིན
23 Mahā-vivāhaḥ	ཁྲུད་འཕྲིན་ཆེན་པོ
24 Utsaṁgaḥ	ས་སྙིང་
25 Mahôtsaṁgaḥ	ས་སྙིང་ཆེན་པོ
26 Vāhanaḥ	དེད་འདྲེན
27 Mahā-vāhanaḥ	དེད་འདྲེན་ཆེན་པོ
28 Tiṭibhaḥ	མཐའ་སྣང་

29 Mahā-tiṭibhaḥ	མཐའ་སྣང་ཆེན་པོ
30 Hetuḥ	རྒྱུ་རིག
31 Mahā-hetuḥ	རྒྱུ་རིག་ཆེན་པོ
32 Karabhaḥ	འོད་མཛེས
33 Mahā-karabhaḥ	འོད་མཛེས་ཆེན་པོ
34 Indraḥ	དབང་པོ
35 Mahêndraḥ	དབང་པོ་ཆེན་པོ
36 Samāptaḥ	ལེགས་ཕྲིན
37 Mahā-samāptaḥ	ལེགས་ཕྲིན་ཆེན་པོ
38 Gatiḥ	རྟོགས་འགྲོ
39 Mahā-gatiḥ	རྟོགས་འགྲོ་ཆེན་པོ
40 Nimba-rajaḥ	འབྱིང་རྡུལ
41 Mahā-nimba-rajaḥ	འབྱིང་རྡུལ་ཆེན་པོ
42 Mudrā	རྒྱ་དགས
43 Mahā-mudrā	རྒྱ་དགས་ཆེན་པོ
44 Balam	སྟོབས་འཁོར
45 Mahā-balam	སྟོབས་འཁོར་ཆེན་པོ
46 Saṁjñā	བརྡ་ཤེས
47 Mahā-saṁjñā	བརྡ་ཤེས་ཆེན་པོ
48 Vibhūtaḥ	རྣམ་འབྱུང་

49	Mahā-vibhūtaḥ	རྣམ་འབྱུང་ཆེན་པོ
50	Balâkṣam	སྟོབས་མིག
51	Mahā-balâkṣam	སྟོབས་མིག་ཆེན་པོ
52	Asaṁkhyam	གྲངས་མེད་པ
53	Apramāṇam	ཚད་མེད་པ
54	Aprameyam	དཔག་ཏུ་མེད་པ
55	Aparimitam	བསྐྱོད་ཏུ་མེད་པ
56	Aparimāṇam	དཔག་ཡས
57	Atulyam	གཞལ་ཏུ་མེད་པ
58	Amāpyam	གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བ
59	Acintyam [1]	བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ

[1] Both M. and S. add Anabhilāpyam as a separate entry after it.

CALCUTTA :—Published by the Royal Asiatic Society of Bengal, 1 Park Street, and Printed by G. E. Bingham, Baptist Mission Press, 41A Lower Circular Road.

APPENDIX

A Comparative Table of the Sections of the Mahāvyutpatti as in the editions of Minayeff (= M), Sakaki (= S) and Csoma de Körös (= C).

M	S	C	M	S	C
1	I	I (1)	44	XLIV	XVI (40)
2	II	II (2)	45	XLV	CXCI (41)
3	III	III (3)	46	XLVI	XVII (42)
4	IV	,,	47	XLVII	XVIII (43)
5	V	,,	48	XLVIII	XIX (44)
6	VI	,,	49	XLIX	XX (45)
7	VII	IV (4)	50	L	CXCII (46)
8	VIII	CLXXIII (5)	51	LI	XXI (47)
9	IX	CLXXIV (6)	52	LII	CXCIII (48)
10	X	CLXXV (7)	53	LIII	CXCIV (49)
11	XI	CLXXVI (8)	54	LIV	CXCV (50)
12	XII	CLXXVII (9)	55	LV	,,
13	XIII	CLXXVIII (10)	56	LVI	CXCVI (51)
14	XIV	CLXXIX (11)	57	LVII	CXCVII (52)
15	XV	CLXXX (12)	58	LVIII	CXCVIII (53)
16	XVI	CLXXXI (13)	59	LIX	......
17	XVII	LXIII (14)	60	LX	CXCIX (54)
18	XVIII	LXIV (15)	61	LXI	CC (55)
19	XIX	LXII (16)	62	LXII	CCI (56)
20	XX	LXI (17)	63	LXIII	,,
21	XXI	CVI (18)	64	LXIV	CCII (57)
22	XXII	V (19)	65	LXV	LIX (58)
23	XXIII	VI (20)	66	LXVI	LX (59)
24	XXIV	CLXXXII (21)	67	LXVII	CCIII (60)
25	XXV	CLXXXIII (22)	68	LXVIII	CCIV (61)
26	XXVI	VII (23)	69	LXIX	CCV (62)
27	XXVII	CLXXXIV (24)	70	LXX	CCVI (63)
28	XXVIII	CLXXXV (25)	71	LXXI	CCVII (64)
29	XXIX	CLXXXVI (26)	72	LXXII	CCVIII (65)
30	XXX	CVII (27)	73	LXXIII	CCIX (66)
31	XXXI	VIII (28)	74	LXXIV	CCX (67)
32	XXXII	......	75	LXXV	LVIII (68)
33	XXXIII	IX (29)	76	LXXVI	XXIII (69)
34	XXXIV	X (30)	77	LXXVII	CCXI (70)
35	XXXV	CLXXXVII (31)	78	LXXVIII	CCXII (71)
36	XXXVI	CLXXXVIII (32)	79	LXXIX	CCXIII (72)
37	XXXVII	XI (33)	80	LXXX	CCXIV (73)
38	XXXVIII	XII (34)	81	LXXXI	CCXV (74)
39	XXXIX	CLXXXIX (35)	82	LXXXII	CCXVI (75)
40	XL	CXC (36)	83	LXXXIII	CCXVII (76)
41	XLI	XIII (37)	84	LXXXIV	CCXVIII (77)
42	XLII	XIV (38)	85	LXXXV	CCXIX (78)
43	XLIII	XV (39)	86	LXXXVI	CCXX (79)

M	S	C	M	S	C
87	LXXXVII	CCXXI (80)	134	CXXXV	CCXLVII (125)
88	LXXXVIII	CCXXII (81)	135	CXXXVI	CCXLVIII (126)
89	LXXXIX	CCXXIII (82)	136	CXXXVII	,,
90	XC	CCXXIV (83)	137	CXXXVIII	CCXLIX (127)
91	XCI	LXV (84)	138	CXXXIX	CCL (128)
92	XCII	LXVI (85)	139	CXL	CCLI (129)
93	XCIII	LXVII (86)	140	CXLI	CCLII (130)
94	XCIV	LXVIII (87)	141	CXLII	CCLIII (131)
95	XCV	LXIX (88)	142	CXLIII	CCLIV (132)
96	XCVI	LXX (89)	143	CXLIV	CCLV (133)
97	XCVII	LXXI (90)	144	CXLV	CCLVI (134)
98	XCVIII	LXXII (91)	145	CXLVI	CCLVII (135)
99	IC	,,	146	CXLVII	CCLVIII (136)
100	C	LXXIII (92)	147	CXLVIII	CCLIX (137)
101	CI	LXXIV (93)	148	CXLIX	CCLX (138)
102	CII	LXXV (94)	149	CL	CCLXI (139)
103	CIII	LXXVI (95)	150	CLI	CCLXII (140)
104	CIV	LXXVII (96)	151	CLII	CII (141)
105	CV	LXXVIII (97)	152	CLIII	CIII (142)
106	CVI	LXXIX (98)	153	CLIV	XCII (143)
107	CVII	LXXX (99)	154	CLV	XCIII (144)
108	CVIII	LXXXI (100)	155	CLVI	XCIV (145)
109	CIX	LXXXII (101)	156	CLVII	XCV (146)
110	CX	CCXXV (102)	157	CLVIII	XCVI (147)
111	CXI	CCXXVI (103)	158	CLIX	XCVII (148)
112	CXII	CCXXVII (104)	159	CLX	XCVIII (149)
113	CXIII	XXVI (105)	160	CLXI	XCIX (150)
114	CXIV	CCXXVIII (106)	161	CLXII	C (151)
115	CXV	CCXXIX (107)	162	CLXIII	CI (152)
116	CXVI	CCXXX (108)	163	CLXIV	CVIII (153)
117	CXVII	CCXXXI (109)	164	CLXV	CIX (154)
118	CXVIII	CCXXXII (110)	165	CLXVI	CX (155)
119	CXIX	CCXXXIII (111)	166	CLXVII	CXI (156)
120	CXX	CCXXXIV (112)	167	CLXVIII	CXII (157)
121	CXXI	CCXXXV (113)	168	CLXIX	CXIII (158)
122	CXXII	CCXXXVI (114)	169	CLXX	CXIV (159)
123	CXXIII	CCXXXVII (115)	170	CLXXI	CXV (160)
124	CXXIV	CCXXXVIII (116)	171	CLXXII	CXVI (161)
125	CXXV	CCXXXIX (117)	172	CLXXIII	CXVII (162)
126	CXXVI	CCXL (118)	173	CLXXIV	CXVIII (163)
127	CXXVII–CXXVIII	CCXLI (119)	174	CLXXV	CXIX (164)
			175	CLXXVI	CXX (165)
128	CXXIX	CCXLII (120)	176	CLXXVII	XXVII (166)
129	CXXX	CCXLIII (121)	177	CLXXVIII	XXVIII (167)
130	CXXXI	CCXLIV (122)	178	CLXXIX	XXIX (168)
131	CXXXII	CCXLV (123)	179	CLXXX	XXX (169)
132	CXXXIII	,,	180	CLXXXI	XXXI (170)
133	CXXXIV	CCXLVI (124)	181	CLXXXII	CCLXIII (171)

M	S	C
182	CLXXXIII	CCLXIV (172)
183	CLXXXIV	CCLXV (173)
184	CLXXXV	XXXII (174)
185	CLXXXVI	XXXIII (175)
186	CLXXXVII	XXXIV (176)
187	CLXXXVIII	XXXV (177)
188	CLXXXIX	XXXVI (178)
189	CXC	XXXVII (179)
190	CXCI	XXXVIII (180)
191	CXCII	„
192	CXCIII	XXXIX (181)
193	CXCIV	XL (182)
194	CXCV	XLI (183)
195	CXCVI	XLII (184)
196	CXCVII	LIV (185)
197	CXCVIII	L (186)
198	CXCIX	CCLXVI (187)
199	CC	LXXXIV and CCLXVII (188)
200	CCI	LXXXV (189)
201	CCII	LXXXVI (190)
202	CCIII	LXXXVII (191)
203	CCIV	LXXXVIII (192)
204	CCV	CCLXVIII (193)
205	CCVI	LXXXIX (194)
206	CCVII	XC (195)
207	CCVIII	XCI (195)
208	CCIX	CCLXIX (196)
209	CCX	CCLXX (197)
210	CCXI	CCLXXI (198)
211	CCXII	CXXI (199)
212	CCXIII	CXXII (200)
213	CCXIV	CXXIII (201)
214	CCXV	CXXIV (202)
215	CCXVI	CXXV (203)
216	CCXVII	XXIV (204)
217	CCXVIII	CXXVI (205)
218	CCXIX	CXXVII (206)
219	CCXX	CXXVIII (207)
220	CCXXI	CXXIX (208)
221	CCXXII	XXV (209)
222	CCXXIII	CXXX (210)
223	CCXXIV	CXXXI (211)
224	CCXXV	CXXXII (212)
225	CCXXVI	XLIII (213)
226	CCXXVII	XLIV (214)
227	CCXXVIII	XLV (215)
228	CCXXIX	CXXXIII (216)

M	S	C
229	CCXXX	CIV (216)
230	CCXXXI	CV (217)
231	CCXXXII	CXXXIV (218)
232	CCXXXIII	CXXXV (219)
233	CCXXXIV	CXXXVI (220)
234	CCXXXV	CXXXVII (221)
235	CCXXXVI	CXXXVIII (222)
236	CCXXXVII	CXXXIX (223)
237	CCXXXVIII	CXL (224)
238	CCXXXIX	CXLI (225)
239	CCXL	CXLII (226)
240	CCXLI	CXLIII (227)
241	CCXLII	CXLIV (228)
242	CCXLIII	CXLV (229)
243	CCXLIV	CXLVI (230)
244	CCXLV	LXXXIII (231)
245	„	„
246	CCXLVI	CCLXXII (232)
247	CCXLVII	CCLXXIII (233)
248	CCXLVIII	CCLXXIV (234)
249	CCXLIX	CCLXXV (235)
250	CCL	CXLVII (236)
251	CCLI	CXLVIII (237)
252	CCLII	CXLIX (238)
253	CCLIII	XLVI (239)
254	CCLIV	XLVII–XLVIII (240)
255	CCLV	CL (241)
256	CCLVI	CLI (242)
257	CCLVII	CLII (243)
258	CCLVIII	CLIII (244)
259	„	„
260	CCLIX	CLIV (245)
261	CCLX	CLV (246)
262	CCLXI	CLVI (247)
263	CCLXII	CLVII (248)
264	CCLXIII	CLVIII (249)
265	CCLXIV	CLIX (250)
266	CCLXV	CLX (251)
267	CCLXVI	CLXI (252)
268	CCLXVII	CLXII (253)
269	CCLXVIII	LI (254)
270	CCLXIX	LII (255)
271	CCLXX	LIII (256)
272	CCLXXI	CLXIII (257)
273	CCLXXII	CLXIV (258)
274	CCLXXIII	CLXV (259)
275	CCLXXIV	CLXVI (260)

M	S	C	M	S	C
276	CCLXXV	CLXVII (261)	281	CCLXXX	LV (266)
277	CCLXXVI	CLXVIII (262)	282	CCLXXXI	LVI (267)
278	CCLXXVII	CLXIX (263)	283	CCLXXXII	LVII (268)
279	CCLXXVIII	CLXX (264)	284	CCLXXXIII	XLIX (269) and CLXXII (270)
280	CCLXXIX	CLXXI (265)			